Iluzia iubirii-Cynthia Freeman

Capitolul 1

Oraşul San Francisco era în febra ultimilor pregătiri dinaintea Crăciunului. Cumpărătorii luau cu asalt magazinele. De la Macy’s şi I. Magnin’s ieşeau cu braţele încărcate de cadouri pe care, cu siguranţă, le vor primi înapoi în cursul anului următor dar, deocamdată, nimeni nu se gândea la ce va fi după vacanţa de sărbători. La colţul dintre Stockton şi Geary, Moş Crăciun îşi suna clopoţelul de fiecare dată când bănuţii cădeau în găletuşă, şi în aer plutea aroma castanelor prăjite la taraba de pe trotuar. În ciuda zloatei, copiii se adunaseră în Union Square să cânte colinde, iar oamenii se comportau extrem de politicos unii cu ceilalţi când se înghesuiau să se urce în autobuz; peste o săptămână se vor purta cu totul diferit, dar în ziua aceea, amintindu-şi că sunt în preajma sfintelor sărbători, se întreceau în a-şi cere scuze.

La şase şi jumătate după-amiază, clădirile cu birouri din zona bancară rămăseseră pustii.

Luminile din Hill Towers Building fuseseră stinse şi femeile de serviciu care terminaseră curăţenia plecaseră acasă să se cinstească cu câte o cană de rom fierbinte.

Singur în biroul elegant de la etajul patruzeci şi unu, Martin Roth privea pe fereastră, cu un aer preocupat, indiferent la atmosfera sărbătorească. Stătea pe scaunul rotativ, uitându-se cum întunericul coboară peste oraş. Brusc, ca sclipirea unui fulger, prin faţa ochilor i se derulă întreaga viaţă. Oftă adânc şi-şi mută privirea asupra grandioasei construcţii ce-şi întindea aripile, ca un vultur din oţel, făcând legătura între Oakland şi San Francisco. Deşi îl mai văzuse de mii de ori, în seara aceea imaginea plină de măreţie a podului îi dădea sentimentul propriei nimicnicii, ceea ce, de obicei, nu se întâmpla.

Oricât de puternici ne închipuim că suntem, în faţa destinului toţi suntem egali, meditä el. Chiar în dimineaţa aceea aruncase o privire retrospectivă asupra vieţii sale şi nu putuse spune că era foarte mulţumit. Şi chiar dacă pentru el zilele se scurgeu într-o continuă monotonie, asta nu însemna că erau lipsite de anumite satisfacţii. Apoi, într-o clipă, totul se schimbase.

Fusese de-ajuns ca întâmplarea să i-o scoată în cale pe Jenny Mecoy, ca toată nostalgia după anii tinereţii şi pasiunea să i se

trezească la viaţă. Realizase cât de mult îi lipsise şi că niciodată nu încetase s-o iubească. Până atunci crezuse că în cei douăzeci şi cinci de ani care trecuseră reuşise s-o uite. Numai Dumnezeu ştia cât încercase, iar în ultimii ani aproape se convinsese că nu fusese decât un vis. Aproape… până în ziua aceea.

Se ridică de la birou şi începu să se plimbe prin birou, apoi apăsă un buton aşteptând ca uşile cu oglinzi ale barului să alunece în lături, timp în care îşi privi în ele chipul palid şi înăsprit. La cinizeci şi trei de ani se considera încă tânăr. Era suplu şi până atunci considerase că părul grizonat îi dădea un aer distins. Acum, însă, pentru prima oară, se vedea ca pe un bărbat între două vârste… un bărbat trecut bine de jumătatea vieţii.

Imediat ce se despărţise de Jenny, preluase de la tatăl său firma de brokeraj, se căsătorise cu femeia potrivită, o prietenă din copilărie, şi se străduise să-şi educe copiii în spiritul adevăratelor valori. Dar, după ce o reîntâlnise pe Jenny, nimic din toate acestea nu i se mai părea important.

Lumina fluorescentă îi înăsprea trăsăturile, încercănindu-i ochii. Ce o fi zis Jenny când îl văzuse? Peste ea anii trecuseră cu blândeţe. Încă avea o siluetă zveltă şi ochi incredibili de frumoşi. La patruzeci şi opt de ani era mai seducătoare decât atunci când o cunoscuse.

Îşi puse două cuburi de gheaţă în pahar, îl umplu pe jumătate cu whisky şi adăugă apă minerală, apoi luă o înghiţitură şi se aşeză din nou la birou. Cum zburaseră anii? Mai importantă era, însă, întrebarea: ce făcuse el în toţi acei ani?

— Am capitulat, îşi răspunse cu voce tare. Acceptând tocmai privilegiul pe care majoritatea oamenilor aşteaptă o viaţă întreagă să-l dobândească.

Se născuse la San Francisco într-una din cele mai bogate familii de evrei, iar soţia sa, Sylvia, provenea din acelaşi mediu social. În privinţa căsniciei nu avea de ce se plânge. Existaseră compromisuri ? Fireşte. Dar Sylvia fusese o soţie bună, iar el era mai mult decât conştient de calităţile ei. În ziua aceea, înţelesese că toţi acei ani nu făcuse decât să se amăgească. Jenny fusese mereu în gândurile lui.

Chiar în dimineaţa aceea, în drum spre serviciu, se gândise la ea, la legătura lor din urmă cu douăzeci şi cinci de ani, iar amintirea ei i se furişase în minte, obsedându-l, aşteptând parcă momentul să-i răvăşească din nou existenţa.

Joia era ziua pe care Sylvia o petrecea în oraş şi pleca la timp de la locuinţa lor din Woodside ca să nu întârzie la întâlnirea cu Martin pentru prânzul de la St. Francis. După

aceea îşi petrecea restul zilei la cumpărături, dar adesea rămânea în apartamentul hotelului, cina cu prietenele sau mergea la teatru sau la operă.

Ca de obicei, se întâlniseră exact la douăsprezece pentru un prânz uşor; la ora acea niciunul nu putea mânca mult. La unu şi jumătate coborâseră treptele hotelului, traversaseră Powell Street şi trecuseră pe lângă Mion Square, unde copiii cântau colinde. Se opriseră în faţă la I. Magnim’s şi înainte să intre în magazin, Sylvia îl sărutase uşor pe buze, apoi îi spusese în timp ce se îndrepta spre intrare:

— Martin, diseară poartă-te drăguţ cu familia Grand.

— Întotdeauna mă port drăguţ cu ei.

— Nu-i adevărat. Ştiu că Craig ţi se pare plictisitor, dar fă-o de dragul meu. Am nevoie de Laura la Balul Primăverii, care se apropie. Aşa că portă-te cum trebuie… şi nu discuta politică, te rog din suflet.

— O să mă străduiesc.

— Îţi mulţumesc. Când vrei, poţi fi de-a dreptul fermecător.

— Acum, că o ştiu, m-am liniştit. Ne vedem în apartament.

Când o zărise pe Jenny trecând pe lângă Gump’s el tocmai aştepta la stop. O clipă avusese impresia că visează. Pulsul i se

accelerase şi rămăsese încremenit, apoi, îndată ce avusese drum liber, traversase strada în fugă, strigând-o.

Ea se întorsese încet, parcă nesigură că, într-adevăr, pe ea o strigă cineva. Apoi se treziseră faţă în faţă, în mijlocul aglomeraţiei. În cele din urmă Jenny îşi recăpătase vocea.

— Nu-mi vine să cred.

— Într-o secundă te-aş fi pierdut.

— Cum ţi-ai dat seama că sunt eu, din moment ce eram cu spatele la tine?

— Te-am recunoscut după mers.

— După atâta vreme?

— Da, după atâta vreme. Nu te-ai schimbat deloc.

Ea râsese.

— Cum să nu mă schimb… toţi ne schimbăm. Tu arăţi minunat, Martin.

— Serios? Mulţumesc… în ceea ce te priveşte, anii parcă au stat în loc.

— Nu prea. Eşti fericit, Martin?

— Da, cred că da. Tu?

— Încerc să mă descurc.

— Ce faci în oraş?

Jenny ezitase o clipă.

— Sunt în drum spre Orient. Firma la care lucrez are contracte cu japonezii.

— Unde locuieşti?

— La Fairmont.

— Şi cât mai stai?

— Doar până mâine. Avionul pleacă la 7 seara.

— Poa… poate bem ceva împreună după-amiază.

— Eşti sigur că e o idee bună?

— Nu sunt sigur dacă e bună sau rea. Pur şi simplu, vreau să te văd.

— Pare destul de inofensiv.

— De cine întreb?

— De Mecoy, Jennifer Mecoy. E numele pe care-l purtam şi când ne-am cunoscut. Oh, Martin, e un lucru extraordinar că ne-am întâlnit pe neaşteptate.

Ar fi vrut s-o ia în braţe, s-o strângă la pieptul lui şi de data aceasta să n-o mai lase să plece, dar nu făcuse decât să-i spună:

— Am să te sun.

Apoi ea intrase la Shreve’s. Martin nu-şi aducea aminte cum se întorsese la birou. Se trezise în faţa uşilor masive din stejar, uitându-se la numele Roth, Stern Hines. Îşi aminti cât de surprins şi nesigur pe sine se simţise în ziua în care tatăl său adăugase cel de-al doilea Roth, alături de nume cu prestigiu în cadrul celebrei firme de brokeraj fondate cu 90 de ani în urmă de străbunicul său.

Dacă n-ar fi primit ca moştenire firma Roth, sau dacă Jenny Mecoy n-ar fi fost catolică irlandeză, viaţa lor ar fi putut fi cu totul alta, dar relaţia cu ea ameninţase hotărârea lui de a

continua tradiţia familiei. O voce lăuntrică îi spunea: Iartă-mă, tată. Ştiu că te-am dezamăgit în multe privinţe, dar când a fost vorba despre Jenny am făcut aşa cum ai dorit. Am renunţat o dată la ea dar nu o mai pot face a doua oară. Te rog să mă ierţi, dar simt că acum am dreptul să nu-mi mai refuz ceea ce mi-am dorit atât de mult în viaţă. Nu vreau să rănesc pe nimeni dar ceva în mine nu mai poate renunţa.

Brusc alungă fantoma trecutului şi intrând în clădire se îndreptă spre biroul lui. Din pragul unui alt birou îl auzi pe Charles Hines strigându-i:

— Vino încoace, Martin. Oh, Doamne, bine că te-ai întors. Spune-mi ce să fac cu comanda de la Normal Bells. Şi flutură în aer o notă scrisă pe o bucată de hârtie galbenă. Trebuie neapărat ca luni dimineaţă să pătrundem pe piaţă.

Martin îşi dădu seama că nu se poate concentra pentru a-i da un răspuns logic; era prea tulburat.

— Bine, dă-mi-o să văd despre ce e vorba.

Şi fără să se uite la foaia de hârtie ieşi din birou şi se îndreptă spre al său unde Nancy, secretarea, îl aştepta. Nancy ocupa o poziţie importantă în cadrul firmei, întrucât lucra acolo cu mult înainte de venirea lui Martin şi-i cunoştea stările sufleteşti chiar mai bine decât

Sylvia, aşa că, în momentul în care îi văzu faţa, îl întrebă:

— Te simţi bine, Martin?

Dar el numai mormăi că vrea să nu fie deranjat şi închise uşa în urma lui. Încercă să citească mapa dar gândul la Jenny îl obseda. Dacă ar fi traversat Stockton Street un minut mai devreme sau mai târziu n-ar fi văzut-o. Dar soarta parcă ar fi vrut să le dea o a doua şansă.

Rămase cufundat în amintiri fără să-şi dea seama cum trece timpul şi fu surprins când Nancy bătu la uşă şi, înălţându-şi capul s-o privească, văzu că ceasul de birou arăta ora 6.

— Mai ai nevoie de mine înainte să plec?

Era ajunul Crăciunului şi dorea să ajungă acasă deşi nu dădea impresia că se grăbeşte să plece.

— De ce-ai rămas până la ora asta? o întrebă el.

— Fiindcă sunt o veterană, spuse ea zâmbind, dar şi fiindcă a trebuit să rezolv câteva probleme mărunte de ultimă oră. Crăciun fericit.

Martin se ridică s-o îmbrăţişeze.

— Şi ţie la fel, Nancy.

După ce închise uşa în urma ei, Martin realiză că ar trebui să plece şi el, totuşi rămase să-şi termine băutura. Afară se lăsase întunericul şi se gândi că o să întârzie. Cu un sentiment de vinovăţie se ridică de la birou, îşi

înhăţă haina de ploaie şi se grăbi să iasă din clădire.

La şapte şi jumătate ajunse în apartament şi se duse direct în dormitor unde Sylvia tocmai se farda.

— Oh, Doamne, Martin, ai întârziat.

— Ştiu… iartă-mă.

— Puteai să dai măcar un telefon.

— Ai absolută dreptate. Îmi pare rău.

— Acum nu sta degeaba. Ai exact douăzeci de minute să te bărbiereşti şi să te îmbraci. Ti-am pus hainele pe pat.

Privindu-l pe Martin stând pe marginea patului, îi dispăru supărarea. Arăta foarte obosit.

— Vrei să bei ceva în timp ce te îmbraci? îl întrebă pe un ton împăciuitor.

— Da, mulţumesc. Avea nevoie de un moment de răgaz ca să-şi adune gândurile, să-şi reamintească faptul că aceea era Sylvia, femeia pe care o iubea şi că Jenny nu era decât un vis, ceva de domeniul trecutului. Îşi terminase toaleta în baie şi era aproape îmbrăcat când Sylvia îi aduse paharul cu scotch. Întinzându-i-l îl sărută pe obraz.

— Uneori vorbesc ca o soţie pisăloagă.

— Nu, nu eşti pisăloagă. Eu sunt de vină că am întârziat. Încă o dată, scuză-mă.

— Ba tu să mă scuzi că am fost urâcioasă. Ei, gata, termină-ţi băutura şi eu am să

telefonez după maşină.

Dar Martin n-o mai asculta. Nu-i plăcea să meargă la cocteiluri şi era convins că în seara aceea despre o asemenea petrecere era vorba. Nu găsise nicio scuză ca să nu se ducă, mai ales că Sylvia se arătase extrem de entuziasmată.

Când ajunseră în Nob Hill petrecerea era în toi. Ca să ajungă la etaj trebuiră să se strecoare printre oaspeţii care stăteau pe scări. Salonul fusese transformat într-o feerie de iarnă. Pomii în ghivece înalte, aduşi de la florăria Baldocchi, fuseseră împodobiţi cu beculeţe de Crăciun şi în cameră mirosea a brad şi a parfum scump, dar lui Martin aerul i se păru irespirabil.

— Scumpa mea, o întâmpină Laura, îmbrăţişând-o pe Sylvia. Mă bucur mult că aţi venit. Chiar începusem să-mi fac gânduri… aţi întârziat.

Sylvia începu să râdă.

— Cum să te fi lipsit de noi dintr-o asemenea galaxie?

— Mi-aş fi dat seama imediat. Martin, cum te simţi?

— Bine. Arăţi minunat, zise el, încercând să pară vesel.

— Drăguţ din partea ta că ai observat. Acum, duceţi-vă să vă distraţi!

Sylvia se puse în mişcare, iar Martin începu

să se plimbe prin cameră surprinzând fără să vrea frânturi de conversaţii: „Arată îngrozitor. Cum îndrăzneşte să poarte o rochie atât de strâmtă?... Martin trecu mai departe. „Stiai că au o legătură...” Luă un pahar de scotch cu sifon de pe tavă purtată de un chelner, îndreptându-se spre un colţ al camerei mai liniştit şi tresări când Sylvia răsări lângă el şi-i spuse:

— Dau un bănuţ pentru gândurile tale, Martin.

— Ai să ieşi în pierdere fiindcă n-au nicio valoare.

— Atunci de ce stai retras?

— Încerc să evit aglomeraţia.

Uitându-se la soţul său, Sylvia se simţi vinovată. Ştia că lui nu-i plăceau petrecerile cu lume multă, dar toate prietenele ei organizau şi se duceau la ele. Ea şi Martin erau ca un cuplu în care unuia îi plăcea marea, iar celuilalt muntele. Dar n-avea rost să se gândească la asta acum.

— Poate că puţină mâncare îţi va alina suferinţa.

Martin fu cuprins de un sentiment de vinovăţie de parcă deja ar fi sunat-o pe Jenny. De unde ştia Sylvia că ceva îl făcea să sufere?

Luându-l de mână, Sylvia îl conduse la masa unde era aranjat bufetul suedez.

Totul arăta impresionant: un somon întreg,

glazurat cu maioneză şi trufe; pateu în aspic; caviar şi castraveţi în aspic, homar în sos de coniac cu migdale prăjite. La celălalt capăt al mesei se afla un jambon bine prăjit şi o tavă cu friptură caldă de vacă.

— Nu e grozav? zise Sylvia.

Martin se uită la masa încărcată cu bunătăţi. Într-adevăr, nu-i venea să creadă, dar el părea că-şi pierduse apetitul.

Sylvia îi întinse o farfurie şi-şi luă şi ea una.

— E pur şi simplu delicios, spuse după ce gustă din homar. Martin nu zise nimic şi ea îl privi cum se uită absent la farfuria cu mâncare.

— Nu mănânci, dragule?

Şi dintr-o dată o cuprinse îngrijorarea. Lui Martin îi plăcea mâncarea bună şi chiar dacă avea grijă de greutatea sa, niciodată nu sărise mesele. Simţindu-i îngrijorarea, Martin păru că-şi revine şi luă câteva înghiţituri, apoi începu să circule printre invitaţi, salutându-şi prietenii. Chiar se apropie de Laura şi de Craig şi le zâmbi în timp ce Sylvia făcea planuri pentru Balul Primăverii.

Trecuse de unsprezece când plecară şi când Martin stinse lumina în dormitor era aproape miezul nopţii, dar nici măcar pe întuneric nu reuşi să alunge temerile soţiei sale.

Sylvia ştia că lui Martin nu-i place să i se dea o atenţie exagerată, dar de când venise acasă de la birou se comportase ciudat. Brusc i

se acceleră pulsul. Cu câteva zile în urmă, Martin fusese la medic pentru controlul anual şi poate… poate. Doamne fereşte, asta nu înseamnă că îi cobeşte, dar trei dintre bunii lor prieteni muriseră în ultimul an de infarct. Singurul mijloc prin care putea afla ce-l frământă era să-l întrebe.

— Te simţi bine, iubitule?

— Da, sigur. De ce mă-ntrebi?

— Nu ştiu, Martin… ezită să continue. Câteva momente rămăseseră tăcuţi. În cele din urmă tot ea rupse tăcerea. În seara asta ai fost îngrozitor de tăcut. Te nelinişteşte ceva?

Martin simţi cum îi zvâcneşte inima. De parcă Sylvia ar fi intuit ceva. Da, era neliniştit fiindcă nu voia s-o rănească.

— Nu vrei să-mi povesteşti, iubitule? insistă ea. Simt că treci printr-o criză.

— Nu, nicidecum, răspunse el repede.

— Eşti sigur?

— Da… sigur.

— Chiar sigur? Iubitule, ştii că sunt îngrozită dacă ţi se întâmplă ceva.

— Ştiu, Sylvia, zise el surprins de remuşcări.

Şi din nou ea se gândi că Martin ar putea fi bolnav.

— Somn uşor, Martin, îi ură ea oftând. Te iubesc.

Privind în întuneric, cu mâinile sub cap, Martin se gândea:

Fir-ar să fie… de ce a trebuit să se-ntâmple tocmai acum, ca să ne strice liniştea?

— Şi eu te iubesc, Sylvia. Şi aşa era, dar nu atât de mult pe cât şi-ar fi dorit.

Capitolul 2

În noaptea aceea, cu gândul la Jenny, nu reuşi să adoarmă deloc. Relaţia lor fusese sortită eşecului chiar de la început. Ea era o romano-catolică evlavioasă, iar el evreu, şi imediat după cel de-al doilea război mondial o asemenea piedică nu era uşor de depăşit. El nu fusese capabil să renunţe la religia sa nici pentru că legăturile de familie erau mult prea puternice, iar Hitler făcuse din iudaism mai mult decât o religie. Conform principiilor naziste niciun evreu nu se putea lepăda de trecutul său.

Străbunicul lui Martin fusese unul dintre numeroşii evrei alungaţi din Franţa, la începutul secolului XIX, de valul de antisemitism. Eliberaţi din ghetouri de Napoleon după Revoluţia Franceză, evreii au descoperit curând că în timpul celui de-al doilea imperiu ei nu câştigaseră decât un ghetou neîngrădit; erau o diasporă lipsită de demnitate. Speraseră că revoluţia le va asigura statutul de cetăţeni francezi, dar acum erau alungaţi din propria ţară, nu erau admişi în

universităţi şi erau supuşi unor reguli mai rigide decât înainte.

Astfel că evreii din Franţa se alăturaseră şuvoiului de oameni pornit din Rusia, Polonia, Germania şi Ungaria. Ephraim Rothenberger fusese unul dintre ei.

America era speranţa, visul, salvarea lor. America era cuvântul sinonim libertăţii. Dar preţul pe care-l plătise Ephraim pentru a-şi împlini scopul fuseseră anii de suferinţă şi singurătate. Fiind el ales să plece, la douăzeci de ani îşi luase rămas-bun de la toţi cei dragi, însoţind cohortele de emigranţi ce-şi croiau drum spre Pământul Făgăduinţei.

Povestea călătoriei lui Ephraim spre America nu a fost consemnată în vreo cronică a vremii, dar dacă ar fi ştiut că destinul său era acela de a întemeia o dinastie, cu siguranţă ar fi ţinut un jurnal. Dar, cum s-a şi întâmplat, de fapt, a încercat să uite toate suferinţele îngrozitoare prin care trecuse, lăsând imaginaţia urmaşilor să plăsmuiască povestea acestei călătorii. Totuşi nici cea mai bogată imaginaţie n-ar fi putut evoca adevăratele ei orori.

Când Ephraim părăsise Parisul nu avea decât hainele de pe el şi un sac cu câteva unelte, pâine, cartofi, puţină brânză şi o bucată de salam. Lăsând în urmă Parisul, pornise pe drumurile de ţară îndreptându-se spre Marsilia. Distanţa i se părea atât de mare încât nu mai

ţinea socoteala cât mersese, încercând doar să supravieţuiască. Se odihnea numai atunci când era prea obosit să-şi continue drumul şi dormea câteva ore pe noapte în vreo căpiţă de fân, livadă sau scorbură, unde se-ntâmpla să poposească, şi se hrănea cu ouă pe care le fura şi le bea întregi. La început le vomita dar, cu timpul, s-a obişnuit să le înghită forţându-şi stomacul să le accepte. Când ajungea la un izvor se apleca şi bea apă rece din căuşul palmelor până-şi umfla stomacul. O dată chiar avu norocul să prindă cu cuţitul un păstrăv, pe care-l mâncă crud.

Dar puterea i-o dădea credinţa că Dumnezeu veghea asupra lui fiindcă destinul familiei sale tot El i-l încredinţase.

După două luni ajunsese la Marsilia. Tălpile pantofilor i se rupseseră de mult şi-şi înfăşurase picioarele sângerânde în cârpe murdare. Câştigase şi economisise câţiva franci muncind pe la fermele din drum şi cu aceştia îşi cumpărase o pereche de pantofi nu tocmai noi şi-şi plătise un loc unde să doarmă peste noapte. Luxul de a dormi pe o saltea de paie, chiar în compania altor zece drumeţi, era o bucurie pe care aproape că o uitase. În seara aceea îşi spălase hainele şi le întinsese pe podea, lângă saltea, ca să se usuce, apoi se desfătase făcând prima baie, după nici el nu mai ştia cât timp.

Dimineaţa se dusese la biroul naval, aşteptându-şi rândul să fie aranjat pe una din corăbiile ce plecau spre Lumea Nouă şi se neliniştise văzând numărul mare de bărbaţi care stăteau deja la coadă. Dar Ephraim se convinsese din nou că era binecuvântat de Dumnezeu: fusese ultimul dintre angajaţi în ziua aceea, iar următoarea corabie avea să plece abia peste trei săptămâni.

După ce-şi cumpărase pantofii şi-şi plătise locul de dormit rămăsese fără niciun ban, dar obţinuse un loc pe corabie şi posibilitatea de a munci în timpul traversării.

Ce fusese mai rău trecuse şi aproape că simţea gustul libertăţii. În după-amiaza aceea nava La Liberte ridicase ancora şi o pornise la drum.

Jos, în pântecele corăbiei, Ephraim arunca lopeţi de cărbuni în gura cuptorului, menţinând focul aprins, abia apucând să-şi şteargă cu mâna neagră de funingine fruntea transpirată şi să-şi tragă răsuflarea, fiindcă pântecele monstrului cerea mereu de mâncare. Când i se termina schimbul, tremurând de oboseală se târa până la hamacul său şi, nemaiapucând să se spele sau să mănânce, cădea într-un somn profund.

Câteva zile nici nu ieşise pe punte. După ce trecuseră de Strâmtoarea Gibraltar corabia fusese aruncată în mijlocul unei furtuni

puternice iar când se mai domolise şi Ephraim urcase pe punte să-şi răcorească plămânii, valurile Atlanticului încă răsucea vechea corabie ca pe o jucărie. Lui Ephraim, care nu văzuse până atunci marea, întinderea oceanului, cu valurile uriaşe izbindu-se de bordurile corăbiei, chiar şi în zilele frumoase i se părea ostilă.

Pe punţile inferioare, înconjurată de mirosuri fetide, stătea claie peste grămadă gloata de emigranţi, unii gemând de foame, ţinându-se de burţile umflate, alţii prea slăbiţi ca s-o mai facă, zăcând indiferenţi la mizeria din jurul lor.Unii nu-şi mai doreau decât să moară, ceea ce deseori se şi întâmpla.

Dar cum în viaţă toate au un început şi un sfârşit, după aproape şase săptămâni La Liberte aruncase ancora în portul New York unde, ca pentru a le prelungi suferinţa, ploua torenţial şi vântul bătea în rafale.

Murdari şi fără vlagă, femei, bărbaţi, copii, familii care până atunci nu văzuseră lumina zilei, începuseră să coboare de pe punţi, mulţi plângând de bucurie, altora nevenindu-le să creadă că supraviţuiseră călătoriei, cei prea slăbiţi sau bolnavi ca să se ţină singuri pe picioare agăţându-se uni de alţii să nu cadă.

Ephraim rămăsese să-i privească o clipă şi fusese cuprins de milă, apoi îşi aruncase sacul pe umăr şi coborâse pasarela.

Se dusese la biroul naval şi aşteptase la rând să-şi ia banii, urmărindu-l cu un zâmbet trist pe casierul care-i numărase câte un dolar pentru fiecare zi cât durase călătoria: patruzeci de dolari pentru toată suferinţa pe care o îndurase. Apoi tot el îşi spusese: Lui Moise i-au trebuit patruzeci de ani să ajungă pe Pământul Făgăduinţei, iar mie doar patruzeci de zile. Nu că m-aş compara eu cu Moise, Doamne fereşte!

Cu acest gând optimist îşi luase banii şi-i băgase în buzunar, apoi ieşise din birou.

Era la New York. Chiar şi sub cerul înnorat oraşul părea că străluceşte, locul unde toate speranţele puteau fi împlinite. Ignorând ploaia, o pornise la drum, încercând să urmeze indicaţiile pe care i le dăduse unul din membrii echipajului ca să ajungă în Lower East Side. O oră mai târziu găsise pe Bowery un adăpost pentru douăzeci şi cinci de centi pe noapte şi după ce-şi dăduse jos hainele ude se cufundase într-un somn adânc.

Dimineaţa, când deschisese ochii şi văzuse ziua mohorâtă de iarnă, se simţise epuizat. Bine că măcar patul nu se zgâlţâia de furtună. Poate că avea nevoie de odihnă… Apoi se uitase în jur la ceilalţi bărbaţi care se aflau în camera rece şi sărăcăcioasă. Mulţi aici îşi petrec zilele, bănuise el. Acest gând deprimant îi dăduse puterea s-o ia din loc, spre o nouă

viaţă. Se ridicase înfrigurat, îşi aruncase sacul pe umăr şi mai privise o dată în jur. Deşi sărac, avea conştiinţa propriei demnităţi… doar nu bătuse atâta cale ca să se dea bătut. Se întorsese şi alergase pe scări până în stradă.

Nu ştia unde se află dar, la un moment dat, se oprise să se odihnească, uitându-se la aburii care-i ieşeau din gură, în contact cu aerul rece, geros. Atunci văzuse şi firma: La Cohen – Restaurant Kuşer.

Când intrase se auzise un clopoţel, la fel când închisese uşa. Înăuntru mesele erau goale, dar imediat, din spate apăruse o femeie. Stergându-şi palmele de şorţ îi spusese să se aşeze la o masă. Când privirile li se întâlniseră, Ephraim simţise un nod în gât; femeia semăna cu mama lui.

— Ce să-ţi aduc? îl întrebase ea în idiş.

Ephraim îi întorsese zâmbetul.

— O cafea şi o chiflă, vă rog, îi spusese puţin stânjenit de accentul său.

— Doar atât? zisese ea uitându-se la străinul cel frumos. În atâţia ani ajutase sute de tineri ca acela. Nu era nevoie să ştie de unde veneau şi încotro se îndreptau. Erau singuri şi derutaţi, iar lui Leah Cohen îi era milă de ei. Ea şi Yankel ştiau foarte bine ce înseamnă să fii nou-venit.

Plecase oftând să aducă comanda. Pe lângă ceai şi chiflă îi mai pusese şi un hering.

— Nu ţi-l trec la socoteală, spusese ea

repede, anticipându-i refuzul. De data asta. Acum mănâncă şi satură-te.

Ephraim simţi-se că-i dau lacrimile. Chiar semăna cu mama lui.

— Vă mulţumesc… sunteţi foarte amabilă, dar aş vrea să-l plătesc.

— Data viitoare. Şi, luându-şi un pahar cu ceai, se aşezase la masă în faţa lui. După obiceiul rusesc îşi pusese un cub de zahăr între dinţi şi sorbise din lichidul fierbinte şi tare.

Spre deosebire de ceilalţi imigranţi pe care îi ajutase, acesta avea ceva aparte, era hotărât să-şi împlinească menirea, constatase ea privindu-l curioasă.

— De unde vii?

— De la Paris, din Franţa.

Femeia dăduse din cap, simţindu-se copleşită de teamă şi respect. Acolo, în sărăcia din Lower East Side, cuvântul Paris avea o rezonanţă magică. Da, băiatul acela era deosebit. Ea şi Yankel îşi părăsiseră satul de lângă Riga. Oftase amintindu-şi cum fuseseră scuipaţi, bătuţi, cum sinagogile şi cimitirele lor fuseseră pângărite. După atâţia ani încă îi sunau în urechi împuşcăturile cazacilor beţi. Avea numai treisprezece ani când familia îi fusese omorâtă. Pe ea o salvase Yankel. Când ea avea şaisprezece ani, el devenise protectorul ei, o ajutase să iasă din satul devastat şi o încurajase în timpul călătoriei

spre Lumea Nouă. Cât de bine ştia ce trebuie să simtă acel băiat.

— Deci aşa, eşti din Paris. Şi cum te cheamă?

— Ephraim Rothenberger.

— Rothenberger? se miră ea. Şi te-ai născut în Franţa?

— Da… toţi fraţii mei. Inclusiv mama şi tata.

— Atunci, cum de-aveţi nume german?

— Bunicul s-a mutat din Bavaria în Franţa, sperând că o s-o ducă mai bine acolo. Dar n-a fost aşa.

— Pentru noi, evreii, nicăieri nu e bine.

— Aşa e. Dar aici ştiu că vom supravieţui fiindcă America are o Constituţie care spune că toţi oamenii sunt egali şi au dreptul la viaţă, la libertate, la fericire.

— Oho, oho! Ce mai profesor avem aici! De unde ştii toate astea?

— Am citit într-o carte şi mi-a plăcut istoria acestei ţări. Oamenii şi-au căpătat libertatea printr-o adevărată revoluţie. Nu există nici ghetouri, nici pogromuri şi nimeni nu-ţi bate în uşă la miezul nopţii. Pot merge unde vreau… fiindcă sunt un om liber. Şi Ephraim chiar credea ceea ce spune.

— Da, îi confirmă Leah. Aici este ţara libertăţii, dar acum gândeşte-te ce faci. Unde locuieşti?

Îi spusese despre Bowery, locul acela sordid

de care îi era scârbă.

— Trebuie să-mi găsesc o cameră şi o slujbă. Ştiţi vreun loc?

— Ai nimerit persoana potrivită. Uite, am să-ţi dau adresa verişoarei soţului meu. O chemă Malka Greenberg. Până-ţi scriu eu strada, mai bea o cafea.

După ce-i dăduse bucata de hârtie, Ephraim se ridicase să plece. Nu va uita niciodată ziua aceea.

— Vă mulţumesc, doamnă Cohen, Dumnezeu are într-adevăr grijă de mine.

— N-ai pentru ce să-mi mulţumeşti. Nici noi nu ne-am fi descurcat dacă n-am fi fost ajutaţi de ai noştri. Avem norocul că suntem uniţi. Îţi urez numai bine şi aştept să mai vii pe-aici, da?

Ephraim îşi înghiţise nodul din gât şi dăduse din cap.

— Vă mulţumesc, mai spusese o dată şi auzise clopoţelul sunând de două ori când deschisese uşa, pe care apoi o închisese în urma sa.

Urmând indicaţiile lui Leah, se îndreptase spre Canal Street.

Malka Greenberg avea o singură cameră liberă la mansardă, friguroasă şi umedă din cauza apei care se scurgea pe la streşini, dar în comparaţie cu drumurile noroioase ale Franţei şi cu călătoria pe ocean i se părea un adevărat palat şi cel puţin locuia singur.

În timp ce-şi încălzea mâinile o întrebase dacă are ziare ca să astupe crăpăturile.

— Da, sigur. Şi Ephraim o urmase un etaj mai jos şi o aşteptase până ce ea îi dăduse câteva exemplare din ziarul în limba idiş şi o ladă pe care să se urce. În noaptea aceea temperatura scăzuse şi ploaia se transformase în zăpadă. Dimineaţa când se trezise Ephraim văzuse că hârtia căzuse pe podea, muiată într-o băltoacă de zăpadă topită. Se uita pe fereastră la zorii cenuşii, simţind frigul până în măduva oaselor.

— O să treacă şi asta, îşi promisese el. Acum se afla în America şi ziua aceea însemna începutul unei vieţi noi. Chiar atunci va porni să-şi caute o slujbă.

Pe parcursul următoarelor săptămâni, verva şi hotărârea lui se evaporaseră treptat. Găsise de lucru munci umilitoare, plătite cu mai nimic. Cum să mai şi economisească ceva ca să-şi aducă familia în America?

Pe măsură ce se apropia primăvara oraşul îşi pierdu din strălucirea care-l impresionase de la început. Acum nu mai vedea decât urâţenia, mizeria şi casele în ruină. Străzile erau supraaglomerate şi oamenii traşi la faţă, abătuţi şi prost îmbrăcaţi.

Apoi se întâmplase un lucru extraordinar. Pe Hester Street, deasupra vacarmului şi îmbulzelii obişnuite, se auzea un nou cuvânt:

Aur! Aur! Aur! în ziarele de limba idiş Ephraim citise relatările despre fabuloasele descoperiri făcute într-un loc îndepărtat numit California. Şi se trezise cuprins şi el de această febră. Până atunci crezuse cu convingere că singurele motive pentru care venise în Lumea Nouă erau libertatea religioasă şi dreptul de a trăi în demnitate alături de familia sa. Gândul de a se îmbogăţi nici nu-i trecuse prin minte. Acum se îndoia de ţelurile sale. Chiar şi în America, săracul putea trăi cu demnitate? Exista libertate reală fără bogăţie? Ephraim realizase pentru prima dată că era mai simplu de împlinit un vis măreţ decât unul mai modest.

Şi pentru a doua oară porni într-o lungă călătorie, iar faptul că cele trei mii de mile pe care le avea de străbătut erau pe uscat nu pe ocean, nu o făceau mai puţin periculoasă. Cei care se întorceau din vest povesteau despre drumul îngrozitor peste munţi şi prin deşert, cel mai mare fiind, însă, străbaterea teritoriului ocupat de indieni. Se vorbea despre bărbaţi, femei şi copii scalpaţi şi torturaţi până la moarte.

Cu toate acestea, Ephraim se gândise că dacă fusese în stare să ajungă viu la New York, va supravieţui şi până în California. După ce studiase diversele rute spre câmpurile aurifere, o alesese pe cea prin istmul Panama – şi asta în ciuda avertizărilor că insectele, căldura,

bolile şi ploaia ce cădea continuu erau insuportabile. Dar el era gata să-şi vândă mâna de lucru – doar dăduse cărbuni cu lopata – iar această rută părea cea mai scumpă.

Găsise de lucru pe vasul John Benson care mergea la New Orleans şi, cum vremea se încălzea pe măsură ce se îndreptau spre sud; îşi recăpătase buna dispoziţie.

În ciuda faptului că trebuia să muncească în două schimburi, fiindcă majoritatea membrilor echipajului chefuia şi juca jocuri de noroc cot la cot cu pasagerii, nicio clipă nu renunţase la visul său. Mâncarea era grasă, deseori gătită cu carne de porc, şi n-o putea mânca chiar dacă murea de foame. Se hrănea cu linte şi fasole, iar în puţinele ore libere stătea pe punte scrutând malurile.

New Orleans era un oraş vesel şi plin de culoare iar Ephraim fusese încântat auzind familiarul accent franţuzesc. Ar fi vrut să mai zăbovească acolo, dar îi era teamă că îşi va cheltui banii economisiţi cu greu, aşa că găsise repede un alt vapor cu care să-şi continue călătoria.

De această dată drumul a fost un adevărat coşmar: un ocean în hulă, cu valuri uriaşe care măturau puntea. Într-o noapte un marinar neatent chiar a fost aruncat peste bord, găsindu-şi astfel moartea. În asemenea condiţii să fi avut în faţă toate bunătăţile, că tot n-ai fi

putut mânca. Abia dacă reuşea să ronţăie nişte pesmeţi şi peşte sărat, ca să supravieţuiască, iar când debarcase în portul panamez Chagres, slăbise cel puţin zece kilograme şi hainele îi atârnau pe el ca o sperietoare. Totuşi, simţind din nou pământul sub picioare îi mulţumise lui Dumnezeu că îl ţinuse în viaţă.

În Chagres, după o săptămână de aşteptare, reuşise să închirieze pentru o sută de dolari o canoe care să-l ducă o parte din drum, în sus pe râul Chagres, de unde voia să ia un vas fluvial cu care să-şi continue drumul până la Panama City.

În canoe, spaţiul fiind strâmt pentru el şi cei doi vâslaşi băştinaşi, la prima oprire coborâse să doarmă pe mal, unde imediat îl atacaseră ţânţarii. În timpul nopţii, o ploaie tropicală scurtă dar puternică trecuse prin pătura cu care era învelit, udându-l până la oase. Dimineaţă abia se putuse ridica în picioare ca să se târască până la canoe. Fiindcă râul puţin adânc îşi croia drum printre bancurile mocirloase unde mişunau crocodili, iar în timpul zilei muştele roiau, Ephraim se ruga tot timpul să nu se îmbolnăvească.

Oraşul Panama care semăna mult cu Chagres, era înţesat de aventurieri în drum spre câmpurile aurifere.

A doua seara de când se afla în oraş, Ephraim se îmbolnăvise şi rămăsese gemând şi

aproape inconştient pe patul îngust şi murdar închiriat cu patru dolari pe noapte într-un dormitor comun. Respiraţia îi ardea plămânii şi delirând se imagina în acea ţară îndepărtată care odată fusese „casa” lui. Avea momente în care se credea alături de familia sa. Apoi, într-o dimineaţă deschisese ochii şi zărise lângă el un necunoscut.

— Unde mă aflu? şoptise el.

— În Panama City care e iadul pe pământ, dar tu ai supravieţuit.

— Cine eşti? îl întrebase Ephraim, recăpătându-şi vocea şi studiindu-l cu atenţie.

— Patrick O’Shea şi vin din Vechea Anglie cu aceeaşi dorinţă ca şi tine. Vorbea engleză cu un pronunţat accent irlandez, încât Ephraim abia dacă îl înţelegea ce spune. Dar nu asta conta, ci faptul că simţea că în Patrick îşi găsise un prieten.

— De ce m-ai ajutat? Sunt evreu.

— Fiindcă în Panama City nu există nici evrei, nici catolici… doar ţânţari cărora puţin le pasă de credinţa fiecăruia. Ne atacă pe toţi deopotrivă.

— Cum să-ţi mulţumesc că m-ai ajutat?

Patrick începuse să râdă.

— Poate reuşesc să te convertesc… ei, vorbesc prostii.

După încă o săptămână Ephraim se simţea destul de bine ca să caute un vas care mergea

la San Francisco. Existau opt vapoare cu aburi care făceau curse regulate, dar numărul celor plecaţi să caute aur era atât de mare încât abia după zece zile găsise un loc. De această dată, ştiind că este prea slăbit ca să poată munci, cu aproape toţi banii rămaşi plăti ca să călătorească la fel ca oricare alt pasager. Când îşi luase rămas-bun de la Patrick care găsise o slujbă într-un hotel şi dorea să adune cât mai mulţi bani înainte să pornească spre California, Ephraim simţise că-şi părăseşte primul prieten adevărat pe care şi-l făcuse de când plecase din Franţa.

La 26 noiembrie 1849, după o călătorie liniştită, bricul Golden Gate acostase în golful San Francisco. Stând pe punte, Ephraim scruta orizontul prin ceaţa deasă.

Docurile, care se întindeau de la Montgomery Street (o potecă pentru vite) până la golf, erau înţesate de marinari şi tot soiul de oameni fără căpătâi. Corturi, cocioabe şi bărci din tablă ondulată stăteau îngrămădite chiar lângă cheiul de descărcare. Plaja era presărată cu baloturi de bumbac, cutii, butoaie cu zahăr şi saci de grâu şi porumb. Când Ephraim încercase să-şi croiască drum spre Stockton Street în căutarea unui loc unde să poată dormi, fusese nevoit să-şi scoată pantofii de mai multe ori ca să-i scuture de nisip. Agitaţia oraşului îl uimise. În ultimile luni sosiseră mii

de oameni care-şi căutau norocul. San Francisco se transformase într-un furnicar, în care muncitorul şi cucernicul stăteau alături de prostituate, aventurieri, criminali. În jur nu vedea decât cârciumi, magazii, hoteluri şi magazine.

Bordelurile şi tripourile păreau să fie cele mai înfloritoare afaceri. San Fracisco era un oraş cu oameni obsedaţi de îmbogăţirea rapidă, cu o moralitate care aşeza aurul înaintea lui Dumnezeu. Dar pentru Ephraim, America rămânea în continuare ţara libertăţii.

Trei zile mai târziu se alătură armatei de mineri care părăsea San Fracisco, croindu-şi drum spre locul unde fusese descoperit aurul.

Toţi erau cuprinşi de frenezie, pasiuni şi ură. Ziua spălau nisipul aurifer în albia râului, noaptea jucau jocuri de noroc, se băteau şi încercau să se înşele unul pe celălalt. Un mediu ciudat pentru un evreu crescut în ghetou. Nimeni nu observase că în fiecare dimineaţă şi seară îşi spunea rugăciunea, nimănui nu-i păsa de el. Apoi, într-o bună zi, în strigăte şi urale de bucurie, descoperise aur.

Imediat se întorsese la San Fracisco să-şi înregistreze mica avere înainte să-i fie furată, apoi rămăsese în biroul preţuitorului urmărind atent cum îi cântăreşte aurul. Devenise posesorul a o mie de dolari.

Stând pe marginea patului, Ephraim se uita

printre gene la monedele pe care le ţinea în palmele bătătorite de muncă. Erau din aur, e drept, dar ştia că zăcământul era pe sfârşite, fiindcă el ajunsese în California printre ultimii. Dar, poate că această întârziere fusese în avantajul lui. Poate că succesul nu consta în găsirea aurului, ci în a-l da cu împrumut. În fond, marile averi ale francezilor evrei fuseseră adunate din tranzacţii bancare. Păstrându-şi o mică sumă, Ephraim finanţă doi mineri pentru a-şi procura echipament, întocmind un document ce stipula dreptul său la jumătate din profit.

Încrederea în sine îi fusese în cele din urmă răsplătită. Cei doi mineri avusese noroc, iar el îşi dublase câştigul. Apoi finanţase patru mineri şi în răstimp de un an devenise un bancher cunoscut, dar modest din precauţie, fiind convins însă că întreprinderea sa va prospera.

Din spatele biroului, îmbrăcat în frac şi cămaşă cu guler înalt, alb şi scrobit şi părul aranjat în cârlionţi la modă, arăta ca un Rothschild. Apariţia lui era oarecum distonantă cu oraşul acela primitiv de mineri, dar nu mai puţin cu imaginea sa de altădată. Îşi amintea de băiatul sărac care tremura în docurile Marsiliei, cu picioarele înfăşurate în cârpe. Aproape că simţea vântul pătrunzându-i prin hainele jilave pe care încercase să le spele cu o seară în urmă.

Acum avea câteva costume şi o femeie care i le spăla şi i le călca. Dar nu uitase niciodată cine este. În fiecare dimineaţă şi seară îndeplinea ritualul punerii scufiei, a eşarfei de rugăciune şi filacterelor.

În acele momente de apropiere de Dumnezeu găsea o alinare în plus care-i încălzea sufletul, ştiind că nu peste multă vreme va fi alături de familia sa. Abia aştepta să-i îmbrăţişeze pe toţi şi inima îi era plină de iubire. Nimic din ce câştigase până atunci nu avea valoare atâta vreme cât nu vor fi din nou împreună.

Dar visele lui nu aveau să fie împlinite.

După aproape un an de aşteptare primise o scrisoare de la Hannah, sora lui cea mare. În timp ce o citea lacrimile i se prelingeau pe obraz…

Scumpul meu frate Ephraim,

Stiind tot ce-ai îndurat, cu atât mai greu îmi este să-ţi scriu. Aş fi vrut să împart cu tine toate suferinţele dar şi mama şi tata au murit în iarna aceasta, la distanţă de o lună. A fost ca şi cum, după moartea ei, el n-ar mai fi avut pentru ce să trăiască. Acum sunt îngropaţi, alături, în pământul Franţei. Acest lucru ne-a întristat foarte mult, ştiind cât şi-ar fi dorit să fie înmormântaţi în Palestina, sus pe Muntele Măslinilor, dar Dumnezeu a hotărât altfel.

Dragă Ephraim, te rog să încerci să ne

înţelegi şi să ne ierţi. Familia, atât cât a mai rămas din ea, nu vrea să plece în America. Am hotărât că atât cât ne-a fost dat să trăim, pentru a împlini visul părinţilor noştri, să ne petrecem restul vieţii la Ierusalim.

Dragă Ephraim, tu ştii cât de mult te iubim şi ce dor ne este de tine, dar aşa ne-a fost sortit.

Ai grijă…

Ephraim nu mai putuse să citească.

Plângând îşi sfâşiase reverele hainei, executând astfel obiceiul tradiţional al doliului. Apoi, timp de şapte zile trăise într-o totală izolare, ignorând încercările prietenilor şi cunoscuţilor de a-i alina durerea. Fără familia sa, nimic din ce realizase nu mai avea importanţă. Nu plecase de acasă să se îmbogăţească într-o ţară străină pentru propriile interese, iar singurătatea o suportase dintr-un singur motiv, acela ca într-o bună zi să-şi poată întreţine familia, trăind în libertate şi fără grija zilei de mâine. Dar ei îşi găsiseră libertatea pe Pământul Sfânt, iar lucrurile pe care le dobândise acum i se păreau inutile.

Dedicându-se exclusiv afacerilor şi muncii neîntrerupte, banca lui se dezvoltase ajungând o forţă serioasă în lumea financiară californiană. În ciuda succesului mereu crescând, se simţea în continuare deprimat. Până într-o zi de vară când soarta i-o scosese

în cale pe Sarah Baum.

Sarah călătorise în vest cu mama, tatăl, trei surori şi doi fraţi. Auzind că una din băncile din San Francisco era condusă de un evreu, tatăl ei se dusese acolo să solicite un împrumut. După ce încheiaseră tranzacţia, Samuel Baum îl invitase pe tânărul bancher acasă, la cină. Ephraim acceptase invitaţia pentru a doua zi, bucuros de compania unei familii de evrei într-un oraş în care aceştia erau în număr foarte mic. În clipa în care intrase în căsuţa modestă din lemn, viaţa lui se schimbase pentru totdeauna. Sarah era o adolscentă frumoasă, de şaisprezece ani, blondă cu ochii albaştri, şi de îndată ce o văzuse, Ephraim ştiuse că o va lua de soţie. Izolarea în care trăise atâţia ani dispăruse şi în următoarele luni vizitase foarte des familia Baum, până ce ea îi dădu acordul.

Ziua nunţii lor fusese una norocoasă. În clădirea modestă a sinagogii din Stockton Street se oficia prima nuntă şi întreaga comunitate evreească din San Francisco părea că venise să asiste la ceremonie.

Când goana după aur se sfârşise în anul 1850, evreii europeni din San Francisco s-au priceput cel mai bine să transforme un oraş turbulent într-o metropolă plină de rafinament. În anii care au urmat ei înşişi s-au ridicat pe scara socială de la mici negustori la propietari de antrepozite, de la creditori mărunţi la

bancheri de renume internaţional, de la fabricanţi de corturi la posesori de propietăţi imobiliare şi mari armatori.

Cea de-a doua generaţie s-a mutat în vilele din Pacific Heights şi Nob Hill şi şi-a construit case de vacanţă în San Rafael, Woodside şi Atherton. Soţiile şi fiicele lor s-au transfoarmat în femei stilate. Lumea se aduna în saloanele lor somptuase. Generaţia lor s-a proclamat drept portdrapel al dezvoltării culturale a oraşului. Contribuţia pe care au adus-o artelor a fost atât de mare încât San Francisco rivaliza pe plan cultural cu cele mai mari capitale europene.

Capitolul 3

Europa cu tirania şi nedreptăţile sale părea acum de domeniul trecutului. Ephraim devenise membru al clasei privilegiate. Banca sa controla imense parcele de teren şi sprijinea financiar mare parte din industria navală de pe coasta de vest. Dar cea mai mare răsplată fusese aceea de a-şi vedea cei patru băieţi şi două fete crescând şi devenind oameni maturi.

Pe fete le răsfăţase peste măsură. Când se măritaseră fiecare din ele primise ca dar de nuntă câte o casă spaţioasă. Cei mai tineri dintre fii căpătaseră companii, iar lui Simon, cel mai vârstnic, îi încredinţase imperiul financiar.

Cu toate acestea Ephraim ştia că în viaţă nimic nu este perfect. Cu timpul, ceva în structura familiei părea să se fi schimbat.

O dată cu cea de a treia generaţie atitudinea faţă de religie devenise mai rezervată şi acest lucru îl întrista pe Ephraim. Deşi rămăseseră fideli obârşiei lor, aveau tendinţa să ignore Sabatul şi Skipschul-ul. Deşi se numărau printre fondatorii Templului EmamEl, unele familii nu mergeau acolo, nici măcar la marile sărbători. Şi acest lucru îl întrista pe Ephraim, deşi îşi aduceau contribuţia pentru întreţinerea Templului şi achitau taxele. Botezurile, căsătoriile şi înmormântările nu se puteau ţine fără un rabin.

La apusul vieţii, Ephraim se gândea la tot ceea ce câştigase şi le putuse oferi copiilor săi. Era un om de mare onestitate care niciodată nu încercase să fugă de adevăr, chiar atunci când acesta era dureros. Cât de corect fusese atunci, demult, când se încredinţase că era posibil să fii în acelaşi timp şi religios şi bogat? Pentru el, acest lucru devenise o certitudine, dar el acţionase în virtutea altor idealuri decât cele ale nepoţilor săi. Dorise din tot sufletul să asigure o viaţă mai bună, un trai decent, părinţilor şi fraţilor săi. Şi dacă în privinţa lor nu reuşise, se bucurase că fusese în stare să ofere copiilor săi o viaţă fără lipsuri. SeA părea că evreii apelau la credinţă doar în clipe de

răstrişte. În ea aflau chintesenţa cunoaşterii. Dar de îndată ce scuturau jugul şi li se permitea să trăiască în pace şi prietenie, deveneau indiferenţi faţă de religie. Uneori, privindu-i pe cei doi copii ai lui Simon, o fată şi un băiat pe care Simon insistase să-l cheme tot Ephraim, contrar obiceiului evreiesc de a nu pune copilului numele unei persoane în viaţă, bătrânul se întrebase dacă noul secol va însemna sfârşitul tuturor vechilor valori.

Apoi se produsese un miracol. Soţia lui Simon, care se apropia de patruzeci de ani, rămăsese însărcinată şi, la răscrucea dintre secole, născuse un băiat pe care insistase să-l boteze Julian, după numele unui erou de roman pe care-l admira. Bătrânul Ephraim, acum trecut de şaptezeci de ani, a fost facinat de acest copil căruia i-a oferit mai multă afecţiune decât celorlalţi nepoţi. Pe măsură ce creştea, băieţelul cu privirea gravă începuse să-i asculte nu numai aventurile prin care trecuse ca să ajungă la San Francisco dar şi povestiri din Vechiul Testament. Stând pe veranda casei, Ephraim închidea ochii şi se ruga ca Julian să-şi amintească aceste vremuri şi spre deosebire de fraţii săi, să nu-şi uite tradiţiile. Era mândru că lăsa urmaşilor săi mai mult decât bogăţii. Le lăsa moştenire libertatea; libertatea de a trăi o viaţă lipsită de temeri, discriminare, tiranie. Puteau trăi în demnitate şi mulţumea lui

Dumnezeu pentru marele dar care era America.

Capitolul 4

Anul 1936 fu unul comemorativ. Atunci se adunaseră trei sute de oaspeţi la picnicul anual de pe propietatea de la Hillsborough a nepotului lui Ephraim, celălalt Ephraim. Erau prezente trei generaţii iar printre cei de faţă se numărau cei mai remarcabili dintre evreii care făcuseră pionierat în California. Deşi petrecerea se limita la descendenţii direcţi şi era un eveniment anual, unii se întâlneau pentru prima dată.

Cei în vârstă vorbeau despre oameni care porniseră la drum cu aceleaşi vise ca cele ale lui Ephraim şi despre moştenirea de nepreţuit ce le fusese lăsată, şi le arătau copiilor lor dagherotipurile expuse în pavilionul din grădină.

În mulţime se aflau şi părinţii lui Martin. Julian Roth (prescurtarea numelui o făcuseră părinţii lui Julian) se însurase cu Bess Unger, o verişoară de-a treia. Priveau portretul lui Ephraim simţindu-şi inima grea. Ce ar fi zis el dacă ar fi ştiut că strănepotul său, Martin, fusese respins de Universitatea Yale? Era dureros pentru ei să se gândească la asta ştiind că Ephraim murise convins că

discriminările nu existau decât în Europa. Pentru Julian era limpede că Martin fusese respins doar pe motivul că la Yale procentul de zece la sută din locuri care le revenea evreilor fusese acoperit.

Şi atunci realizaseră pentru prima dată că San Francisco era singurul loc din ţară lipsit de prejudecăţi. Ca mulţi alţi evrei din vest contribuiseră cu mari sume de bani în folosul neevreilor, considerându-se parte a unei societăţi în care nevoile celor oropsiţi nu trebuie clasificate în funcţie de religie. Exact din acest motiv erau şocaţi că Martin, un elev eminent, trebuise să fie respins. Martin fusese la fel de şocat când îi înmânase tatălui său scrisoarea prin care i se anunţa acest lucru.

A doua zi dimineaţă, Julian luase legătura prin telefon cu avocatul său.

— Martin pleacă la Yale. Ai înţeles ce-ţi spun?

— Julian, îţi aminteşti că ţi-am vorbit despre acest procent?

— N-aş fi crezut că această regulă se va aplica în cazul lui Martin, ţinând cont de notele lui.

— Nu vreau să-ţi închipui că îl subestimez pe Martin, dar toţi elevii, evrei sau ne-evrei, trebuie să fie foarte buni.

— Nu-mi pasă. Martin va merge la Yale.

Mai târziu, în dormitor, Bess îi spusese lui

Julian:

— Eu tot nu pricep nimic. Nu-mi vine să cred că la Yale se cultivă antisemitismul.

— Nu făţiş, dar e acelaşi lucru.

— Nu înţeleg cum se poate întâmpla aşa ceva.

— Ah, draga mea… se întâmplă lucruri şi mai grave. În America sunt hoteluri în care există inscripţii cu: INTERZIS EVREILOR, INTERZIS CÂINILOR.

— Dumnezeule, nu-mi vine să cred… cum am ajuns…?

— Marginalizaţi, excluşi. Nu va rămâne decât să alegem între a lupta în continuare sau să ne adresăm unei universităţi cu un standard mai scăzut ori cu mai puţini solicitanţi. Părerea mea este că trebuie să-i înfruntăm.

— Mie asta nu-mi place. Bess avea lacrimi în ochi. Poate că el ar fi mai fericit dacă ar alege singur. Poate că ar fi chiar periculos să insistăm acolo unde ştim că nu suntem bine văzuţi. Poate că mai periculos ar fi dacă în cele din urmă ar fi acceptat acolo. Mă gândesc la faptul că ar putea renunţa la iudaism. Şi Bess se înfiorase de parcă ar fi presimţit un dezastru.

Julian îşi găsise fiul în camera sa, întins în pat şi privind în tavan.

— Cred că ar trebui să discutăm.

— Nu mai avem ce discuta. M-au respins.

— Vom lupta împotriva deciziei lor, spusese

Julian. Trebuie să ne opunem fiecărei forme de opresiune. Dacă lumea ar fi făcut acest lucru când Hitler mărşăluia prin Renania, astăzi în Germania evreii ar fi liberi.

Dar Martin era încercat de sentimente contracdictorii. Niciodată nu se gândise prea mult la faptul că era evreu şi nici nu ascundea vreodată acest lucru, dar nu dorea să petreacă patru ani într-un loc unde în cel mai bun caz ar fi fost tolerat. Şi nu vedea niciun motiv pentru care să-i pară rău că este evreu, dimpotrivă, era mândru de originea sa. Dar, în acelaşi timp, avea şi un puternic simţ al dreptăţii, fiind încrezător în lupta contra persecuţiilor, deşi nu se văzuse niciodată în această postură.

Îndârjit de hotărârea luată sărise din pat şi privindu-şi tatăl direct în faţă îi spuse:

— Bine, îi vom înfrunta, dar e ca şi cum ne-am bate cu ochii închişi, cu un duşman nevăzut.

— Îl vom descoperi, îi răspunsese Julian, zâmbind trist. Oricum, până în septembrie mai sunt câteva luni şi asta e în avantajul nostru.

Dar nu dură atât de mult. Cu bani, bani mulţi, poţi rezolva orice, chiar şi într-o faimoasă universitate cum era Yale. La puţin timp după ce Julian aranjase să facă donaţii pentru o nouă cameră de lectură la biblioteca Sterling Memorial, Martin primise o scrisoare prin care era informat despre existenţa unui loc liber ivit

pe neaşteptate, şi felicitări pentru faptul că fusese acceptat.

În timp ce îşi gusta victoria oarecum amară, Julian încerca să se convingă că Ephraim ar fi fost mulţumit. În fond, din ghetoul Parisului până la Yale era drum lung de străbătut.

Imediat după Ziua Muncii, toţi trei luaseră trenul spre New York, de unde Julian îi cumpărase lui Martin un Ford. Trei zile făcuseră cumpărături şi merseseră la spectacole, după care se îndreptaseră spre New Haven să-l instaleze pe Martin. Bess fusese impresionată de clădirile în stil gotic şi împrejurimile acestora, care semănau mai mult cu Oxford-ul decât cu un colegiu american.

Martin se dusese la caserie şi i se repartizase imediat o cameră în Old Campus, rezervat studenţilor din anul întâi şi situat în centrul campusului universităţii. Bess era bucuroasă că era primul sosit în apartamentul compus din trei dormitoare, dintre care unul cu un singur pat.

— O să ai mult de învăţat şi aici e mai linişte. Nu-i cunoşti pe ceilalţi băieţi şi s-ar putea să nu-i prea intereseze studiul.

Martin nu comentase, nefiind sigur că viitorilor colegi de apartament nu le-ar păsa că este evreu.

Primul dintre colegii de apartament pe care-l cunoscuse Martin era un băiat înalt, blond şi

miop, îmbrăcat în costum de golf, în ale cărui bagaje exista suficientă băutură cât să-i îmbete pe toţi şi care, cum dăduse ochii cu Martin, îl întrebă dacă nu vrea să bea ceva.

— Nu chiar acum, îi răspunsese acesta. Deşi la petreceri părinţii lui serveau băuturi tari, familia rareori bea mai mult de un pahar de vin.

— Bine, mormăi blondul, care în cele din urmă se prezentase ca fiind Lawrence Perry. Văd că nu eşti genul de petrecăreţ, dar la Yale o să te dai pe brazdă.

Martin se retrăsese în camera lui gândindu-se că Lawrence avea puţine şanse să-i devină prieten. Ceilalţi colegi de apartament erau mai inofensivi. Sosiseră împreună, cărând după ei o grămadă de echipament sportiv. Doi erau gemeni, Tim şi Chris Sanders. Cel de-al treilea, Mike, fusese coleg de cameră cu ei la Groton. Gemenii erau din Newton, Massachusetts, iar Mike din Philadelphia. Toţi trei acceptaseră imediat invitaţia lui Lawrence la o vodcă cu suc de portocale, şi văzând că Martin nu vrea să le ţină companie nu-i mai dăduseră atenţie. Doar Chris îl întrebase în timp ce pregătea băuturile:

— Roth… Roth. Ăsta e un nume german? Nu vreau să împărţim apartamentul cu un nazist.

— Puţin probabil, zisese Martin apoi, întorcându-se cu faţa spre ei le spuse direct: sunt evreu. Nimeni nu spusese nimic şi pentru

scurt timp Martin crezuse că totul e în regulă, dar când sosise vremea cinei înţelese că Yale pe care şi-o imaginase nu exista decât în visele sale. Lawrence le amintise că din moment ce cursurile nu începuseră, nu erau obligaţi să se prezinte în sala de mese.

— Haideţi la Taft să luăm o friptură şi o bere.

Martin tocmai se pregătea să iasă cu ei când îl auzise pe Tim spunându-i pe neaşteptate.

— Mă îndoiesc că la ei friptura de vacă e cuşer. Parcă ăsta e cuvântul, nu? Dacă nu pot să împiedic ca Yale să se discrediteze, măcar pot să nu mă compromit eu.

Lawrence încercase să protesteze, dar după trei pahare de băutură tare abia dacă se mai putea ţine pe picioare şi până la urmă ieşise din cameră luându-se după ceilalţi.

Martin rămăsese încremenit. Întotdeauna se considerase un privilegiat… nu doar pentru că familia sa avea bani. Cei din familia Roth nu erau ceea ce s-ar putea numi nişte „parveniţi” fiindcă Martin făcea parte din a treia generaţie de cetăţeni de vază ai oraşului San Francisco. Aceea era prima sa întâlnire cu antisemitismul manifestat făţiş. În următoarea săptămână nu mai avusese parte de alte incidente, dar nici nu-şi făcuse prieteni, lucru ce-l pusese pe gânduri. Poate că era vina lui, poate că prima experienţă îl făcuse prea circumspect.

Întotdeauna fusese înconjurat de prieteni, evrei sau nu, şi până atunci nu avusese probleme în privinţa religiei.

Curând îşi dăduse seama că băieţii cu care împărţea apartamentul nu se deosebeau prea mult de ceilalţi colegi. În primele săptămâni, la cursuri, la bibliotecă, la masă, înţelesese cât de puţin înseamnă procentul de zece la sută. Observase că majoritatea evreilor erau marginalizaţi… erau de două ori mai inteligenţi decât ceilalţi, dar retraşi şi silitori.

Începând să înţeleagă motivul pentru care studenţii evrei îşi găseau refugiu în studiu, începu şi el să petreacă ore întregi în bibliotecă. Încercase să nu dea de bănuit părinţilor că este nefericit, dar din tonul scrisorilor trimise lui Julian şi din faptul că evita să discute cu Bess la telefon despre viaţa pe care o ducea la Yale, presupunea că ei au ghicit.

Prima evadare din izolarea în care se închistase nu venise din proprie iniţiativă. La unul dintre insuportabilele cursuri de teoria probabilităţilor, predat de un profesor bătrân şi ursuz căruia îi făcea plăcere să-şi chinuiască studenţii, Martin observase că unul dintre ei părea sincer interesat de curs, urmărindu-l cu atenţie. La sfârşit acesta se întorsese din prag cu faţa spre el şi întinzându-i mâna se prezentase:

— Salut, mă cheamă Dominic Gatti.

După săptămâni de singurătate vorbele lui i se păruseră un adevărat gest de prietenie. Dominic era opusul acelor snobi care nu scăpau niciun prilej să-l ironizeze.

— Eu sunt Martin Roth, îi răspunsese cu entuziasm, strângându-i mâna. Ce părere ai despre profesorul Wheeler? întotdeauna e atât de sarcastic? Mi-e frică şi tremur să nu-mi cearã să răspund.

— Wheeler e un tip al dracului. E ca un peşte piranha, care într-un singur semestru o să te devoreze. Dacă n-ai să-i dai ocazia o să te lase în pace. Asta e părerea mea.

— Ce să-nţeleg din asta?

— Că Wheeler e renumit pentru cruzimea lui.

În următoarele săptămâni acest lucru i se confirmase. Din nu ştiu ce motiv, din mulţimea de figuri, profesorul Wheeler pusese ochii tocmai pe el. De fiecare dată când Martin ridica mâna să răspundă la o întrebare de care era sigur că o ştie, abia dacă reuşea să scoată două vorbe, că Wheeler îl şi întrerupea să-l contrazică. Deja începuse să-l obsedeze gândul că îl persecuta din motive personale, nu din lipsă de pregătire la cursul lui. Ei, fir-ar să fie, chiar a început să mă obsedeze faptul că sunt evreu? îi trebuise o săptămână până să îndrăznească să-l întrebe pe Dominic, într-un

fel în care să nu pară ridicol, dacă Wheeler ar putea fi antisemit. Italianul izbucnise în râs şi-i spusese:

— N-o lua ca pe ceva personal. Wheeler e mai ales anti studenţilor din anul întâi.

Pe măsură ce zilele treceau, Martin trebuise să recunoască faptul că Wheeler nu era fericit decât atunci când trântea la un examen câte o jumătate de clasă. Martin îşi petrecea nopţile făcând exerciţii peste exerciţii, dar cu cât încerca să se concentreze mai mult, cu atât simţea că îi este din ce în ce mai greu să facă acest lucru. Se apropia sesiunea din iarnă şi era convins că o să cadă la examen. Abia dacă mai era atent la explicaţiile lui Wheeler.

— Există două principii fundamentale pe care trebuie să le ştim…

Acestea fuseseră ultimile cuvinte pe care le auzise Martin din prelegerea lui, fiindcă mintea îi zburase în altă parte. În primul rând se întrebase de ce insistase să vină la Yale şi-l bătuse gândul să se transfere la Stanford. Apoi se imaginase lenevind pe plaja de la Carmel, când Dominic îl trezise din visare bătându-l pe umăr.

— Nu-i bine să dormi la ore, îl atenţionase el. Oricum a fost ultimul curs.

— Poate că ai avut dreptate când mi-ai spus că nu-i plac studenţii din primul an, dar am senzaţia că în ce mă priveşte e vorba de o

răzbunare personală, de parcă toată nemulţumirea şi-o revarsă asupra mea.

— Înţeleg ce vrei să spui. Cu tine are ce are, dar trebuie să înţelegi că profesorii nu sunt nişte zei. Unii îşi dau prea multă importanţă, unii sunt paranoici şi-şi terorizeaza studenţii, alţii le savurează teama. Nu ştiu din ce categorie face parte Wheeler, dar dacă suporţi cursurile lui vei ajunge expert în calculul probabilităţilor, fiindcă este într-adevăr un mare profesor.

Martin rămăsese câteva momente pe gânduri.

— S-ar putea să ai dreptate, deşi rămân la aceeiaşi impresie că Wheeler nu mă place. Poate dacă aş lua examenele parţiale n-aş mai avea de ce să-mi fac griji. Dar ştiu deja că n-am să le trec.

Dominic îi citise spaima din priviri.

— Stii care-i problema ta, Martin? Suferi de aceeaşi boală ca aproape toţi ceilalţi studenţi din anul întâi. Este pentru prima oară când pătrunzi într-o lume dură unde nu capeţi întotdeauna ceea ce-ţi doreşti. I-ai dat voie lui Wheeler să te intimideze şi ai ajuns să nu te mai poţi concentra.

— Ai absolută dreptate. Mă străduiesc din răsputeri să dovedesc că sunt capabil, încât nu mai sunt în stare să mă concentrez. La matematică m-am descurcat întotdeauna

foarte bine, dar asta mi-a pus capac.

— Hai să luăm un exemplu. Aici ai formula. Dă-mi voie să-ţi arăt. Şi Dominic se apucase să-i arate cum se rezolvă ecuaţiile. Era totul atât de simplu încât Martin aproape că izbucnise în râs.

— Înţeleg uşor când le faci tu.

— Asta am vrut să-ţi dovedesc. Nu te mai gândi la Wheeler şi ai să te descurci. Să mai facem o problemă. Şi din nou începuse să-i explice.

Martin începuse să priceapă.

— Cred că m-aş putea descurca.

— Bravo. Uite, dacă mai ai nelămuriri, te ajut cu plăcere.

— Excelent. Îţi mulţumesc din suflet. Să ştii că am luat în serios propunerea ta. Îmi poţi da numărul de telefon?

Dominic era localnic şi locuia împreună cu părinţii în afara campusului. Îl invitase pe Martin de mai multe ori acasă, dar acesta tot amânase. Acum, însă, îşi notase cu grijă numărul de telefon în carnet.

— Încerc să rezolv singur câteva probleme şi dacă mă poticnesc, precis te sun.

Întors în camera sa, deschisese cartea de matemetică şi se apucase de treabă. Reuşise să rezolve câteva exerciţii, dar la un moment dat se încurcase şi teama îi revenise.

La şapte şi jumătate seara îi venea să rupă

cartea în bucăţi. O aruncase cât colo şi se trântise pe pat. Acum era convins că nu va lua o notă de trecere. Rămăsese o vreme cu ochii aţintiţi în tavan, apoi amintindu-şi de Dominic, se hotărâse să-l sune.

— Alo! auzise o voce la celălalt capăt al firului.

— Familia Gatti?

— Da.

— Vă rog, aş putea vorbi cu Dominic?

— Îl chem imediat.

Martin aşteptase câteva momente.

— Alo!

Câteva clipe Martin se simţise stânjenit. Nu era obişnuit să ceară ajutor.

— Sunt Martin Roth.

— Aaa! Cu ce pot să te ajut?

— Te rog, mai explică-mi o dată ecuaţile astea. Stai puţin să iau cartea. Imediat însă Dominic venise cu o propunere.

— Ce-ar fi mai bine să vii aici?

— Vorbeşti serios?

— Bineînţeles. Dacă crezi că e nevoie. E mai uşor dacă le rezolvăm stând faţă în faţă.

— Nu te deranjez?

— Nu, deloc. Într-o jumătate de oră eşti aici.

— Când pot veni?

— Dacă pleci acum, ajungi la opt şi jumătate.

— Eşti sigur că… Dominic, îţi mulţumesc din

suflet.

— N-ai pentru ce. Şi Dominic îi dăduse adresa.

Familia Gatti locuia în Hamden, într-o casă de cărămidă cu etaj, ca multe altele de pe străduţa îngustă.

— Salut, îl întâmpinase Dominic din prag. Ai găsit greu adresa?

— Nu, e mai aproape decât am crezut.

Din holul întunecat Martin observase salonaşul în care se aflau o canapea şi două fotolii. Covorul era decolorat şi uzat. Un colţ întreg era ocupat de un pian.

— Intră, vreau să ţi-i prezint pe părinţii mei.

Domnul Gatti era un bărbat scund cu părul alb şi purta ochelari cu lentile groase care, totuşi, nu-i schimbau fizionomia. Doamna Gatti era o femeie micuţă şi delicată. Avea mâini mici cu degete fine şi ochii ei albastru-violeţi păreau că se uită undeva în spatele lui Martin, dând impresia că îl tratează cu o răceală intenţionată.

— Ţi-o prezint pe mama. Mamă, el e Martin Roth.

— Mă bucur să vă cunosc, doamnă Gatti, spusese Martin.

Femeia doar încuviinţase din cap.

— El e tata.

Domnul Gatti îi întinsese mâna.

— Bine ai venit, zisese şi reluase lectura

ziarului.

După aceste prezentări Dominic le spusese că se duc să înveţe.

După două ore în mintea lui Martin începuse să se facă lumină.

— Niciodată n-aş fi crezut că am să înţeleg. Nici nu ştiu cum aş putea să-ţi mulţumesc.

— Nu-i nevoie. Spune-mi dacă mai ai nelămuriri.

În noaptea aceea, pentru prima dată după multe săptămâni, Martin dormise liniştit, fără coşmaruri.

În următoarele săptămâni, Martin şi Dominic se întâlniseră deseori la cursuri şi după ore. Martin era fascinat de el tocmai pentru că erau două personalitaţi diferite şi proveneau din medii diferite.

Dominic era încăpăţânat, orgolios şi avea tenacitatea celui care obişnuieşte să lupte pentru a supravieţui.

***

Când coborî în Lower East Side, Martin constată spre surprinderea sa că nimerise într-un cartier de evrei imigranţi, ca străbunicul său, Ephraim, a cărui zi de naştere o sărbătoreau în fiecare vară. În timp ce trecea pe lângă locuinţele insalubre lăsându-se înghiontit de oamenii înghesuiţi în jurul

cărucioarelor vânzătorilor ambulanţi şi văzând feţele palide ale copiilor, mulţi dintre ei maturizaţi înainte de vreme, fu cuprins de un sentiment de milă şi apoi de ruşine. Apoi îi atraseră atenţia femeile care se certau pe mărfurile de pe tarabe şi râsetele copiilor care se jucau printre mormanele de gunoaie. Deşi el era şocat de condiţiile în care trăiau, locuitorilor de pe Orchard Street nu părea să le pese. Acesta era poporul lui, iar sărăcia în care trăia părea să fie liantul ce-i dăduse puterea de a supravieţui sutelor de ani de persecuţii.

În timp ce se grăbea să prindă autobuzul, aproape că se împiedică de un copil care stătea pe bordură plângând.

— Ce-ai păţit? îl întrebă aşezându-se lângă el. Copilul era atât de slab şi plăpând încât Martin simţea că i se rupe inima.

Copilul se uită mirat la străinul de alături.

— Mi-am pierdut mingea.

Martin îi întinse batista sa.

— Unde ai pierdut-o?

— Pe stradă. Mi-a luat-o cineva.

— Câţi ani ai?

— Cinci.

— Cinci? Credeam că ai vreo şase.

— Nu, fratele meu Benny are şanse.

— Şi pe tine cum te cheamă?

— Jeremy Cohen.

— Ai un nume frumos. Vrei o îngheţată,

Jeremy?

Băieţelul ridică din umeri.

— Vreau, răspunse, deşi ar fi preferat să i se cumpere o minge nouă.

Martin îl luă de mână şi-l duse să ia îngheţată, apoi scoase din portofel o hârtie de cinci dolari.

— Cumpără-ţi o minge şi o pereche de pantofi. Vezi să nu-i pierzi până ajungi acasă la mama.

Dar Jeremy era atât de absorbit de hârtia de cinci dolari încât nici nu-l auzi, nici nu observă când Martin se îndepărtă şi se urcă în autobuz.

Capitolul 5

Experienţa prin care trecuse în Lower East Side îl marcă pentru multă vreme, stimulându-l să înveţe ca să-şi ia examenele. Se născuse sub o stea norocoasă, viaţa îi oferea şanse de afirmare şi trebuia să profite de acest lucru. În afara acestui angajament luă hotărârea să-şi dedice timpul liber orfelinatului pentru copiii evrei, care devenise şi adăpost pentru cei săraci, oferind spaţii pentru activităţi extraşcolare copiilor ale căror mame lucrau, sau celor care locuiau în stradă.

La început copiii îl trataseră cu ostilitate şi-i fu aproape imposibil să se apropie de ei. Treptat însă, câştigă încrederea profesorilor,

apoi a copiilor care începuseră chiar să-l admire. Acest lucru îi bucura viaţa mai mult decât ar fi făcut-o orice câştig în bani.

Activitatea pe care o depunea la orfelinat, ca şi multe alte lucruri, îl transformaseră foarte mult. Dominic îi deschise ochii asupra realităţii din jur, chiar dacă nu o făcuse intenţionat, câştigând, în schimb, prietenia lui necondiţionată. Emoţia şi nesiguranţa cu care sosise la Yale dispăruseră pentru totdeauna.

***

În vacanţa de vară când se dusese acasă, Martin ştia cu certitudine cine este şi ce drum avea să urmeze în viaţă. Problema era că părinţii săi se despărţiseră de un adolescent şi nu erau pregătiţi să întâmpine un bărbat cu judecată matură.

Pe Bess, în mod special, această schimbare o deranjase. Martin nu mai era copilul supus, ascultător. Cu toate acestea, nu putea să nu recunoască şi să admire un fapt de necontestat, acela că fiul său se maturizase. Şi aşa stând lucrurile, în primul rând observase că Martin se împotrivea aranjamentelor pe care le făcuse pentru vara aceea, mai cu seamă în privinţa Sylviei Lowenthal, fiica unor vechi prieteni de familie.

Nici nu apucase să intre bine în casă, că

Bess începuse:

— Oh, Martin, scumpule, doamna Lowenthal şi cu mine am făcut planuri frumoase pentru vara asta în ce te priveşte.

— N-o să prea am timp, mamă. Vreau ca următoarele luni să lucrez la proiectul de sociologie de anul viitor. Asta e pe primul loc.

— Dar nu poţi sta toată ziua cu nasul în cărţi. Anul ăsta te-ai descurcat foarte bine, aşa că ar trebui ca în vacanţă...

— Fiindcă a trebuit să recuperez multă materie. Şi, te rog, pe viitor întreabă-mă înainte să mai faci planuri.

Bess îl privea stupefiată.

— Martin, scumpule, văd că am început să ne certăm.

— Îmi pare rău că am ajuns aici, dar problema este că pentru acest weekend mi-am făcut alte planuri...

— Mă pui într-o situaţie jenantă, Martin.

— Da? De ce?

— Am rugat-o pe Sylvia să nu-şi facă program pentru sâmbătă seara ca să meargă cu tine la club, la dans. Eram sigură că vei fi încântat.

Martin se uita la ea, neştiind dacă să izbucnească în râs, sau să ţipe. De unde ştia ea că va fi încântat?

— Mamă, n-am chef să mă duc acolo.

Bess părea mâhnită.

— Şi ce-am să le spun? Mă pui într-o situaţie îngrozitoare. Sunt sigură că Sylvia şi-ar fi făcut un alt program, iar tu i l-ai stricat.

De această dată, Martin nu se mai putu abţine să nu râdă.

— Mi se pare ridicolă întreaga situaţie. Din moment ce eu n-am invitat-o, nu înseamnă că i-am stricat programul. Asta e problema ta.

— Cred că ai dreptate, spusese Bess zâmbind. Trebuia să-ţi fi cerut părerea. Dar am fost convinsă că vrei să ieşi cu Sylvia. Nu v-aţi văzut de trei ani, de când a plecat la şcoală în Elveţia. Să vezi ce domnişoară frumoasă s-a făcut. Apoi tăcuse, lăsându-l pe Martin să chibzuiască la vorbele ei, după care adăugase: Te rog Martin, fă asta pentru mine.

— Bine, dar, te rog ca de-acum încolo să mă laşi pe mine să fac invitaţia.

— Da, scumpule, sigur că da.

Interiorul clubului rămăsese acelaşi de cincizeci de ani. Aceleaşi canapele şi scaune îmbrăcate în damasc roşu, doar draperiile arătau mai puţin uzate. Depărtarea de casă îl făcea acum să observe lucruri cărora înainte nu le dăduse atenţie. Nu putea să nu recunoască faptul că Sylvia, într-adevăr, se schimbase. Fără aparat dentar, ochelari cu rame groase şi nemaimirosind a grajd de cai, fiindcă, aşa cum şi-o amintea, avea o pasiune pentru călărie, era o fată încântătore. Şi ar fi fost şi mai

impresionant de prezenţa ei, dacă nu l-ar fi bătut la cap tot timpul:

— Mă calci pe picioare. Ai nişte tălpi mai mari decât tine.

Bine măcar că nu se leagă de capul lui.

— Scuză-mă, Sylvia. Scuză-mă.

— Încetează cu scuzele. Mă enervezi.

— Scuză-mă… adică scuză-mă că mă tot scuz. Vrei să nu mai dansăm?

— Cred că e o idee bună.

După ce coborâseră de pe ring, o întrebase dacă ar vrea să bea ceva.

— Un pahar cu şampanie.

— Ia spune-mi, de ce eşti supărată pe mine?

— Nu pot s-o fac aici, de faţă cu toată lumea. Tot ce-ţi pot spune este că întreaga situaţie mă irită.

— Cum adică?

— Ţi-am mai zis, nu vreau să discut aici şi acum.

— Bine, atunci mă duc să aduc şampania şi ieşim pe terasă.

După ce se aşezaseră pe o bancă de piatră şi începuseră să soarbă din pahare, Martin o privise cu coada ochiului.

— Acum îmi poţi spune ce te deranjază?

— Problema este că mamele noastre şi-au unit forţele şi au decis ca noi doi să petrecem vara împreună. Mie chestia asta nu-mi place. Am senzaţia că vor să ne combine.

— Înţeleg, Sylvia, şi vreau să-mi cer scuze.

— Mulţumesc că m-ai liniştit. Dar problema mea e mult mai gravă.

— Pot să te ajut în vreun fel? o întrebase Martin, gata s-o trateze ca pe o prietenă apropiată, aşa cum fusese înainte să plece în Elveţia.

— Nu ştiu.

— Pare ceva serios.

— Este. Sunt îndrăgostită.

Martin nu înţelegea de ce vorbele ei îl deranjau, dar aşa era. Îşi amintise brusc ziua în care mama lui îi surprinsese jucându-se de-a doctorul.

— Şi faptul că eşti îndrăgostită constitue o problemă?

— Da, fiindcă el provine dintr-o familie de dentişti, deci, cum ar veni, din clasa de mijloc. E nevoie să spun mai mult? Tata a sărit în sus când a aflat că-l cheamă Maury Orloff. Cu asta a început interogatoriul.

— Unde l-ai cunoscut?

— Pe Third Avenue, la magazinul de delicatese al lui Rosen.

Până şi Martin, care era un om emancipat, fusese luat prin surprindere.

— Vorbeşti serios? Nu mi se pare locul potrivit pentru a face cunoştinţă cu cineva.

— Nu fi încuiat, Martin. Oamenii se cunosc în diferite moduri şi în diverse locuri.

— Scuză-mă dacă-ţi par încuiat.

— Iar începi? Bine măcar că atunci când îţi vorbesc de Maury nu ţi se pare ceva îngrozitor. Când Karen şi cu mine ne-am întors din Elveţia, am locuit în apartamentul mătuşii Blanche din New York... îmi dai o ţigară?

Martin scoase două din buzunarul hainei, i-o aprinse întâi pe a ei, apoi şi pe a lui. Sylvia trase fumul în piept şi continuă:

— Într-o zi ne-am hotărât să ieşim la cumpărături de la Bloomingdale şi ne-am amintit că nu mâncaserăm de prânz. Ne-am oprit la Rosen şi în drum spre masă mi-a scăpat un pachet direct în capul lui.

Martin începu să râdă.

— În cap? Cum aşa?

— Mesele erau apropiate şi am ridicat braţele ca să mă pot strecura printre ele. De obicei nu-mi cer scuze, dar atunci am făcut-o. S-a ridicat brusc de la masă dar când s-a uitat la mine nu părea deloc supărat.

— Îmi dau seama de ce. Te-ai schimbat foarte mult.

— În ce sens?

— În bine. Dintr-o fetiţă urâţică şi obraznică, într-o femeie frumoasă.

Sylvia izbucni în râs.

— E cel mai drăguţ compliment pe care mi l-ai făcut vreodată. Deci, eu continuam să-mi cer scuze, iar el tot insista că nu-i nevoie dar dacă

vreau să-mi răscumpăr, totuşi, greşeala, să accept să luăm prânzul împreună.

— Aha, înţeleg. Tu, bineînţeles, ai acceptat deşi era un necunoscut.

— Da, dar ce puteam să fac? Oricum, în timp ce-mi mâncam sandvişul, am constatat că e un bărbat extrem de atrăgător. Apoi mi-am spus că întâmplarea nu poate fi o simplă coincidenţă. De ce să fi scăpat pachetul exact în clipa aceea în capul unui bărbat care era evreu şi, pe deasupra, şi frumos? Crezi în destin?

— Nu ştiu ce să zic. Tu?

— Eu da. Când am terminat de mâncat eram deja îndrăgostită şi când m-a întrebat dacă vreau să ne mai vedem, n-am ezitat o clipă să-i scriu pe cutia de chibrituri numele şi numărul de telefon, deşi mâna îmi tremura îngrozitor. Nu te plictisesc?

— Nu, continuă.

— Când m-am întors acasă, mătuşa Blanche mi-a spus că mă sunase şi i-am telefonat stabilind să cinăm împreună în seara aceea. Am mers la un mic restaurant italienesc…

— Mătuşa ta ce-a zis de toată povestea asta?

— Nu i-am spus nimic… mă refer la întâlnire. S-ar fi supărat şi m-ar fi expediat în California cu primul tren. Ce să-ţi mai spun, Martin? Am minţit-o spunându-i că e de la

Princeton.

— Eşti descurcăreaţă şi ia-o ca pe un compliment.

— Mulţumesc… şi eu cred că sunt. În orice caz, după o porţie de spaghete şi un pahar cu vin roşu, ştiam că Maury Orloff era alesul meu.

În timp ce Sylvia lua o gură de şampanie, Martin o întrebă:

— Aşa simplu se îndrăgostesc oamenii? Nu trebuie să se cunoască mai bine unul pe celălalt?

— Când e vorba de atracţie nu mai contează nimic altceva. Oamenii se pot cunoaşte de o viaţă, fără să se îndrăgostească. Uită-te la noi doi.

— În cazul nostru e altceva. Ar semăna cu un incest.

Sylvia mai luă o gură de şampanie.

— Dacă-ţi spun un secret, îmi promiţi să nu râzi?

— Îţi dau cuvântul meu de onoare.

— Am fost îndrăgostită nebuneşte de tine.

— Într-adevăr? se miră el, bucurându-se în sinea lui. Habar n-am avut.

— Bineînţeles. Când ai treisprezece ani şi eşti îngrozit că cel pe care-l iubeşti ar putea să afle, te manifeşti bizar.

— N-aş fi crezut că gândeai aşa despre mine.

— Aşa a fost, dar asta s-ntâmplat cu ani în

urmă.

Martin nu era prea încântat că ea îşi raporta afecţiunea faţă de el la trecut, dar zâmbind o întrebă:

— Şi ai să continui relaţia cu el?

— Da, indiferent dacă familia îl acceptă sau nu.

— Să înţeleg că e ceva foarte serios?

— Foarte serios, răspunsese ea şi ochii i se umplură de lacrimi.

Martin nu suporta să vadă o femeie plângând, în mod inexplicabil simţindu-se răspunzător pentru oricare ar fi fost motivul ce-i provoca lacrimile. Şi, chiar mai mult de-atât, se simţea vinovat.

— Te rog, Sylvia, nu plânge. Nu-mi place să te văd tristă.

— Chiar îţi pasă de mine? zise ea înălţându-şi spre el privirea înlăcrimată.

— Oh, Doamne, cum să nu-mi pese!

Sylvia îşi suflă nasul, apoi îi spuse:

— Nu ştiu ce să fac fiindcă mama a rămas o femeie cu principii învechite. Părinţii noştri nu sunt deloc maleabili. Oh, Doamne, mai ales în privinţa căsătoriei cu concepţii vechi de sute de ani.

— Chiar dacă nu suntem întotdeauna de acord cu ideile lor, trebuie să încercăm să privim lucrurile prin prisma lor.

Sylvia începu să se enerveze.

— Credeam că eşti de partea mea.

— Chiar sunt de partea ta.

— Atunci de ce le iei apărarea?

— Nu le-o iau. Ziceam doar că e bine să luăm în seamă şi punctul lor de vedere... să încercăm să-i înţelegem.

— Vorbeşti la fel ca ei. Ei ar trebui să fie cei înţelegători. Doar nu trăim în evul mediu.

— Ascultă-mă. Familia ocupă un loc foarte important în societatea noastră fiindcă, deşi nu sunt în pas cu timpul, încearcă să perpetueze tradiţia... Sylvia, promite-mi că nu te superi pe mine.

— Nu-ţi pot promite... dar, cel puţin, te-ascult.

— Tot e bine. Acum să luăm situaţia din punctul tău de vedere. Nu zic că nu e posibil să te îndrăgosteşti de la prima întâlnire, dar s-ar putea ca el să te atragă doar fiindcă e „altfel”.

— Stai puţin, Martin. Crezi că nu-mi dau seama că sunt îndrăgostită?

— Chiar tu ai zis că eşti puţin confuză.

— Nu în privinţa lui, ci din cauza lor, a intoleranţei lor. Nici nu l-au cunoscut, dar deja consideră că nu e suficient de bun pentru mine. Nu mai sunt copil. Am optsprezece ani şi mai ştiu şi eu câte ceva. Într-un liceu de fete afli şi înveţi multe, dar nu-ţi face o părere proastă despre mine; încă sunt virgină. Şi nici nu-mi spune că nu ştiu ce vreau. Şi, pentru a

doua oară, ochii i se umplură de lacrimi.

— Gata, gata, scuză-mă că te-am supărat. Cred că m-am exprimat greşit. În orice caz, te sfătuiesc ca înainte să fie prea târziu să te asiguri că el este bărbatul cu care vrei să te măriţi. Încearcă întâi să-l cunoşti mai bine.

— Poate că ai dreptate, Martin. Stii ce-am să fac? o vreme am să locuiesc la mătuşa Blanche şi aşa o să-l cunosc mai bine pe Maury, iar dacă voi decide că e bărbatul potrivit, am să lupt pentru el ca o tigroaică.

— Aşa e cel mai corect, dar nu uita să laşi întotdeauna o portiţă deschisă ca să te poţi întoarce acasă, cu sau fără dentistul tău.

— Stii ceva Martin? Eşti un prieten minunat şi te iubesc foarte mult.

O săptămână mai târziu o conducea la gară împreună cu părinţii ei. La despărţire se priviră ca doi prieteni care împărtăşeau un secret foarte important. Apoi ea urcă în compartiment şi de la geam le făcu semn cu mâna până ce trenul dispăru în zare.

***

Cu toate sfaturile înţelepte date Sylviei, el însuşi nu reuşea să se înţeleagă cu părinţii. În timpul cinei din seara aceea încercă să fie îngăduitor faţă de părerile exprimate de tatăl său, dar nu putu fi de acord cu poziţia luată

împotriva unuia dintre noii membri primiţi în club.

— În ziua de azi se pare că numai banii contează. L-am acceptat în Comitetul Verzilor pe acest Harry Shorn care vrea să mute în terenul de golf gropiţa optsprezece.

— De ce-ar vrea să facă asta?

— Fiindcă, probabil, îi e greu s-o puncteze. Pe orice teren din ţară poziţia acestei gropiţe oferă cel mai frumos spectacol de măiestrie, dar uite că el are ce are cu ea. Pe vremea mea n-ar fi îndrăznit aşa ceva. Totul s-a schimbat, ţara întreagă se duce de râpă. N-aş fi crezut să trăiesc ziua în care să văd cum guvernul îşi bagă nasul în treburile mele. Roosevelt nu va fi fericit decât atunci când va vedea ţara mergând spre comunism. Şi Dumnezeu ştie că n-a făcut nimic ca să-i ajute pe evrei. Îţi spun eu, Bess, că vechile rânduieli dispar şi nimănui nu-i pasă de perpetuarea tradiţiei.

Discuţia deviase mult de la Harry Shorn. În mintea lui Julian acesta se confunda cu Roosevelt, amândoi reprezentând la o ameninţare la adresa lumii pe care el o cunoştea.

Martin se gândi o clipă înainte să spună ceva. Îl cunoscuse pe Shorn la club şi-i făcuse o impresie bună. Acum era convins că tatăl său era supărat pe Harry Shorn mai mult fiindcă dărâmase barierele societăţii lor exclusiviste

decât din cauză că dorea să mute gropiţa optsprezece.

— Tată, scuză-mă, dar eu cred că faci o confuzie. Nu înţeleg ce legătură are guvernul cu Harry Shorn, dar adevărul este că lumea nu poate rămâne pe loc. Eu cred că progresul e un lucru bun.

Julian explodă.

— Tu numeşti asta progres? Nu poţi avea un viitor dacă nu-ţi respecţi trecutul.

Uitându-se la mâna tatălui său care tremura pe pahar, lui Martin îi fu teamă ca lui Julian să nu i se facă rău şi, oricum, punctul lui de vedere părea lipsit de importanţă.

— Cred că ai dreptate, tată.

Nedându-i atenţie fiului său, Julian i se adresă soţiei sale:

— Tu ce părere ai, Bess? Ai fost cam tăcută.

Aceasta se uită la Martin supărată, nesesizând parcă faptul că el cedase. Până atunci nu se pomenise vreodată să-şi contrazică tatăl şi asta o punea pe gânduri. Poate asta însemna că se maturizase, dar o interesa mai puţin. Aşa că întorcându-se spre Julian îi spuse:

— Poţi învăţa multe ascultând părerile celorlalţi, dar ai absolută dreptate, dragul meu. Şi eu cred că lumea se îndreaptă într-o direcţie greşită.

Cele câteva zile care le mai rămăseseră să

le petreacă împreună, încercă să detensioneze atmosfera şi să se bucure, evitând să mai discute politică sau despre iminentul război din Europa.

Când se urcă în trenul ce avea să-l ducă în est, rămase pe platformă privindu-şi cu dragoste părinţii şi dorindu-şi să-i poată proteja de rapida schimbare a societăţii.

În primăvara următoare primi o scrisoare de la Sylvia, expediată din San Francisco.

Dragă Martin,

Înainte de toate vreau să-ţi mulţumesc pentru sfaturile înţelepte pe care mi le-ai dat în urmă cu opt luni. Pot spune că ecoul acelor vorbe mă obsedează, şi asta cred că se datorează unei grave erori de judecată pe care nimeni nu şi-o asumă, aşa încât din tot entuziasmul meu n-a mai rămas nimic. Nu ştiu cum să-ţi povestesc totul într-o singură scrisoare, aşa că, te rog, ai răbdare şi ascultă-mă:

La început, am crezut că sunt îndrăgostită nebuneşte de Maury şi, asemenea fructului oprit, mi se pare extrem de „ademenitor”. Îţi mărturisesc că în prima seară când am ieşit cu el mă şi închipuiam soţia lui. Poate fiindcă văzusem prea multe filme şi mi se părea că seamănă foarte mult cu Robert Taylor.

În primele luni ne-am întâlnit pe ascuns şi am convenit să nu le spunem nimic părinţilor

până nu ne convingem că nu putem trăi unul fără celălalt. Eu am descoperit curând că sunt foarte îndrăgostită şi i-am spus mătuşii Blanche că nu mă interesează dacă familia îl va accepta sau nu. Stiam că dacă s-ar împotrivi căsătoriei, n-ar face decât să-mi doresc şi mai mult să mă mărit cu el. Nu mi-aş fi imaginat că sunt în stare să adopte o tactică atât de inteligentă.

După ce nimeni şi nimic nu ne-a mai stat împotrivă am descoperit că aveam mari divergenţe de opinii. Până atunci n-am ştiut nimic despre familia lui. De-abia mă logodisem, că mama lui a insistat să ţin casa kuşer. E nevoie să spun mai mult? Oh, Doamne, nu m-aş mărita niciodată în afara religiei noastre, dar cum m-aş fi putut adapta cu nişte habotnici? Nu ştiu absolut nimic despre religia iudaică. Treptat, am început să ne reproşăm; eu lui fanatismul religios, el mie lipsa acestuia. Şi mi-am dat seama că provenim din două lumi diferite. Eu nu-mi găseam locul într-a lui şi invers.

Oricum, această experienţă m-a făcut mai înţeleaptă, m-a maturizat şi m-a făcut să înţeleg că orice despărţire e dureroasă, indiferent în ce termeni are loc. Nu spun că asta va dura o veşnicie, dar va mai trece mult până să mă îndrăgostesc din nou.

Dragă Martin, închei aici scrisoarea. Te rog scrie-mi cum o duci, deşi recunosc că mama ta

ne ţine la curent cu ce faci. Sunt sigură că peste ani ne vom aminti şi vom reflecta asupra acestei perioade lipsite de experienţă a tinereţii noastre.

Cu multă afecţiune,

Sylvia.

Capitolul 6

Trecuseră doi ani de când Sylvia îl sfătuise pe Martin să mediteze asupra tinereţii lui lipsite de experienţă şi acum, iată, îşi luă diploma la Yale. Părinţii lui Martin sosiseră de la New York, aducând-o cu ei şi pe Sylvia care venise în est la cumpărături. De când îi povestise despre Maury reînnodaseră prietenia lipsită de griji care le bucurase copilăria.

După ceremonie Martin îşi croi drum prin mulţime; părinţii făceau fotografii, îndrăgostiţii se sărutau, copii se fugăreau încercând să atragă atenţia fraţilor mai mari. În cele din urmă o zări pe Sylvia.

Alergă s-o întâmpine şi o luă în braţe.

— Oh, Martin… Martin, sunt atât de mândră de tine! Şi în timp ce o săruta Martin n-avu cum să observe că părinţii lui îi priveau cu îngăduinţă. Nici atunci când îşi îmbrăţişă mama, prea emoţionat după evenimentul petrecut în ziua aceea, nu dădu importanţă faptului că ea interpretase greşit sărutul lor. Ea

spera că în Sylvia Martin va găsi femeia care să-l adore la fel de mult ca ea.

Lui Bess îi dăduseră lacrimile. Acela era fiul ei, singurul ei fiu, cu beretă şi robă de absolvent.

— Scumpul meu, suntem mândri de tine. Ceva în tonul ei îi aminti lui Martin anii copilăriei în care ea îl copleşise cu dragostea sa. Acum toate resentimentele din adolescenţă dispăruseră şi putea spune cu recunoştinţă: „Mulţumesc, mamă. Sper să nu-ţi înşel aşteptările”.

Julian îl îmbrăţişă.

— Nu cred ca există astăzi şi aici vreun tată mai mândru şi mai fericit decât mine. Îi mulţumesc lui Dumnezeu că eşti fiul meu. Felicitări.

— Mulţumesc, tată, îi răspunse Martin politicos. Îl încerca un sentiment de vinovăţie faţă de el, de cuvintele grele pe care i le spusese pe parcursul ultimilor patru ani şi se jură ca în viitor să fie mult mai înţelegător.

Dominic îşi găsise deja o slujbă la o agenţie de publicitate pe Madison Avenue, iar pe el îl aştepta un post la firma de brokeraj a tatălui său.

Cei doi prieteni îşi lură rămas-bun şi în dimineaţa următoare Martin se afla în drum spre vest.

Dacă la început se îndoise că va face faţă

obligaţiilor şi nu era hotărât să intre în afacerile familiei, după şase luni Martin dovedise că nu le înşelase aşteptările. Datorită lui, Me Millian Steel Company le devenise client, important fiind faptul că îi determinase să renunţe în favoarea lor la serviciile prestigioasei firme de brokeraj a lui Townsend Wittier. Acesta fusese momentul în care Martin începuse să-şi simtă puterea de influenţă în lumea afacerilor.

O săptămână mai târziu îşi anunţă părinţii că îşi cumpărase un apartament în San Francisco.

Martin se maturizase, dar pentru Bess acest fapt părea greu de acceptat. Iar el, cu siguranţă, nu dorea s-o rănească. Trebuia doar să înţeleagă. Şi mai trebuia să înceteze a se amăgi cu ideea că Martin era îndrăgostit de Sylvia şi că se vor căsători.

De îndată ce intră în noul apartament al lui Martin, renunţă pentru o vreme a-şi mai irosi energia jucând rol de Cupidon, folosindu-şi imaginaţia la decorarea noii locuinţe, cel mai potrivit pentru un burlac, iar când termină de aranjat, totul arăta superb. Pereţii salonului erau zugrăviţi în albastru închis. Deasupra canapelei din piele era expusă o impresionantă colecţie de tablouri şi obiecte de artă modernă, iar pe covorul în tonurile ruginii ale toamnei era aşezată o masă lungă pentru cafea, din sticlă şi alamă. De o parte şi de alta a şemineului erau

două fotolii din catifea ecosez, iar ultimul perete era ocupat de rafturi cu cărţii şi un compartiment pentru bar. La fel de frumos mobilate erau şi celălalte încăperi ale apartamentului. Dar cea mai frumoasă imagine era cea de afară, dincolo de zidurile luxoasei locuinţe: priveliştea magnifică a podului Golden Gate ce se arcuia deasupra golfului San Francisco.

Expresia de pe chipul lui Martin era pentru Bess mai mult decât orice altă recompensă.

— Arată minunat, mamă. Eşti un geniu artistic, îi spuse zâmbind. Cum ar putea fi supărat pe ea?

— Mai bine aş fi magician. Aşa te-aş putea…

— Încetează, mamă, cu obsesia asta. Am numai douăzeci şi doi de ani. Lasă-mă să mă distrez.

— Te înţeleg, dar măcar recunoaşte că Sylvia e cea mai potrivită pentru tine.

— Aşa este, dar în momentul ăsta nu vreau să mă gândesc la cine ar fi potrivit pentru mine.

— Nu mă poţi acuza că mă gândesc la binele tău. Ce faci diseară?

— Am o întâlnire, zise el zâmbind.

— Vorbeşti serios? Noi o cunoaştem?

— Nu, mamă. E blondă, voluptuoasă, şi e manechin.

— Ce e?

— Manechin.

— Dumnezeule! Ai grijă să nu te implici prea mult.

— Am să încerc, spuse el zâmbind din nou.

Dar, de vreme ce Martin era mai degrabă atras de senzualitatea lui Carey decât de inteligenţa ei, nu exista niciun pericol să se antreneze într-o relaţie serioasă cu ea. Carey era o pisicuţă răsfăţată la care nu se mai gândea după ce pleca de lângă el. Dar în dimineaţa aceea de duminică când se trezi şi simţi în nări parfumul ei suav nu putu să nu-şi amintească noaptea ce abia trecuse.

***

A doua zi dimineaţă îi fu greu să ghicească de ce plecase Carey; văzându-l adormit se simţea folosită. Cum nu-şi dăduse seama că era frânt de oboseală? Mai târziu îi va telefona să-şi ceară scuze. Se ridică din pat şi se duse la baie. Primul lucru care-i sări în ochi fură cuvintele scrise pe oglindă şi acesta îi aduseră aminte de întâia experienţă sexuală, care se încheiase lamentabil.

Acum era un adevărat Casanova. Fetele îl adorau şi ştia că oricât de supărată ar fi fost, un telefon să-i fi dat şi Carey s-ar fi întors la el. Poate că Sylvia nu era fata potrivită, dar ar fi vrut să se îndrăgostească de cineva la care să

ţină într-adevăr.

După ce făcu un duş se duse în bucătărie, îşi scose din frigider un suc de portocale, şi-l turnă în pahar şi în timp ce-l bău puse feliile de pâine în prăjitor, apoi deschise uşa de la intrare şi-şi luă ziarul de duminică, Sunday Examiner. Îşi turnă cafea în ceaşcă şi se întoarse în salon, se aşeză pe canapea, dar nu se mai atinse nici de pâinea prăjită, nici de cafea când citi titlul scris cu litere mari: PEARL HARBOR A FOST BOMBARDAT!

Un moment se gândi că era o glumă proastă, dar imediat se duse să deschidă radioul: „în această dimineaţă Pearl Harbor a fost atacat de către japonezi. S-a întâmplat în timp ce toţi… „Mută repede pe alt post: „Aici, în Hawaii, sunt zvonuri că ceva de magnitudinea…”

Martin rămase şocat, incapabil să înţeleagă ceva din toate astea. Insulele Hawaii aparţineau Statelor Unite, iar asta înseamnă că se aflau în război şi că Roosevelt va trebui să sară în ajutorul evreilor din Europa. America nu mai putea întoarce spatele, făcându-se că nu aude veştile ce soseau din Polonia şi Germania.

Sunetul telefonului îl făcu să tresară, apoi auzi în receptor vocea tatălui său.

— Nu-mi vine să cred, Martin! Chiar săptămâna asta blestemaţii de japonezi au fost la Washington să discute despre pace.

Martin îşi regăsi vocea.

— Cel puţin se pare că ni s-a ivit ocazia să-i punem pe fugă pe nazişti.

Julian îşi înghiţi nodul din gât. La douăzeci şi doi de ani Martin va fi printre primii care aveau să fie încorporaţi sau, cunoscându-l bine, se va duce singur să se treacă pe listă.

— Cel mai bine ar fi să vii acasă, Martin. Mama ta e foarte îngrijorată.

— Am să vin, tată.

În noaptea aceea nu putu să doarmă. În fiecare zonă a oraşului se constituiseră comisii de recrutare şi chiar vizavi de locuinţa lui urma să se deschidă un birou de înrolare care încă de la primele ore ale dimineţii fu asaltat de voluntari ce doreau să-şi ofere serviciile armatei. Înainte de sfârşitul zilei ştia că li se va alătura. Părinţii lui vor trebui să se obişnuiască cu ideea în cele câteva luni până ce va fi chemat să se prezinte la o unitate militară. În ultimii doi ani de colegiu absolvise şi şcoala de ofiţeri de rezervă şi spera că gradul cu care va fi trimis în armată îi va aduce o oarecare consolare mamei sale.

Martin se duse la biroul de înrolare în fiecare dimineaţă până îi veni rândul să fie încorporat locotenent major. Acum le putea spune părinţilor.

Niciodată n-avea să uite privirea îndurerată a mamei sale când îl văzuse în uniformă.

— Nu era nevoie să te înscrii voluntar. Chiar nu mai puteai aştepta până erai chemat? Tatăl tău ar putea aranja ceva.

Despre onoare Martin auzise vorbindu-se în copilărie. Fără onoare bărbatul era un nimeni. Dar mai ştia că fiind vorba despre fiul său, Bess nu mai ţinea cont de acest lucru.

— Nu cred că ai vrea să se-ntâmple asta, mamă. Am făcut ce trebuia să fac.

În timp ce lacrimile i se prelingeau pe obraz, Bess îi spuse:

— Ai dreptate, Martin, ai dreptate. Iartă-mă. Doar că… şi nu mai putu continua.

La 27 decembrie 1941 primi, în sfârşit, ordinul să se prezinte la Fort Ord. Urmau şase săptămâni de instrucţie după care avea să fie trimis cine ştie unde.

Peninsula Monterey era unul dintre cele mai frumoase locuri din lume, dar Martin abia dacă aruncă o privire peisajului, din autobuzul armatei care se îndrepta pe şosea spre Fort Ord. Nu observă nici pinii în bătaia vântului, nici splendoarea oceanului care-şi spărgea valurile de stâncile uriaşe. Nu-şi putea alunga din minte imaginea mamei sale cu chipul îndurerat şi diperarea tatălui. Singura pată de lumină în acel tablou sumbru era zâmbetul vesel al Sylviei care promisese că va avea grijă de părinţii lui.

În noaptea aceea, întins pe patul de

campanie, se gândi la Sylvia, care în ultimele săptămâni îi ridicase moralul şi de care se ataşase mai mult decât oricând. Poate că, în cele din urmă, ar trebui să se însoare cu ea. Ea aparţinea lumii lui, lumea în care, dacă aceasta va mai exista, avea să se întoarcă.

***

— Slavă Domnului că aici nimic nu s-a schimbat. Totul e la fel de frumos chiar şi în timpul iernii, spuse Sylvia privind de pe terasă grădina de trandafiri.

— Parcă în ultimile zile şi mie-mi place mai mult.

— Vrei să facem o plimbare? îl întrebă ea luându-l de braţ.

Trecură pe lângă chiparoşii ce străjuiau peluza şi pe lângă seră, traversară rondul pietruit şi intrară în pavilion unde mirosea a gardenii.

Martin îşi aminti că aici se jucau în copilărie. Dintr-o dată o auzi suspinând şi o luă în braţe.

— Nu, Sylvia, te rog. Nu suport să te aud plângând.

— Te iubesc, Martin, zise ea printre suspine. Dacă n-ar fi trebuit să pleci, nu ţi-aş fi spus niciodată. Doar pe tine te-am iubit.

— Nu spune asta, Sylvia. Războiul te face să gândeşti aşa, dar în sinea ta nu simţi acest

lucru.

— Greşeşti, Martin. Războiul mi-a dat curajul să-ţi spun ceea ce simt. Şi îl sărută cu toată pasiunea adunată în suflet.

— Sylvia, te rog, nu e bine ce faci.

— De ce nu e bine? Nu mă iubeşti chiar deloc, Martin?

— Ba da, te iubesc, Sylvia.

— Atunci, de ce nu faci dragoste cu mine?

— Fiindcă… Dar înainte să mai spună ceva, Sylvia începu să-l sărute cu atâta pasiune încât îi stârni dorinţa, pe care nu şi-o putu stăpâni când ea se întinse pe podea şi-l trase deasupra ei. Când totul se termină şi începură să-şi adune hainele de pe jos, se simţea vinovat.

— Ar fi trebuit să mă opresc la timp, îi spuse, încercând să-i evite privirea.

— Te rog, nu spune asta, Martin. Te iubesc şi vreau să păstrezi în amintire această seară. Dar vreau să ţi-o aminteşti cu plăcere.

— Am să mi-o amintesc întotdeauna, de asta să fii sigură, dar nu vreau să te rănesc.

— Tu niciodată nu m-ai putea răni, Martin. Niciodată.

Capitolul 7

Luni dimineaţă Bess şi Julian se pregătiră să-l conducă la gară. În ultima clipă sosi şi Sylvia în limuzia sa şi fu invitată să-i însoţească în

maşina lor. Când ajunseră ea rămase puţin mai în spate ca să nu-i deranjeze când avea să-şi ia rămas-bun. În gară se aflau mulţi soldaţi însoţiţi de familii înlăcrimate, dar Bess nu se uita decât la chipul fiului ei.

Martin se uită la ceas. Era timpul să se urce în tren. Bess i se aruncă în braţe; era atât de fragilă şi vulnerabilă. Ştia cât de mult suferă, dar parcă nu şi-o amintea atât de micuţă şi plăpândă. Apoi îl îmbrăţişă Julian, care ar fi dorit să-l protejeze deşi ştia că siguranţa fiului său era singurul lucru pe care nu-l putea cumpăra.

În cele din urmă veni şi rândul Sylvei să-şi ia rămas-bun.

— Ai grijă de tine, Martin.

El încuviinţă din cap.

— O să am. Îţi mulţumesc pentru ajutorul pe care-l dai părinţilor mei. Apoi o sărută cu afecţiune şi se urcă în tren unde găsi un loc la fereastră. Îi văzu pe toţi trei încercând să-şi fluture veseli mâinile, când trenul se puse în mişcare.

Capitolul 8

Viaţa nu-l pregătise pe Martin pentru anii cumpliţi ce aveau să urmeze şi nimic nu-i va şterge vreodată din memorie zgomotele şi imaginile brutalităţii şi masacrelor. A văzut

cadavre în putrefacţie pe marginea drumurilor, bătrâni şi copii înfometaţi, fete intrate abia în adolescenţă, care ştiau câteva cuvinte în engleză, de genul: Okay, Joe, tu-mi dai mie ciocolată, eu îţi ofer distracţie.

Pe o stradă lăturalnică din Palermo, după retragerea armatei italiene, Martin văzu un paraşutist beat şi o fată de treisprezece ani, numai piele şi os, urcând treptele şubrede ale casei spre dormitorul ei în timp ce fraţii ei mai mici se băteau pe resturi de mâncare găsite în lăzile cu gunoi.

Dar nimic din ce văzuse în Italia cucerită nu se compara cu Germania de după Ziua Victoriei în Europa.

Când scrisese Mein Kampf, Hitler le spusese oamenilor exact ce intenţiona să facă, dar nimeni nu crezuse că va pune în aplicare „soluţia finală”.

Vreme de secole conducătorii Europei asistaseră impasibili la persecuţia evreilor, dar lumea civilizată nu mai fusese vreodată confruntată cu atrocităţi la scară atât de mare. Şase milioane de evrei, şase milioane de vieţii nevinovate. Aliaţii se grăbiseră să intervină pentru a-şi spăla ruşinea, dar dintre toţi, căpitanul Martin Roth se simţea cel mai vinovat. Cum de nu ştiuse ce se întâmplă, până în anul 1940? Toţi evreii din lume ar trebui să afle ce se întâmplă, să protesteze, să

acţioneze, în loc să stea de o parte şi să permită un asemenea genocid.

Când în cele din urmă primi ordinul să se întoarcă în State, nu era hotărât să plece. Trebuia să continue campania de ajutorare a refugiaţilor evrei. Dar comandantul lui, văzându-i expresia chinuită, îl expediase acasă. Când debarcă în portul New York, îl aştepta ultima scrisoare de la mama sa: „Slavă Domnului că eşti întreg şi curând vei veni acasă”.

Dar Martin n-avea de gând să se întoarcă acasă imediat.

De îndată ce ajunse la Fort Dix îşi puse actele la punct şi devenind din nou persoană civilă se hotărî să-şi ia o cameră la Gothan Hotel în Manhattan, pentru a încerca să-şi facă ordine în viaţă.

După ce băiatul de serviciu îi lăsă bagajele, Martin se aşeză pe marginea patului, uitându-se la telefonul de pe noptieră. Oare era bine să-şi anunţe părinţii că nu va sosi acasă prea curând? Vor trebui să înţeleagă că războiul îl învăţase cât de important era să-şi trăiască viaţa. Dar când formă numărul şi auzi vocea mamei sale, fu tentat să ia primul tren spre vest şi se trezi spunând:

— Da, mamă, nu rămân la New York decât scurt timp şi…

— Şi ce, Martin? Spune-mi cât stai? întrebă

ea neputându-şi ascunde dezamăgirea.

— Cam o săptămână. Dacă tot sunt aici, vreau să-l văd pe Dominic.

— Sunt sigură că ştii ce e cel mai bine pentru tine, Martin, spuse ea ştergându-şi lacrimile şi încercând să nu-i tremure vocea. Cred că ar trebui să faci ceea ce-ţi place, deşi sunt dezamăgită.

— Îmi pare rău, dar înţelege că simt nevoia să fiu singur.

Bess nu-l înţelegea deloc. Nu va fi singur, va fi cu Dominic.

— Te înţeleg foarte bine. Ai grijă de tine, Martin. Să ştii că te iubim.

— Şi eu vă iubesc, mamă. Pot vorbi şi cu tata?

— Acum nu-i acasă.

— Transmite-i toată dragostea mea. Vă sun mâine… Locuiesc la Gotham. Îi dău numărul, închise, apoi mai dădu două telefoane: unul să comande o sticlă de whisky, celălalt lui Dominic.

A doua zi dimineaţă intră în clădirea unde Dominic îşi avea biroul. În timp ce se îndrepta spre recepţie avu un moment de panică, amintindu-şi că Dominic fusese declarat inapt pentru armată, deci nu fusese mobilizat să plece pe front şi nu trecuse prin experienţa războiului. Despre ce naiba aveau să discute? Parcă trecuse o mie de ani de când îşi luaseră

rămas-bun în ziua absolvirii colegiului.

Dominic îi scrisese lui Martin prin ce trecuse la biroul de recrutare unde, după un control medical minuţios, i se descoperise o uşoară afecţiune cardiacă dar care, totuşi, nu-i punea viaţa în pericol, după cum îl asigurase medicul său personal, fiind vorba de o banală disfuncţie. În timpul războiului îşi deschisese o agenţie de publicitate, care se dovedise o afacere rentabilă.

— Doamne, cât mă bucur să te văd, îl întâmpină pe Martin când acesta intră în birou.

La prânz ieşiră să ia o gustare, dar niciunul dintre ei nu putu spune tot ce gândeşte.

— Nici măcar nu reuşim să comunicăm, îi spuse Dominic, în timp ce-şi beau cafeaua. Au trecut patru ani pe care trebuie să-i recuperăm. Ce planuri ai pentru diseară?

— Niciunul.

— Atunci eşti invitatul meu la cină.

Seara merseseră la Yale Club pe Vanderbilt Avenue, chiar vizavi de Gara Centrală. În timp ce sorbea din paharul cu Chablis, Martin se gândea la anii de colegiu, la casă, la Sylvia, întrebându-se cum ar trebui să se poarte cu ea când o va întâlni.

— Ce vrei să comanzi? îl întrebă Dominic întrerupându-i şirul gândurilor.

— Nu ştiu. Alege tu.

În timp ce Dominic dădea comanda, Martin

privi în jur. De la mese se auzeau frânturi de conversaţie şi totul părea să reintre în normal. Atunci, el de ce nu-şi găsea liniştea? Doar nu era singurul care se întorsese de pe front.

— Ca în vremurile bune, ce zici, Martin?

— Scuză-mă, ce spuneai? Nu eram atent.

— Chiar eşti distrat în seara asta, bătrâne. Ziceam că e ca în vremurile bune, la Yale.

— Nimic nu va mai fi ca atunci. Eram atât de naivi încât credeam că întreaga lume ni se aşterne la picioare.

— Oh, Doamne, chestia asta te-a marcat într-adevăr, nu-i aşa? Am simţit încă de când ne-am întâlnit.

— La dracu’ Dominic. Nu poţi petrece patru ani în infern şi să te comporţi ca la un film cu John Wayne.

— Înseamnă că a fost îngrozitor, replică acesta pe un ton serios, cu o undă de vinovăţie.

— S-ar putea spune şi aşa.

Dominic îşi aprinse o ţigară apoi îi spuse:

— Stii ceva, bătrâne? în seara asta mi-ai adus în minte o mulţime de lucruri.

— Da? Ce anume?

— Păi, mi-am amintit cum, în timpul războiului, mă plimbam pe Madison Avenue şi la tot pasul vedeam oameni în uniformă. Arătau foarte chipeşi în costumele lor cu nasturi din metal strălucitor. Dar, îţi spun

drept, eram fericit că nu sunt în locul lor. Poţi să mă consideri cum vrei, dar în ziua în care am aflat că nu am fost recrutat, am sărbătorit „evenimentul”. Stii cum? Am telefonat unui manechin, am cumpărat cinci sticle din cea mai bună şampanie şi am petrecut cu ea toată noapte. Habar n-ai ce patriot mă simţeam a doua zi.

Martin simţi o răbufnire de furie amintindu-şi debarcarea în Sicilia, spaima care îi provocase spasme în capul pieptului şi din cauza cărora vomase, de cum pusese piciorul pe plajă; apa rece ca gheaţa în care se cufundase până la subsuoară. Dar nu şi-o exterioriză, ci doar îl privi cu amărăciune.

Câteva minute mâncară în tăcere, apoi Dominic, parcă uitând de discuţia care oricum nu-i făcea plăcere, schimbă subiectul:

— Uite ce e, Martin, nu eu am hotărât să rămân acasă, iar dacă Dumnezeu tot mi-a dat norocul ăsta, n-am pierdut timpul de pomană şi am deschis o agenţie. Afacerea e profitabilă şi asta e doar începutul. Mi-ar plăcea să fim parteneri fiindcă ştiu că niciodată n-ai fost prea încântat să lucrezi la firma tatălui tău. Am nevoie de tine pentru că ai un uimitor simţ al afacerilor şi priceperea de a face lucrurile să meargă aşa cum trebuie. Eu am idei bune şi clienţii mă apreciază, dar voi câştiga şi mai mulţi bani dacă agenţia este condusă de

oameni competenţi. Ce zici, accepţi?

— Îţi mulţumesc, dar lasă-mă să mă gândesc.

— N-ai să spui da fiindcă ţi-e teamă că se supără ai tăi. Ai străbătut Europa dar încă nu te-ai desprins de cordonul ombilical. Încearcă să trăieşti pe picioarele tale.

— Nu zic că n-ai dreptate, Dom, dar lucrurile nu sunt atât de simple. Străbunicul meu a părăsit Europa tocmai pentru ca urmaşii lui să trăiască în libertate. Dacă el ar fi rămas în Franţa, eu şi familia mea am fi fost deportaţi în cine ştie ce lagăr. Am întâlnit supravieţuitori, iar imaginea lor mă va urmări toată viaţa. Nu e vorba numai de faptul că nu m-aş putea rupe de familie, dar i-aş trăda pe toţi acei oameni care au fost torturaţi şi ucişi de nazişti. Ar însemna să mă dezic de tot ceea ce bunicul ne-a lăsat nouă, urmaşilor săi. Mă poţi înţelege?

— Te înţeleg foarte bine, îi răspunse Dominic, amintindu-şi ceea ce îi povestiseră părinţii săi despre greutăţile îndurate în timpul primului război mondial, urmate de crahul economic, şi speranţa lor într-o viaţă mai bună în America. O vreme nu mai spuseră nimic dar tot Dominic rupse tăcerea: Asta înseamnă că vei pleca acasă.

Martin încuviinţă.

— Da. Nu am de ales.

Deşi dezamăgit că nu-şi putuse convinge

prietenul să rămână, Dominic scutură din cap, dându-i dreptate.

Capitolul 9

Prima persoană pe care o văzu în timp ce străbătea pista aeroportului fu Sylvia, care alerga spre el cu părul fluturându-i în vânt, şi care i se aruncă în braţe. Prea mult aşteptase clipa aceea, dar durerea celor patru ani fu şterşă de îndată ce îl simţi îmbrăţişând-o.

— Oh, Martin… iubitule… îi mulţumesc lui Dumnezeu că te-ai întors acasă, îi şopti printre sărutări.

Martin era prea emoţionat ca să poată vorbi. O luă de mână şi fără să spună nimic se îndreptară spre locul unde îi aşteptau Bess şi Julian. În timp ce-şi îmbrăţişa mama, realiză cât de greu trecuseră acei ani pentru ea şi că făcuse bine întorcându-se acasă.

— Dumnezeu mi-a ascultat rugăciunile. Nu-mi vine să cred că te-ai întors acasă. Apoi îi luă faţa în palme şi-l sărută cu dragoste după care, îndepărtându-se puţin, îi spuse zâmbind printre lacrimi: Mi se pare mie sau ai mai slăbit?

— Gata, nu-l mai bate la cap, zise Julian. Bine-ai venit acasă, băiete.

— E singurul loc din lume unde îmi doresc să fiu, spuse Martin îmbrăţişându-l.

Ieşind din aeroport, Martin îşi înălţă privirea

spre soare, mulţumind lui Dumnezeu că apucase ziua în care să-i mai poată vedea strălucirea, iar când şi-o coborî îl văzu pe Edward trăgând la bordură Rolls-Royce-ul gri-metalizat. Soferul coborî şi deschise portiera din spate.

— Ne-a fost dor de tine, Martin. Bine-ai venit acasă. Edward era angajatul lor împreună cu familia sa de pe vremea când Martin era copil.

***

În următoarele luni se strădui să se reintegreze în viaţa civilă. Îşi reluă munca la firma de brokeraj, lucrând peste program şi ajungând de cele mai multe ori acasă după cină. Bess nu înţelegea de ce o lăsase să plece pe Sylvia, după ce îl aşteptase atâţia ani, iar Martin nu-i putea explica de ce preferă să-şi petreacă, uneori, noaptea cu câte o femeie din rândul celor proaspăt emancipate, femei care aveau o slujbă, un apartament, şi cărora le făcea plăcere să-l invite la ele acasă pentru puţină distracţie. Ce Dumnezeu, măcar atâta lucru merita şi el. Dar privirea plină de reproş a mamei sale îl teroriza.

În cele din urmă decise că trebuie să-şi găsească un apartament în oraş, chiar dacă prin gestul său şi-ar fi rănit părinţii. Fusese corect întrocându-se la San Francisco, la

familie şi la afacerile familiei, dar n-ar fi trebuit să se întoarcă în casa părintească. Cu multe menajamente îi spuse mamei sale că găsise un apartament mobilat în Russian Hill, în apropierea cartierului italian North Beach, iar Bess îl dezaprobă cu vehemenţă, nu din cauza amestecului etnic – zona se mărginea cu cartierul chinezesc – ci fiindcă era de neînţeles cum Martin se putuse hotărî să se mute într-un cartier boem, într-un mediu atât de ciudat, şi aproape că izbucni în plâns când văzu spaţiul acela „mic ca o celulă” în vreme ce familia deţinea un apartament princiar în Nob Hill.

— E al tău, Martin. De ce nu te muţi acolo?

— Fiindcă nu-i al meu.

— Cum adică? Al tău este, bineînţeles.

— Nu, mamă. E al tău şi al tatei.

Bess era consternată.

— Scuză-mă, dar tot ce e al nostru îţi aparţine, Martin. Înţelegi ce-ţi spun? N-aş fi crezut că e nevoie să-ţi explic acest lucru. Mi se pare absurd.

Dar din punctul lui de vedere nimic nu era absurd. Faptul că părinţii lui erau bogaţi îl deranja. Nu putea uita miile de oameni fără locuinţe care colindau încă Europa sau trăiau în tabere de refugiaţi, şi nu se putea împăca cu ideea că el ducea o viaţă de huzur în timp ce nenorociţii aceia abia îşi târau zilele. Îi era imposibil să explice aceste lucruri părinţilor săi,

aşa că nu putea decât să le spună că avea nevoie de un loc unde să stea singur. Încă lucra pentru tatăl său şi în mintea lui faptul că Julian îl tolera se datora numai norocului că îi era fiu. El personal nu-şi croise un rost în viaţă. Era un parazit. Spre deosebire de Dominic, el nu avusese niciodată ocazia să descopere ce poate face prin forţe propii. Cu timpul începu să-l obsedeze tot mai mult ideea că este un incapabil. Obsesia deveni atât de puternică încât, la un moment dat, puse mâna pe telefon şi-l sună pe Dominic.

— Cum se face că-ţi mai aduci aminte să mă cauţi? îl întrebă Dominic.

— Hmm… am nişte probleme.

— Serios? Din scrisori nu mi-am dat seama.

— Cred că încercam să mă conving că e doar o problemă de timp. De-asta nu ţi-am menţionat nimic.

— Înţeleg. Spune-mi ce s-a-ntâmplat.

Martin îşi aprinse o ţigară.

— Nu ştiu de unde să încep, fiindcă sunt multe de povestit.

— Cel mai bine e să începi cu începutul.

— Ne-ar lua o grămadă de timp… zise Martin, încercând să-şi amintească exact când începuseră lucrurile să nu mai meargă cum trebuie.

— Tu plăteşti. Eu am timp să te ascult.

— Mulţumesc. Îţi aminteşti seara în care am

fost la Yale Club?

— Da.

— Acum sunt mai derutat decât eram atunci.

— În ce sens?

— Mă simt ca un automat.

— Asta nu-mi spune prea multe. Poate că îţi faci prea multe griji şi nu încerci să rezolvi problema privind lucrurile în faţă.

Urmară câteva momente de tăcere.

— Ai dreptate, dar nu ştiu cum să procedez. Oscilez între îndatoriri, dragoste şi loialitate, şi nu ştiu ce să fac.

Capitolul 10

În apartamentul în care se dădea petrecerea părea adunat întreg Manhattan-ul. Martin îl căută din priviri pe Dominic, dar acesta dispăruse. Oamenii discutau, adunaţi în grupuri mici. Cu paharul de şampanie în mână trecu dintr-o cameră în alta, surprinzând frânturi de conversaţie:

— Mărfurile americane se vând cel mai bine… Ai auzit ce se spune despre… Becky i-a spus lui Abie că de fiecare dată când o face, o apucă durerea de cap… Martin se plictisea de moarte. Cui îi pasă că pe Becky o durea capul înainte, în timp, sau după ce o făcea?

Dacă l-ar fi găsit pe Dom i-ar fi zis vreo două

să-l ţină minte. Îl lăsase singur printre oameni necunoscuţi. Tocmai se pregătea să plece când îl zări pe Dominic croindu-şi drum spre el. În clipa în care deschise gura să-i spună: Data viitoare nu te mai oferi să-mi faci servicii, lasă-mă cu viaţa mea, o remarcă pe fata care-l însoţea. Era trăsnet. Era cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată. N-are gusturi rele, Dominic ăsta, se gândi.

— Martin, vreau să ţi-o prezint pe Jennifer Mecoy. Jenny, el e Martin Roth. Şi acum, trăiţi fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Martin ştia că fusese totul aranjat. Jennifer Mecoy trebuia să-l salveze de viaţa de celibatar. Cum îndrăznea bătrânul să creadă că el singur nu-şi putea găsi pe cineva? Dar cu o fată ca Jenny, cine ar mai fi obiectat? Brusc fu cuprins de o dorinţă de nestăpânit care îl şocă şi îl sperie puţin. Cu cât se uita mai atent la ea, cu atât simţea că o doreşte mai mult. Fata avea păr bogat, castaniu închis, cu străluciri aurii, ca razele soarelui strecurându-se printre frunzele ruginii ale toamnei şi-l purta dat pe spate, ca o coamă de leu. Ochii mari aveau culoarea ambrei, cu irizări verzui şi sclipeau ca faţetele unei pietre preţioase. Tenul ca piersica dădea feţei o strălucire delicată. Era îmbrăcată într-un costum din mătase bej, la care asortase o mică broşă din turcoaze cu diamant. Parfumul ei era atât de discret încât Martin nu-l

recunoscu, dar îi sugeră imagini delicioase.

— Lui Dominic îi place să pună stăpânire pe viaţa prietenilor lui,

i se adresă ea zâmbind.

Martin îi întoarse zâmbetul.

— Ai dreptate, dar ăsta-i farmecul lui.

Jenny avea un râs gutural, senzual.

— N-aş vrea să crezi că sunt îndrăzneaţă, dar dacă eşti liber în seara asta, îţi propun să mergem într-un loc mai puţin zgomotos.

— Ba asta cred, dar sunt liber, şi aş vrea să pot discuta cu tine fără să fiu nevoit să ţip.

— Poftim? zise ea râzând. Nu te-aud.

— Ziceam… eşti gata de plecare?

— Nu-ţi place să pierzi timpul, nu-i aşa, domnule Roth?

Şi îşi făcu loc prin mulţime ca să-şi ia haina. Martin se uită în jur, dar nu-l văzu pe Dominic ca să-şi ia rămas-bun, apoi o însoţi pe Jenny afară, în stradă.

— De ce le-o plăcea oamenilor să organizeze astfel de petreceri? spuse Martin în timp ce aşteptau să apară un taxi.

— Probabil fiindcă se simt prea singuri.

Martin o privi cu coada ochiului. Intuise că Jenny Mecoy era inteligentă, dar vorbele ei simple însă pline de substanţă îl impresionară.

— Unde vrei să mergem?

— Dacă-ţi faci griji să nu-ţi pierzi auzul, îţi propun un mic restaurant pe Strada Cincizeci şi

şase, cu lumânări, vin şi muzică în surdină.

— Acolo mergem, spuse el zâmbind.

Sophie’s Place arăta exact cum i-l descrisese Jenny, care era fermecătoare în lumina lumânărilor. Vinul era bun şi muzica plăcută.

În timp ce dansau pe ritmul unei melodii lente îşi aduse aminte că odată o întrebase pe Sylvia dacă e adevărat că există dragoste la prima vedere. Ştia că nu se îndrăgostise încă de Jenny, dar ceea ce simţea pentru ea în clipa aceea era ceva deosebit, ce nu simţise până atunci pentru altă femeie.

Când muzica încetă o conduse la masă, întrebându-se de ce Dominic fusese atât de generos cu el.

— De când îl cunoşti pe Dominic?

— Păi… începu ea. Jenny absolvise în timpul războiului Hunter College şi îşi lăsase curriculum vitae la majoritatea firmelor de publicitate de pe Madison Avenue. Ceea ce o impresionase la agenţia lui Dominic Gatti fusese vigoarea şi rapida ascensiune. O femeie avea toate şansele să-şi facă o carieră acolo. Şi, într-adevăr, avusese parte de multe satisfacţii, dar când Elmo Cosmetics Company îi oferise un post de conducere la departamentul de relaţii cu publicul, nu putuse rezista şansei şi banilor. Lui Dominic îi păruse rău că o pierde, dar nu încercase s-o împiedice

să plece. Industria cosmetică era domeniul în care femeile se puteau afirma. Nu mai auzise nimic despre Dom, îi spuse lui Martin, până cu o săptămână în urmă. Nu ştiu dacă să-ţi spun sau nu, mai zise ea.

— Îmi poţi spune orice.

— La petrecerea din seara asta n-am vrut să vin.

— Ciudat, nici eu n-am vrut să vin.

— Şi cum te-a convins Dom?

— Are impresia că duc o viaţă de ascet.

— Şi e adevărat?

— După standardele lui, dacă nu mergi la patru petreceri într-o noapte, înseamnă că nu te distrezi.

— Ăsta-i prietenul nostru. Mie mi-a spus în ultimul moment că ne va face cunoştinţă. E nevoie să adaug ceva?

— Nu, şi-i sunt recunoscător pentru grija ce mi-o poartă.

— Poate nu-i vei mai fi recunoscător după ce o să începi să mă cunoşti.

— Îmi asum riscul. Mâine seară ce faci?

— Trebuie să fiu la Chicago, cu afaceri.

Martin părea dezamăgit.

— Şi când te întorci?

— Vinerea viitoare.

— Pleci des în călătorii de afaceri?

— Când firma promovează o linie nouă, da.

— Cred că va trebui să mă obişnuiesc cu

asta.

Când se despărţiră în faţa apartamentului ei, Martin se întrebă dacă ar trebui s-o sărute. Jenny îi dădu cheia să deschidă uşa.

— A fost o seară plăcută, Martin.

— Şi mie mi-a plăcut.

În timp ce se îndrepta spre ascensor, o auzi strigând:

— Cheia mea a rămas la tine!

Martin se uită în palmă, apoi izbucni în râs şi se întoarse să i-o dea.

— Domnişoară Mecoy, crezi că am putea grăbi lucrurile dacă te-aş săruta de rămas-bun?

— Da, dar, în fond, de ce nu le-am grăbi?

Martin o îmbrăţişă şi o sărută uşor.

— Jenny, nu pleca mâine la Chicago, îi şopti.

— Nu numai că grăbeşti lucrurile, dar te şi amesteci în viaţa mea. Luni dimineaţă trebuie să fiu neapărat la Marshall Fields. Îţi promit că vineri mă întorc.

Martin îi ridică o şuviţă de pe obraz.

— O să-mi telefonezi?

— Nu-ţi promit… Dacă am timp…

— Fă-ţi timp. De fapt, am să vin să te iau de la aeroport.

— Bine te sun.

După plecarea lui, Jenny închise uşa şi se rezemă de ea. Cred că îmi placi foarte mult, Martin Roth, şi aş vrea să înţeleg mai bine ce se petrece în mintea ta. Martin o fascina nu

numai fiindcă era un bărbat atrăgător, dar şi pentru că era evreu. Fiind crescută în Biloxi, Louisiana, până să meargă la colegiu nu cunoscuse niciun evreu. După aceea îşi făcuse o impresie despre ei: erau bărbaţi cu un aer exotic şi foarte senzuali. Până atunci nu se întâlnise cu niciunul, dar Martin Roth îi trezise simţurile. Se duse la culcare întrebându-se ce ar simţi dacă ar face dragoste cu el.

***

Luni dimineaţă Domenic se opri în biroul lui Martin.

— Ei, cum a mers, bătrâne?

— Ce să meargă?

— Întâlnirea cu Jenny, ce altceva?

— Aşa cum ai plănuit. Ca întotdeauna ai ţintit la fix.

— Înţeleg că ţi-a plăcut.

— E o fată foarte drăguţă.

— Doar atât ai de spus? E superbă, şi asta o ştii şi tu.

— Dacă crezi că e atât de grozavă, cum de ai fost atât de generos cu mine?

— Să-ţi spun drept, bătrâne, am încercat, dar n-am avut succes. Tu cum te-ai descurcat?

— Să-ţi spun ceva, Dom… începi să vorbeşti ca un codoş.

— Prostii… ce părere ai despre ea?

— Am să-ţi spun dacă am s-o revăd.

— Bine, dacă nu vrei să-mi vorbeşti despre ea, asta e, dar măcar spune-mi dacă te-a excitat.

Martin îl privi câteva clipe, apoi zâmbi.

— Jenny Mecoy ar excita şi sfinxul.

— Uh, slavă Domnului! încă mai există speranţe pentru tine. Martin, băiatule. Începusem să mă îngrijorez.

Săptămâna următoare se surprinse gândindu-se deseori la Jenny. Zilele păreau interminabile şi vineri, când văzu că nu-i telefonează, simţi că înnebuneşte. La cinci după-amiază aprope că pierduse orice speranţă când sună telefonul. Era Jenny. Abţinându-se să nu izbucnească, o întrebă pe un ton calm:

— Cum a mers campania de promovare?

— Excelent.

— Mă bucur. La ce oră soseşte avionul?

— Păi, dacă decolează în câteva minute… cred că pe la şapte şi jumătate.

— Te-aştept la aeroport.

Văzând cu ochii minţii acele picioare lungi şi corpul ei perfect, simţi că se excită, lucru ce nu i se mai întâmplase de multă vreme, mai exact din liceu, şi cu atât mai plăcută era senzaţia.

Sosi la aeroport cu o jumătate de oră înainte, nerăbdător s-o întâlnească, şi când o zări apropiindu-se cu paşi eleganţi, ochii i se

fixară pe coama de păr roşcat şi pe ochii de culoarea ambrei şi, stăpânindu-se cât putea mai bine, o întâmpină pe un ton obişnuit:

— Bine ai venit. Unde ai vrea să cinăm?

— Mă surprinzi.

Dar nu fu deloc surprinsă când ajunseră la acelaşi restaurant micuţ la care merseră în seara petrecerii.

Uitându-se la el pe deasupra paharului cu vin recunoscu în sinea ei că Martin îi lipsise foarte mult. Ca şi el, Jenny adormea şi se trezea cu el în gând. Acum ştia că se va culca cu el. Dacă ar fi insistat, ar fi intrat în dormitorul lui chiar în seara aceea; nimic n-ar fi împiedicat-o să nu-şi piardă virginitatea. Până atunci, disciplina pe care şi-o impusese ţinuse mai puţin de educaţia catolică severă decât de faptul că nu cunoscuse niciun bărbat care s-o stârnească într-atât să simtă că merită s-o facă, cu riscul de a ajunge în Purgatoriu. Şi acum, culmea, singurul bărbat căruia i-ar fi cedat, trebuia să fie evreu. Maica stareţă cu siguranţă ar fi sfătuit-o să-l uite şi deşi se temea că Martin nu era băiatul potrivit ei, uitându-se la el, îşi spuse că nu-i pasă ce va urma, în clipa aceea având senzaţia că trăieşte ceva ireal, prezenţa şi vocea lui senzuală făcând-o să vibreze.

— Ce ai vrea să mănânci? o întrebă Martin trezind-o la realitate.

— Poftim? Oh… comandă tu pentru amândoi.

Martin dădu comandă chelnerului italian, exprimându-se fluent în această limbă.

Jenny rămase impresionată.

— N-am înţeles o vorbă, dar bănuiesc că ştii bine limba italiană. Unde-ai învăţat-o?

— Am prins câte ceva pe front, la Palermo.

După plecarea din Biloxi ei îi trebuiseră patru ani ca să înveţe să vorbească engleza corect. Impresionată şi intimidată de inteligenţa lui, nu reuşea să răspundă întrebărilor lui despre călătoria la Chicago. Ce diferenţă între ea cea de acum şi Jenny cea sigură de sine de cu o săptămână în urmă. În seara aceea era copleşită şi numai privindu-l se simţea stânjenită. Martin era un bărbat distins, rasat, avea clasă şi îi era superior din toate puctele de vedere, dar nici în ruptul capului nu-l va lăsa să înţeleagă că în sinea ei se simţea un nimic pe lângă el, deşi urmase şi ea o facultate şi-şi făcuse o carieră, e drept, cu multe sacrificii. Şi poate că nu avea prestanţa lui, dar acest lucru nu trebuia să-l ştie nimeni.

Amintindu-şi cu câte eforturi reuşise să-şi câştige încrederea în sine, îşi alungă din minte gândurile negre şi îşi recăpătă vocea.

— Ai locuit tot timpul la New York? îl întrebă.

— Nu, m-am născut la San Francisco. Tu?

— În Biloxi, Louisiana.

— Aha! Nu ştiu de ce, dar nu pari a fi din sud. În primul rând pentru că n-ai accent, şi după aceea pentru că nu semeni cu o frumuseţe sudistă.

— Dar cum sunt?

— Nu ştiu. Răsfăţată?

— Crezi că e o caracteristică a celor din sud? Adevărul este că în orice femeie există ceva din Scarlett zise Jenny râzând, dar Martin îşi dădu seama că în realitate ea era o fiinţă mult mai complicată.

— Jenny, povesteşte-mi despre tine.

— Ce ţi-ar plăcea să auzi? întrebă ea.

— Spune-mi ceva despre copilăria ta.

Jenny îl privi câteva momente în tăcere.

— Păi… nu prea e mare lucru de spus.

— Totuşi, aş vrea să-mi povesteşti, dacă… bineînţeles…

— Bine. De fapt nu mai contează… Am să-ţi spun povestea familiei Mecoy care, în niciun caz, nu a adus o viaţă fericită. Când eram mică mă duceam în parcul oraşului şi de pe o bancă mă uitam la doamnele elegante care-şi făceau cumpărăturile de la magazinul Bonton. Ieşea dinăuntru cu fel de fel de pachete şi urcau în maşini conduse de şoferi negri. Când venea Crăciunul, visam la toate lucrurile pe care mi le-aş fi dorit şi-mi propuneam să devin şi eu bogată, să ajung o doamnă. Chiar vrei să auzi toate astea, Martin?

— Sigur, spune mai departe.

— Bine. Probabil că ambiţiile mele erau mai mari decât ale copiilor de vârsta mea. Încă de atunci ştiam că viaţa este aşa cum ţi-o faci tu însuţi, prin orice sacrificii. Aşa s-a şi întâmplat. De, ce oare, îţi povestesc toate astea?

Fiindcă ştii că mă interesează. Te rog, continuă.

— Mama obişnuia să bea foarte mult, nemulţumită de sine şi de viaţă, în general. A murit acum cinci ani, dar nu de cirozã, aşa cum scrie în certificatul de deces. A făcut-o cu bună-ştiinţă, reuşind până la urmă să se înece în paharul cu băutură. Jenny făcu o pauză şi-i ceru o ţigară pe care Martin i-o aprinse.

— Tata a părăsit-o când aveam cinci ani dar, lucru ciudat, nu l-am urât pentru asta. Nu mă întreba de ce. Trăiam tot timpul cu impresia că o dată şi o dată se va întoarce. Când am început să muncesc, am început să economisesc bani fiindcă dintotdeauna am ştiut că voi pleca la New York. În clasa a opta una din profesoare mi-a devenit mentor. Ea mi-a spus că pot face orice în viaţă dacă am o educaţie bună; a fost, de fapt, cea care m-a impulsionat să-mi continuu studiille. După moartea mamei, banca a vândut căsuţa în care locuiam şi a depus banii în păstrare. Eu i-am ridicat şi am plecat la colegiu la New York. Acum ai aflat fericita poveste a vieţii lui Jenny

Mecoy, încheie ea, priviindu-l cu atenţie.

Pe Martin cel mai mult îl impresionă sinceritatea din ochii ei. Îi trebuise mult curaj ca să poată vorbi despre trecutul ei, iar acum, ceea ce simţea pentru ea era mai mult decât o simplă atracţie fizică. Dorea s-o protejeze, s-o compeseze pentru acel trecut.

— Gata, ţi-am spus totul despre Jenny Mecoy. Eu ce pot afla despre Martin Roth?

Fiindcă nu voia să discute despre război, despre relaţia cu Sylvia şi despre contradicţiile cu părinţii, lui Martin nu-i mai rămânea de povestit decât despre zilele fericite petrecute la Yale cu Dominic.

Când termină, Jenny bănuia că erau multe lucruri pe care le omisese intenţionat.

— De ce ai părăsit firma tatălui tău?

— Am vrut să-mi fac propria firmă, să descopăr cine sunt.

— Şi până acum ce-ai descoperit?

— Că sunt fericit că mă aflu aici, acum, cu tine… Ce-ai zice de o plimbare?

— Mi-ar plăcea.

Seara era senină şi răcoroasă. În timp ce mergeau fără să-şi vorbească, Jenny se gândea că după tot ce-şi spuseseră în seara aceea, nu mai era nevoie de alte cuvinte. Doar când ajunseră la intersecţia Străzi 73 cu Lexington, Martin rupse tăcerea:

— Eu locuiesc în clădirea aceea.

Jenny nu zise nimic şi-şi continuară plimbarea. Din când în când se opreau să se uite la vitrine şi mult prea curând, se treziră în faţa locuinţei ei.

Preţ de o clipă Jenny îl privi stânjenită. În dorea pe Martin şi ştia că se va culca cu el, dar nu era încă pregătită, aşa că fu scutită de a găsi o scuză ca să nu-l invite sus când îl auzi întrebând-o:

— Mâine seară eşti ocupată?

— Nu, nu sunt, îi răspunse uşurată. Apoi se trezi că Martin o ia în braţe şi o sărută uşor.

— De multă vreme n-am mai petrecut o seară atât de plăcută.

— Şi eu la fel, Martin. Îţi mulţumesc.

— Somn uşor, mai spuse el, apoi o sărută din nou şi se îndepărtă.

Ajunsă în apartamentul său, Jenny închise uşa, aprinse lumina şi intră în dormitor şi, fără să ştie de ce, începu să plângă. Ştia că nu mai putea să reziste, dar gândul la confesionalul de duminică o îngrozea.

După o noapte în care aproape că nu închisese ochii, tocmai aţipise când sună telefonul. De îndată ce auzi vocea lui Martin, toate temerile i se risipiră.

— Voiam să-ţi spun bună dimineaţa.

— Bună dimineaţa.

— Ce ţi-ar plăcea să faci diseară?

Să merg cu tine pe lună, se gândi Jenny, dar

îi răspunse:

— Ce vrei tu.

Eu aş vrea să mă culc cu tine.

— Îţi place restaurantul Mama Leone?

Aş putea sări peste cină.

— E grozav.

— Atunci trec să te iau la opt.

La ora opt Jenny era un pachet de nervi. În ultima oră se schimbase de cinci ori şi tot nu ştia dacă se îmbrăcase cum trebuie, fiindcă nu cunoştea gusturile lui Martin. În cele din urmă se hotărâse pentru o rochie simplă din şifon violet, care-i punea în valoare tenul delicat şi strălucirea ochilor de culoarea ambrei. Când auzi soneria, tocmai se studia în oglindă.

Temându-se să-l invite înăuntru, îşi luă repede poşeta şi paltonul, deschise uşa şi ieşi în hol. Martin o sărută fără reţineri.

— Arăţi minunat.

— Stii cu siguranţă cum să flatezi o femeie, spuse Jenny zâmbind.

Martin o luă de braţ şi înainte ca ea să-şi dea seama, se trezi alături de el în taxi.

Ajunşi în restaurant fură conduşi la o masă retrasă într-un colţ, dar mâncarea rămase aproape neatinsă. Jenny ştia că Martin era la fel de nerăbdător ca şi ea să fie singuri, doar ei doi.

Afară, în taxi, îl auzi spunând:

— Ştiu un loc în care se cântă muzică bună.

Vrei să mergem acolo?

Dacă şi tu vrei… zise ea privind în jos.

Martin ezită o clipă apoi spuse:

— De fapt, eu aş prefera să mergem la mine.

— Şi eu, îi răspunse ea cu sinceritate. Era fericită că Martin nu-i propusese să meargă la ea, fiindcă proprietăreasa îi impusese anumite reguli: fără bărbaţi, fără petreceri, fără gălăgie, fără animale, fără niciun fel de distracţie.

Când intrară în clădirea în care locuia Martin, Jenny parcă plutea ca într-un vis. Nu-l observă pe portar şi nu auzi nici zgomotul paşilor lor pe dalele de marmură din hol. Nu simţea decât mâna caldă a lui Martin strângând-o pe a ei.

Doar când ajunseră sus îşi reveni şi privi în jur surprinsă. În apartament era o dezordine de nedescris: ziare azvârlite pe jos, pe măsuţa de cafea o ceaşcă murdară şi scrumiere pline de mucuri de ţigară. Locuind cu o mamă beţivă, fără simţul ordinii şi al curăţeniei, Jenny avea o adevărată aversiune faţă de persoanele dezordonate aşa că, un moment, se supără că Martin nici măcar nu se obosise să strângă prin cameră dacă ştia că o va invita la el, apoi hotărî că este un dezordonat irecuperabil.

Martin se duse la frigider şi scoase o sticlă cu şampanie, apoi luă două pahare. Destupă sticla cu grijă, dar lichidul tot ţâşni, şi se grăbi

să umple paharele. Câteva clipe Jenny urmări dansul bulelor apoi îşi înălţă privirea spre el. Martin îi luă paharul din mână şi o cuprinse în braţe. O sărută uşor, apoi din ce în ce mai pasionat. Jenny se gândea că dacă era un vis, n-ar fi vrut să se mai trezească. Simţind-o că răspunde sărutului, Martin se întinse şi stinse lumina.

Fără o vorbă începu să-i descheie nasturii rochiei, de la spate, şi cu mişcări încete i-o dădu jos. Jenny se auzi gâfâind în timp ce Martin o ridică în braţe şi o aşează pe canapea. Se întinse lângă ea şi cu gesturi tandre începu s-o mângâie, să-i exploreze trupul. Apoi, ridicându-se deasupra ei şi penetrând-o, îi transformă durerea în plăcere. Iar pentru el, surpriza fu cu atât mai plăcută, cu cât ceea ce i se întâmplase atunci se deosebea de toate celelalte dăţi.

După aceea, multă vreme continuă s-o ţină în braţe. Nu-şi amintea nicio altă femeie care să-i fi stârnit simţurile aşa cum o făcuse Jenny. Pentru prima oară de la sfârşitul războiului se simţea din nou om întreg.

— Oh, Jenny, eşti minunată, îi şopti el.

Şi ea se simţea minunat. Dar ştia că a doua zi era duminică şi trebuie să dea ochii cu preotul. Fără o vorbă se dădu jos din pat şi începu să se îmbrace.

— Ce faci? o întrebă nedumerit.

— Proprietăreasa va observa dacă nu mă-ntorc acasă, zise ea fără să-l privească.

— Te rog, nu pleca, rosti el, surprins de ce spusese. Niciodată nu-i ceruse unei fete să rămnă, dar nici nu cunoscuse vreuna care să-l tulbure cum o făcuse Jenny Mecoy. Nu ştia decât că doreşte să fie cu ea, aşa cum nu mai dorise pe nimeni vreodată. Te rog, rămâi, Jenny.

Ea continua să se îmbrace. Martin o urmărea în lumina veiozei. Părea atât de micuţă şi fragilă.

— Nu pot rămâne, Martin.

Martin se dădu jos din pat şi apropiindu-se de ea, încercă s-o ia în braţe, dar Jenny se împotrivi.

— Ce-i cu tine, Jenny?

— Mă simt îngrozitor de ruşinată. Cred că mi-am pierdut minţile.

Martin o prinse de mâini cu blândeţe.

— Nu are de ce să-ţi fie ruşine.

— Ba da. O doamnă nu se comportă ca mine azi-noapte. Acolo de unde sunt eu, i se spune căţea în călduri.

— Ah, Jenny, pentru numele lui Dumnezeu, nu spune aşa ceva! Nu-ţi face singură rău, pentru că nu e un păcat să te culci cu cineva. Ceea ce s-a-ntâmplat între noi este cel mai firesc lucru din lume şi nu trebuie privit drept ceva ruşinos.

Problema lui Jenny era aceea că ea nu vedea actul sexual ca pe un lucru frumos, fiind educată să considere prostituată orice femeie care se culcă cu un bărbat în afara căsătoriei. În acel moment nu putea depăşi sentimentul de vinovăţie, iar prezenţa lui Martin îi accentua mustrările de cunoştiinţă. Fără vreo explicaţie, termină să se îmbrace.

— Aş vrea să nu te simţi aşa. Aş vrea să-ţi pot spune ceva care să te convingă că pentru mine eşti o fiinţă minunată.

Jenny se privea cum se îmbrăcă, neatentă la vorbele lui.

Era trei dimineaţa când Martin spuse taximetristului să oprească în faţa casei ei.

— Îţi mulţumesc, dar prefer să intru singură, zise ea văzându-l că vrea să coboare şi el.

— Da, sigur, înţeleg, zise el şi o sărută. Te sun mâine.

Jenny încuviinţă din cap şi o luă la fugă spre intrare. Spre groaza ei, pe scări se întâlni cu un vecin care-şi scotea câinele la plimbare şi roşi când acesta o salută cu un „Bună”. Cum a petrecut Cenuşăreasa la bal în seara asta?”

Mormăi ceva şi începu să scotocească în poşetă după cheie. O dată ajunsă în casă se rezemă de uşă şi îşi şterse furioasă lacrimile.

Îşi dezbrăcă rochia şi se aşează pe marginea patului, trăgându-şi nasul. Oh, Doamne, cum o să reuşesc să ajung la masă de dimineaţă?

Se duse în baie şi dădu drumul la apă să se umple cada, apoi se frecă cu un săpun cu miros de levănţică şi se lăsă pe spate, să se gândească la noaptea aceea. Un milion de sentimente contradictorii i se învălmăşeau în minte şi în ciuda voinţei sale, intră brusc în panică la gândul că Martin n-o s-o mai sune, mai ales după cum se comportase.

***

Luni, Martin rămase la serviciu până la unsprezece noaptea şi tot atunci realiză că e prea târziu să o sune.

Marţi telefonă la Elmo Cosmetics, dar i se spuse că Jenny era plecată în cealaltă parte a oraşului şi că se va întoarce târziu. De la şase la nouă şi jumătate îi telefonă din jumătate în jumătate de oră, dar nu-i răspunse nimeni. A ieşit din nou în oraş. Se pare că are o viaţă socială foarte activă.

Jenny ajunse acasă la zece fără douăzeci, la câteva minute după ce Martin renunţă s-o mai caute.

În noaptea aceea dormi foarte prost. De ce n-o sunase? înţelege, Jenny, ai fost doar o aventură de o noapte. Se simţea jignită, dar pentru nimic în lume nu l-ar mai fi sunat. Era de-ajuns cât se făcuse de râs.

Miercuri, Martin fu plecat din oraş pentru

negocierea unui contract şi nu ajunse acasă decât la miezul nopţii. E prea târziu. Şi puse ceasul să sune la ora şase. Trebuia neapărat să vorbească cu Jenny. La şase şi un sfert Jenny ridică receptorul.

— Alo.

— În sfârşit… zise el, încercând să-şi înfrâneze emoţia… De duminică seară încerc să dau de tine.

Lui Jenny începu să-i tremure mâna pe receptor.

— Îmi pare rău… M-ai sunat şi la serviciu?

— Da.

— Nu mi-au lăsat niciun mesaj.

— Te-am sunat acasă, dar n-ai răspuns şi m-am gândit că eşti prea ocupată ca să-mi telefonezi.

— Oh, Martin, n-am fost chiar atât de ocupată. De fapt, n-am fost deloc. Dacă aş fi ştiut…

Martin era gata să-i spună cât fusese de gelos.

— A fost o prostie din partea mea să nu-ţi las un mesaj. Mai suntem prieteni?

— Mai suntem, îi răspunse ea, râzând nervos.

— În cazul ăsta, diseară vreau să cinăm împreună.

— Cu plăcere, dar n-am să pot întârzia mult.

— De ce?

— Trebuie să plec la Albany

— Vin să te iau la şapte şi jumătate.

— Nu se poate la şase?

— Ba da, cum să nu.

În timpul cinei discutară despre serviciu, despre vreme, despre mâncare, amândoi simţindu-se parcă prea vulnerabil pentru a-şi exploara adevăratele sentimente. După ce terminară cafeaua, Jenny se uită la ceas.

— Îmi pare rău că trebuie să încheiem seara, dar e aproape nouă.

— N-ai timp nici pentru o scurtă plimbare?

— Ti-am spus că va fi o întâlnire scurtă. Trebuie să mă pregătesc pentru prezentare.

— Da, sigur. Sâmbătă seara ce faci?

Jenny ezită o clipă.

— Weekendul ăsta voi în Bar Harbor.

— În Bar Harbor? Asta e o staţiune de vară. Ce fac ei acolo cu produsele cosmetice?

— Le cumpără, iar noi urmărim să creăm o piaţă de desfacere, zise ea zâmbind.

Lui Martin nu-i venea să creadă ce-i spune. Poate că Dumnezeu îl pedepsea fiindcă îşi minţise mama atunci când îl întrebase dacă are vreo relaţie. Sau, poate, fiindcă se aşteptase ca Jenny să fie la cheremul lui.

— Chiar trebuie să te duci acolo? Vreau să zic, în weekendul ăsta? o întrebă, încercând să-şi ascundă nervozitatea.

— Chiar trebuie, Martin. Asta mi-e meseria,

iar pentru mine cariera e la fel de importantă cât e şi pentru tine.

— Şi când pleci?

— Mâine seară, cu avionul de şase şi jumătate.

— Am să te conduc la aeroport.

— Îţi mulţumesc… eşti foarte drăguţ.

A doua zi, Jenny petrecu mai mult decât se aşteptase cu clientul de la Nacy’s şi când întâlnirea se încheie era frântă de oboseală. Uitându-se la ceas se îngrozi că Martin s-ar fi putut enerva şi ar fi renunţat s-o mai aştepte.

Când coborî în stradă, Martin tocmai se îndepărta în maşină. Probabil că se învârtise în jurul clădirii de o sută de ori până când circulaţia ajunsese la o oră de vârf şi nu mai avusese voie să-şi parcheze maşina. Uitându-se nervoasă la ceas, se rugă în gând ca el să nu fi renunţat s-o mai aştepte şi să fi plecat acasă. După câteva momente care i se părură o veşnicie, zări maşina apărând de după clădire. Martin nici nu apucă să oprească bine, că ea şi deschise portiera şi sări înăuntru.

— Acum ştii de ce prefer să iau taxiul în locul maşinii, spuse el, grăbindu-se să-i ia valiza pe care o trânti pe bancheta din spate.

— Îmi pare teribil de rău, Martin, dar nu puteam lăsa baltă clientul şi nici n-am avut cum să iau legătura cu tine.

— Nu-i nimic, îi răspunse el, dar pe un ton

care exprima contrariul, apoi între ei se lăsă o tăcere stânjenitoare.

La ieşirea din Manhattan traficul se blocă şi uitându-se la ceasul de la bordul maşinii, Jenny îl întrebă dacă ajunge la timp.

— Cine ştie, îi răspunse el scurt. Cred că mai repede ajungi cu avionul la Bar Harbor decât la aeroport la o oră de vârf.

Jenny se uită din ce în ce mai nervoasă la şirul de limuzine şi camioane care abia se mişca. Când, în sfârşit, ajunseră la La Guardia, se învârtiră de câteva ore în jurul parcării până găsiră un loc. Străbătură în fugă holul aeroportului şi ajunseră la terminalul pasagerilor exact în momentul în care avionul lui Jenny decola.

— Hai să vedem dacă mai există o altă cursă, spuse el, văzând-o cu ochii în lacrimi. Nu suporta să vadă o femeie plângând, iar Jenny nu era capabilă să joace teatru ca să-l impresioneze.

— Asta a fost ultima cursă.

— Să încercăm la altă companie.

— E acelaşi lucru. Bar Harbor nu e un nod aerian important. Nu ştiu ce să fac… slujba asta e foarte importantă pentru mine, spuse disperată.

— Mâine dimineaţă le poţi telefona să le explici situaţia. N-a fost vina ta, zise el pe un ton mâhnit, dar în sinea lui se bucura de

întorsătura lucrurilor.

— S-ar putea să găsim o cursă pentru mâine dimineaţă.

Dar se părea că zeii erau de partea lui când fucţionarul de la ghişeu îi anunţă că până luni nu mai există nicio cursă spre Bar Harbor.

Întorşi în oraş, după ce băgă maşina în garaj, Martin o întrebă dacă îi e foame.

— Nu prea.

Confuză. De parcă soarta ar fi aranjat lucrurile în aşa fel, încât să ajung din nou în patul lui.

— Şi acum ce-ai vrea să faci?

— Să mă duc acasă, să-mi desfac bagajul şi să mă spăl puţin.

— Ce rost are? Apartamentul meu e vizavi. Te poţi spăla şi acolo, şi după aceea mai vedem ce facem.

Şi luând-o de mână, traversară strada şi urcară în apartamentul lui, unde Jenny se aşează obosită pe canapea. De acolo văzu fotografiile părinţilor lui în rame mari de argint şi se întrebă cum e să te naşti şi să trăieşti într-o familie bogată.

Apoi observă dezordinea din apartament.

— Pot să-ţi ofer o şampanie? o întrebă el, întrerupându-i şirul gândurilor.

Prefer să facem dragoste.

— Mai degrabă aş bea un pahar de vin, dacă ai aşa ceva.

Martin turnă vin pentru ea, iar pentru el whisky cu sifon.

Jenny începu să se relaxeze ascultând muzica lentă de la pick-up.

Martin îi întinse paharul, apoi se aşează lângă ea.

— De aici panorama e superbă, zise Jenny după ce sorbi din pahar.

— Da, la ora asta, când se înserează, îmi place cel mai mult, îi răspunse Martin privind pe fereastră.

— Când eram acasă niciodată n-am stat să văd cum apune soarele… dar e într-adevăr minunat.

— Şi tu eşti la fel.

— Vorbeşti serios?

— Te mai îndoieşti?

— Eu nu cred că sunt deloc drăguţă, deşi mi-o spune multă lume. Şi nu ştiu ce să cred.

— Cum adică?

— Uneori mă simt ca un manechin într-o vitrină, nu ca o fiinţă omenească.

Martin n-ar fi bănuit vreodată că Jenny, cu farmecul şi frumuseţea ei, nu se simţea în siguranţă. Sub faţada femeii versate era Jenny cea adevărată, fata sosită la New York tocmai din orăşelul Biloxi. Sărmana Jenny! Spera ca de atunci încolo s-o poată proteja. Imediat, însă, îşi aminti că între ei n-ar fi putut exista o relaţie permanentă, ea fiind catolică şi provenind din

alt mediu social. Şi, oricum, abia o cunoscuse.

Se ridică de pe canapea şi schimbă muzica cu ceva mai vesel.

— Cred că ţi s-a făcut foame, zise aşezându-se din nou.

— Mie nu, poate ţie.

— Puţin. Unde vrei să mergem?

Tu hotăreşti, dar mai întâi aşa vrea să mă spăl.

— Da, sigur. Martin rămase singur în salon, locul unde se simţea cel mai bine. De fapt, Jenny îi tulburase existenţa, viaţa lui atât de ordonată. Îşi alungă din minte o presimţire deloc liniştitoare şi se duse să-şi schimbe cămaşa. Pe cea curată o puse pe marginea scaunului şi începu să se dezbrace. Uşa băii era deschisă şi o văzu pe Jenny pieptănându-şi părul superb.

Cuprins de dorinţă o luă în braţe. Ieşiră din baie şi Martin o sărută fără reţineri. Buzele li se uniră într-un sărut devastator. Nemaiputându-se stăpâni, o dezbrăcă repede şi-şi încolăciră trupurile cu o patimă disperată. Orgasmul îi lăsă fără suflare. Niciodată până atunci Martin nu se implicase atât de profund în actul sexual, iar ceea ce-l făcea deosebit i se datora lui Jenny. Întorcându-se pe spate, o trase lângă el şi o îmbrăţişă.

— Ştiu că sunt un egoist, dar mă simt extrem de fericit că ai pierdut avionul.

— Iar eu simt că am să mor dacă nu se va lansa noua linie de produse cosmetice.

Apoi, o vreme, rămaseră tăcuţi.

— Îţi place mâncarea chinezească? rupse el tăcerea, în cele din urmă.

— Foarte mult.

— Ştiu un restaurant chinezesc grozav care primeşte comenzi pentru acasă. Şi se întinse după cartea de telefon. Gata, l-am găsit. Îţi place raţa cu migdale?

— Da, dar comandă ce vrei tu. Eu nu mă pricep.

— Ai încredere în mine? Amândoi ştiau că e vorba despre ceva mai important decât mâncarea chinezească.

— Da, am încredere în tine, dar nu ştiu câtă am în mine. Stii că am făcut o greşeală îngrozitoare, nu?

— Nu, nu ştiu nimic în acest sens. La fel de vinovată te-ai fi simţit dacă n-aş fi evreu?

— Da, la fel. Dar Jenny era conştientă că nu-i spunea tot adevărul. Dacă Martin ar fi catolic, atunci ar fi putut face planuri de căsătorie. Dar aşa, probabil niciodată nu-şi va ispăşi păcatul. Nu vreau să mă simt vinovată, zise, deşi vorbele lui îi confirmau temerile.

***

Următoarele două zile fură presărate cu

micile plăceri pe care le oferă un weekend obişnuit în oraş, dar faptul că erau împreună dădu un farmec aparte acestui sfârşit de săptămână. Ieşiră cu bicicletele în Central Park, oprindu-se să mănânce hot-dog şi îngheţată la cornet, vizitară galeriile Muzeului de Artă Modernă, hoinăriră pe Fifth Avenue până la Biblioteca Publică, se plimbară pe străduţele înguste din Greenwich Village. Pentru ei oraşul căpătase, parcă, o nouă dimensiune.

Sâmbăta seara făcură cumpărături de la magazinul italienesc şi Jenny pregăti cina. Duminică dimineaţă pregăti micul dejun în timp ce Martin era sub duş.

— Grăbeşte-te că se răceşte! îi strigă aşezând tava pe măsuţă.

Martin scoase capul pe uşa băii şi rânji, cu faţa acoperită de spumă de bărbierit.

— Întotdeauna va rămâne fierbinte, o asigură el.

— Despre omletă era vorba, fleţule.

După ce ieşi din baie Martin se sui din nou în pat şi Jenny îi puse tava pe genunchi.

— Cine se uită la tine ar zice că nu ştii nici măcar să pui apă la fiert, zise el făcându-i semn să se urce în pat.

— Ceea ce înseamnă că nu trebuie să judeci bucătăreasa după aspectul exterior.

— Tu eşti un geniu al gastronomiei. Spaghetele de-aseară au fost extraordinare.

— Am multe talente ascunse.

— Tine-le ascunse, dar nu şi pentru mine. Şi se întinse să-i scoată halatul, iar Jenny se aşează lângă el, gândindu-se că, oricum, nu mai avea timp să ajungă la masa de la catedrală. După ce terminară de mâncat, Martin puse tava pe podea şi citiră ziarul de duminică. Totul se petrece atât de firesc de parcă am fi căsătoriţi, se gândea Jenny şi dintr-o dată, mult mai mult decât orice pe lume, îşi dori să se mărite cu Martin. Ştia că legătura lor era din ce în ce mai puternică şi că el se implica mai mult decât îşi propusese.

— Martin, îţi aminteşti seara în care ne-am cunoscut? N-aş fi crezut că o să mă îndrăgostesc de tine. Dar m-am îndrăgostit.

Aşteptă ca Martin să spună ceva, dar el îi împinse capul pe pernă şi îi răsfiră părul, zâmbind încântat de imaginea ei. Acesta era răspunsul lui şi pentru moment îi era suficient.

În seara aceea, după ce Martin o conduse acasă, rămasă singură şi tristă în mijlocul camerei, se gândi la cuvintele lui. Să fie amanţi, deci să trăiască împreună în afara căsătoriei. Dar asta nu va dura o veşnicie. Ştia că Martin se va însura cu ea. Trebuia. La nouă şi jumătate se întrebă ce-o fi făcând Martin la ora aceea şi, instinctiv, ridică receptorul, dar imediat îl puse jos. Apoi se duse în baie şi se spălă pe cap, frecându-şi părul până simţi că o

doare pielea capului.

Capitolul 11

Luni seară Martin o sună s-o întrebe ce face, fără să amintească absolut nimic despre acel weekend, de parcă ar fi uitat complet cele două zile de vis. Măcar să-i fi zis: „Mă gândesc tot timpul la tine”. Dar nici asta nu i-a spus. la ce ţi se oferă, Jenny, îşi aminti ea. Asta ai făcut toată viaţa.

Marţi cinară împreună, miercuri o invită la prânz, iar joi luară cina cu el. Vineri, Martin o conduse la aeroport fiindcă îşi programase întâlnirea de la Bar Harbor.

În timp ce avionul rula pe pistă pregătindu-se să decoleze, Jenny se întreba cum îşi va petrece el timpul în lipsa ei, dacă îi va fi dor de ea, sau dacă va ieşi cu altcineva. Dacă ar fi putut citi gândurile lui, ar fi râs de ce-i trecea prin minte.

Martin o urmări cum se urcă în avion, apoi aşteptă până acesta îşi luă zborul, după care se întoarse şi o porni încet spre maşină. Deja simţea că îi lipseşte, mai mult decât ar fi dorit. De fapt, mai mult decât îi lipsise cineva vreodată. Ajuns acasă, rămase privind în întuneric.

Nu te mai preface. Recunoaşte că Jenny ţi-a pătruns în suflet şi e mai mult decât o pasiune

trecătoare. Te-ai îndrăgostit de ea. Şi acum ce-ai să faci? Nu te poţi duce cu ea să-ţi cunoască familia. Nu are niciun rost, pentru că nu poţi avea şi pe ea şi familia.

Apoi îl sună pe Dominic.

— Eu sunt, Dom. Ce bine că te-am găsit acasă.

— Ce s-a-ntâmplat, bătrâne?

— Eşti ocupat?

— Ce-ai de gând? Să facem o carte, un biliard…

— Vreau să discut cu tine.

— Bine, peste o oră, la opt şi jumătate, ne întâlnim la Harry’s Bar.

La nouă şi jumătate, când ajunse Dominic, Martin băuse câteva pahare.

— Ce ţi-a trebuit atâta până să ajungi? îl întrebă în timp ce acesta se aşează la masă.

— Am mai avut o treabă… Şi nu te enerva, că totul se rezolvă. Şi acum, bătrâne, sunt al tău. Un whisky cu sifon, îi comandă el barmanului.

— Am o problemă, zise în sfârşit Martin.

Deşi îi văzuse privirea tristă, Dominic încercă să-l înveselească.

— Dacă-i vorba de Jenny, te-anunţ că în weekend nu o găseşti acasă.

— Nu asta-i problema, spuse Martin după ce luă o înghiţitură de whisky.

— Atunci?

— M-am îndrăgostit de ea.

Dominic clătină din cap.

— Asta da, problemă.

— Nu ştiu ce să fac. Atâta vreme cât am crezut că e vorba numai de atraţie fizică, totul a fost bine, dar e mult mai mult decât atât. Şi mai grav este că şi ea mă iubeşte. Nu vreau s-o dezamăgesc, dar nici nu mă pot însura cu ea. Ce să fac?

Dominic devenise serios. Se simţea răspunzător, pentru că le făcuse cunoştinţă.

— Situaţia e cât se poate de delicată, dar sfatul meu este să termini cu ea. Îmi pare foarte rău Martin.

—Si mie îmi pare rău. Nici măcar nu ştiu cum să-i spun.

Trecuse de ora unu când ajunse acasă şi a doua zi se trezi mahmur, dar îşi petrecu ziua vizitând locurile pe unde trecuseră împreună cu o săptămână în urmă. În drum îşi cumpără mâncare chinezească şi se întoarse acasă, dar amintindu-şi cina în doi din weekendul trecut îi pieri pofta de mâncare şi aruncă totul la gunoi, după care îşi turnă ceva tare într-un pahar. Oh, Doamne, cât de greu îi va fi să se despartă de Jenny! Termină ce avea în pahar şi-şi mai turnă unul. Asta-l va ajuta să nu mai gândească, să nu mai simtă nimic. Apoi se întoarse pe canapea, cu sticla pe jumătate goală alături.

Şi se trezi abia duminică la prânz. Îşi simţea

capul umflat ca un balon şi îl dureau toţi muşchii. Până atunci nu se mai îmbătase în halul acela.

Când se uită în oglinda din baie arăta la fel de rău pe cât se simţea. Ar fi bine să mă pun pe picioare, îşi spuse şi deschise dulăpiorul cu medicamente de unde luă sticluţa cu picături pentru ochi. La şase şi jumătate trebuia să fie la aeroport ca s-o ia pe Jenny.

Îşi pregăti o cafea, o aduse în salon şi se aşează privind în jur; era o dezordine de nedescris. O pată mare pe covor, acolo unde răsturnase paharul şi scrumiera plină cu mucuri de ţigară. Mare minune că nu dăduse foc casei. Nu e bine să fumezi când eşti beat, cum nu e bine să te îndrăgosteşti de o fată de altă religie decât a ta.

În drum spre aeroport se gândi cum să-i spună că trebuie să se despartă, deşi ideea în sine îl înnebunea. Poate că, o vreme, ar putea sta împreună. Va avea grijă de ea, îi va oferi tot ce-şi doreşte, dar cu o singură excepţie. Conform religiei ei, el, Martin, îi punea în pericol sufletul nemuritor pentru că nu putea cere în căsătorie. Nu, aşa ceva era inadmisibil. Mai bine puneau capăt relaţiei înainte ca suferinţa să devină mai mare pentru amândoi. Într-o zi, cândva se va însura şi va avea copii şi, la rândul ei, Jenny îşi va clădi un cămin. Cu toate acestea, când o zări coborând treptele

avionului, se întrebă cum îşi va aduna curajul să-i spună, fiindcă a o pierde pe Jenny însemna pentru el o suferinţă enormă.

În timp ce se îndreptau spre oraş, Jenny simţi că se întâmplă ceva, ceva îngrozitor, dar îi era teamă să-l întrebe despre ce este vorba. Ajunşi în apartamentul lui, Martin se duse şi scoase din frigider o sticlă de şampanie. Când intră în salon o văzu pe Jenny golind scrumierele.

— Singurul tău defect este acela că eşti dezordonat, spuse ea zâmbindu-i.

— Ştiu, dar este unul din micile mele defecte.

Vocea lui, în mod ciudat, nu prevestea nimic bun.

— Aş vrea puţină şampanie, zise Jenny ridicând de jos un ziar. Martin îi întinse paharul şi se aşează lângă ea. Ti-a fost dor de mine? îl întrebă.

— Mi-a fost cumplit de dor. Este pentru prima oară când mi se întâmplă aşa ceva.

Jenny îl privi derutată.

— Totuşi, nu pari prea fericit că mă vezi. Te deranjează ceva?

Martin se detesta pentru ce avea să-i spună.

— Uite, Jenny, nu ştiu cum să-ţi spun ca să nu te rănesc... Am greşit crezând şi spunându-ţi că lucrurile vor fi aşa cum trebuie, dar a intervenit ceva. M-am îndrăgostit de tine şi

vreau să mă însor cu tine, dar nu pot. Sfârşitul poveştii noastre a fost scris acum trei mii de ani, la Ierusalim. Sunt evreu şi nimic nu poate schimba acest lucru. Nu-mi pot schimba religia şi nici să-mi părăsesc familia nu pot. Dacă am rămâne în continuare împreună vei începe să mă urăşti.

Jenny rămase şocată. Vineri, când plecase, Martin nu dădea niciun semn că ar fi vrut să se despartă de ea.

— Nu înţeleg absolut nimic. Ce s-a întâmplat de alaltăieri până azi?

— Am constatat că-mi lipseşti mai mult decât aş fi crezut şi că ne-am implicat mult prea serios în această relaţie. Poate părea o cruzime din partea mea dar, crede-mă, într-o zi îmi vei…

— Mulţumi? ţipă ea. Eşti un ipocrit, Martin. Ti-a plăcut atunci când ţi-am spus că te iubesc, chiar dacă în religia mea acest lucru e un păcat, dar când ţi-ai dat seama că împărtăşeşti aceleaşi sentimente n-ai mai fost atât de dornic să continui această relaţie. Ti-am spus că atâta vreme cât nu eşti îndrăgostit, nu contează că te culci cu mine. Te urăsc! Şi, luându-şi haina, ieşi din fugă din apartament.

Vorbele ei îl lăsaseră fără replică. Revenindu-şi alergă la lift, dar Jenny plecase deja. Spera s-o găsească aşteptând taxiul, dar n-o văzu nici când ajunse în stradă. Alergă să

prindă şi el unul şi ajunse la ea aproape la ora zece. Urcă câte două trepte o dată şi sună la sonerie. Văzând că nu-i deschide, începu să bată în uşă.

— Jenny, te rog, deschide, trebuie să discutăm. Uşa rămase închisă, dar după ce-i strigă aşa de câteva ori, apăru proprietăreasa care începuă să protesteze:

— Cine te crezi de vii aici să faci gălăgie şi să baţi la uşi?

— Cred că domnişoara Mecoy nu se simte bine. Sunteţi bună să deschideţi uşa? Proprietăreasa nici nu vru să audă până când Martin scoase zece dolari din portofel. Când intră în apartament, îşi dădu imediat seama că Jenny nu ajunsese încă. Se întoarse acasă îngrijorat şi începu s-o sune la telefon din zece în zece minute. La trei dimineaţa, când tot nu îi răspunse, intră în panică.

***

Când ieşi de la Martin, Jenny o porni alergând pe străzi, cu ochii înecaţi în lacrimi, alunecând cu tălpile subţiri ale pantofilor pe trotoarul îngheţat. Era ger, dar nu simţea frigul care-i pătrundea prin haină. Dorea să fugă cât mai departe de locul acela, de Martin de propriile sentimente. În cele din urmă, obosită şi trăgându-şi sufletul se rezemă de zidul unei

case. După ce-şi reveni se aşează pe treptele murdare.

Acum nu mai plângea. În sfârşit, realizase că totul se sfârşise. Se amăgise sperând că într-o bună zi Martin ar fi iubit-o atât de mult încât ar fi renunţat la religia lui, o credinţă care părea să nu aibă pentru el motivaţii de ordin spiritual. Îi spusese că rareori se ducea la templu şi fusese chiar surprins când o auzise spunându-i că ea merge la biserică o dată pe săptămână. Cu toate acestea pentru a fi cu el era pregătită să rişte excomunicarea. Deşi religia însemna atât de mult pentru ea, ar fi renunţat la biserică pentru a se putea căsători cu el. Era singurul mijloc prin care putea justifica legătura cu Martin. Dar în sinea ei chiar nu ştiuse că se va sfârşi aşa? De fapt, era mai vinovată decât el, pentru că dorindu-l atât de mult, refuzase să înfrunte realitatea.

Închizând ochii încercă să nu se mai gândească la nimic. Frigul o moleşise îi în clipa aceea nu voia decât să doarmă, să adoarmă pe vecie.

O treziră doi câini înfometaţi care-şi căutau hrană prin lăzile de gunoi. Abia ţinându-se pe picioare porni pe străzile pustii în căutarea unui taxi şi nu-şi aminti nici drum spre casă, nici cum ajunse sus în apartament.

Imediat se băgă sub pătură tremurând de frig, dar nu reuşi să se încălzească. În scurt

timp îşi pierdu cunoştinţa.

Câteva ore mai târziu, când deschise ochii, totul în jur era alb. Habar n-avea unde se află, dar nici nu-i păsa. Nu dorea decât să adoarmă din nou.

Şi atunci auzi o voce. Să fie a tatălui ei? Nu, el o abandonase… aşa cum făcuse şi Martin. Acum nu mai exista decât în amintirea ei. Închise ochii, alungându-şi din minte imaginea lui şi căzu într-un somn profund.

Capitolul 12

Jenny se întrema treptat. Martin o vizita la spital chiar şi de două ori pe zi, umplându-i camera cu flori şi aducându-i mâncare special comandată. Zilnic îi aducea mici cadouri şi jucării caraghioase pentru a o face să râdă.

Când se putu da jos din pat, se plimba la braţul lui Martin pe culoar şi, în cele din urmă, îşi recăpătă tonusul obişnuit, moment prielnic pentru el ca să-i vorbească despre planurile sale.

— Jenny, văd că nu aminteşti o vorbă despre noi. Eu tot timpul numai la asta m-am gândit. Vreau să rămân cu tine. Vreau să discutăm despre căsătorie.

Jenny rămase o clipă pe gânduri.

— Şi ce rezolvăm cu asta? Nimic. Ai vorbit cu părinţii tăi? Tăcerea lui îi dădu răspunsul.

Vezi, Martin, tocmai asta e problema. Cât am stat aici am avut suficient timp să mă gândesc. Dacă familia ta nu mă acceptă, pe mine, Jenny Mecoy, catolica, nu mă pot mărita cu tine.

— Oh, Doamne, nu spune aşa ceva! Ştiu că te vor accepta. Trebuie. Dar s-ar putea să mai dureze. Crede-mă că totul se va rezolva.

— Nu ştiu ce să cred, nu sunt sigură.

— Eu sunt, dacă şi tu vrei să ne mai acordăm o şansă. Îi luă mâna într-a lui şi i-o strânse cu blândeţe. Am închiriat un apartament într-o clădire din Central Park, cu o panoramă splendidă. Am cumpărat mobilă şi am primit asigurarea că în două zile va fi zugrăvit. Sunt convins că o să-ţi placă. Şi am angajat şi o menajeră ca să nu fii nevoită să strângi după mine, adăugă zâmbind.

***

Când ieşi din spital, Jenny acceptă să se mute la Martin, măcar până îşi va recăpăta puterile. Nu cunoştea pe nimeni care să aibă grijă de ea şi încă se simţea slăbită. În plus, îl iubea pe Martin.

Apartamentul era exact cum i-l descrisese. Panorama era minunată şi camerele spaţioase, dar rămase surprinsă de mobila care dădea salonului un aer masculin. Pereţii erau zugrăviţi în albastru închis. O sculptură ciudată – fâşii

din metal zimţat sudate în diferite locuri, vrând să sugereze un cadran solar – atârna deasupra canapelei lipite de un perete, iar masa lungă şi joasă, din sticlă, era aşezată pe covorul gros în nuanţe ruginii. Două fotolii imense din pluş cadrilat străjuiau şemineul.

Martin ieşi pe balcon cu două pahare pline cu şampanie.

— Pentru noi şi pentru un nou început.

Jenny luă paharul dar îi evită privirea.

În acea primă noapte, întinsă lângă el, simţea că se întorsese acasă. Martin nu insistase să facă dragoste, precizându-i că va aştepta până ce ea se va simţi în puteri. Următoarele două săptămâni avu grijă de ea cu multă răbdare. Într-o vineri Jenny dădu liber menajerei mai devreme, hotărând să-i pregătească lui Martin o cină-surpriză. Săptămâna următoare intenţiona să înceapă serviciul şi nu va mai avea timp.

În timp ce compunea meniul începu să râdă. Îi va pregăti o cină ca în Louisiana: bame cu peşte, anghinare cu crabi, cartofi prăjiţi, fasole verde cu migdale şi o prăjitură cu nucă.

Martin o sună de câteva ori ca să-i spună să nu se obosească, dar efortul o făcea să se simtă mai bine şi mai optimistă, cum nu se mai simţise de multă vreme. Spre seară, când auzi uşa deschizându-se şi alergă să-l întâmpine pe Martin, nu arăta deloc obosită.

— Mmm, ce frumos miroşi, zise el şi o sărută.

Jenny îl luă de mână şi-l conduse spre fotoliul unde-i plăcea lui să stea.

— Să bem ceva, îi propuse ea.

— Perfect.

— Dar de data asta mă laşi pe mine să prepar băuturile.

— Bine. În seara asta e bine dispusă, se gândi el.

Şi, în timp ce-i întindea paharul şi se aşeza lângă el, Martin aruncă o privire în jur şi văzu masa pe care erau aranjate sfeşnicele de cristal şi vasul cu trandafiri roşii din mijloc.

— Sper că nu te-ai obosit.

— Sunt fericită când gătesc şi, uneori, chiar mă gândesc că ar fi trebuit să mă ocup de gastronomie, nu de cosmetice.

— Bucătăria e singurul loc unde te simţi fericită?

— Nu fi insinuant. Dar Martin era doar încântat că ea râdea…

După cină, Jenny rămase la masă uitându-se la el. Parcă niciodată nu-l iubise atât de mult, dar în vocea ei era o umbră de îndoială când îi spuse:

— Doresc atât de mult să mă mărit cu tine. Eşti singurul bărbat pe care-l iubesc şi-l voi iubi.

Martin o îmbrăţişă.

— Oh, draga şi scumpa mea Jenny, prin câte suferinţe am trecut amândoi. Şi încă nu s-au sfârşit, îşi spuse la gândul confruntării cu părinţii săi.

În noaptea aceea făcură dragoste cu o tandreţe pe care nu o cunoscuseră până atunci, de parcă întreaga suferinţă nu făcuse decât să-i apropie şi mai mult. Cu fiecare sărut şi mângâiere, Martin devenea tot mai conştient că Jenny ocupa, în viaţa lui, locul cel mai important.

Dimineaţa la micul dejun, văzând cât de fermecătoare este în rochia de casă din tafta violet, ştiu că sosise momentul; va pleca în vest să-şi vadă părinţii. Probabil că gândul la întâlnirea neplăcută i se citea pe figură, fiindcă Jenny îl întrebă:

— Ce-i cu tine, Martin, s-a întâmplat ceva?

— Nu, nimic.

— Te cunosc foarte bine. Te preocupă ceva, insistă ea.

— Mda, oftă Martin. Am stat bine să mă gândesc şi am hotărât să plec la San Francisco imediat ce obţin rezervarea la avion.

Jenny îşi ţinu respiraţia. Nu avea nicio îndoială că decizia lui Martin era dovada bunelor lui intenţii, dar ideea o îngrozea. Ştia că legătura lui cu familia e foarte strânsă. Dacă ajungând acolo îl vor obliga să se răzgândească? Totuşi, trebuia să plece; era singura soluţie.

— Cât crezi că vei lipsi?

— Cam o săptămână.. Nu i-am văzut de când m-am mutat la New York, dar nu-ţi face griji. Ai încredere în mine. Totul se va rezolva.

— Am încredere în tine. Acesta era adevărul. Dar când află că îşi luase bilet pentru după-amiaza aceea, la cursa de ora cinci, simţi cum i se strânge inima. În timp ce-i pregătea valiza, se întreba dacă n-ar trebui să plece şi ea cu el. Nu ca să-i cunoască părinţii, ci ca să-i susţină moralul, dacă ar fi fost nevoie. Apoi realiză că dacă l-ar fi însoţit ar fi făcut-o mai mult pentru sine, să-şi domolească temerile.

— Am să te sun în fiecare seară, şi dacă ai nevoie de ceva caută-l pe Dominic. Ar fi fost bine dacă erai de acord să vină şi el la aeroport. Nu-mi place să te întorci singură, îi spuse el în timp ce aştepta îmbarcarea.

— Nu voiam să împărţin aceste momente cu încă cineva. Ai grijă de tine, Martin.

— Da, iubito, şi tu la fel. Mă voi gândi la tine în fiecare clipă cât vom fi despărţiţi.

Deşi se abţinea să nu plângă, Jenny simţi că o înecă lacrimile.

— Totul va fi bine, nu-i aşa, Martin?

— Da, iubit-o. Ai încredere în mine.

— Am… am. Dorea din tot sufletul să creadă acest lucru.

Când se anunţă îmbarcarea, se uită la Martin vrând să-şi imprime în mintea imaginea

lui; s-ar putea să nu-l mai vadă niciodată.

În timpul zborului, Martin se gândi cum ar fi cel mai bine să-şi abordeze părinţii. Această sarcină era mai cumplită decât toate presimţirile sumbre ale lui Jenny. Îşi mai dezamăgise familia o dată, atunci când părăsise firma tatălui său, preferând să locuiască la mii de kilometri distanţă de casă.

Când avionul ajunse cu mare întârziere la San Francisco, Martin spera că părinţii renunţaseră sa-1 mai aştepte la aeroport, dar în timp ce străbătea pista îi văzu. Îmbrăţişându-i, îşi dădu seama că va trebui să amâne până a doua zi anunţarea veştii.

— Oh, Martin, de-ai şti cât ne bucurăm că ai venit acasă, îi zise Bess veselă, în timp ce se îndreptau spre maşină.

Dimineaţa se trezi târziu, iar după-amiază pândi momentul să discute cu tatăl său între patru ochi, dar când acesta se ivi, îşi pierdu curajul. Seara, pe lângă unchi şi mătuşi, Bess o invită şi pe Sylvia, cu părinţii. În timpul cinei, Martin făcu eforturi să fie atent la ceea ce-i spune, dar Sylvia, dându-şi seama că n-are chef de vorbă, nu mai insistă.

Imediat după masă, Martin se uităA la ceas şi spuse:

— Pe mine aş vrea să mă scuzaţi… îmi pare rău, dar drumul m-a obosit peste măsură.

Toţi îl asigurară că cel mai bine era să se

ducă la culcare.

— Sigur că te înţelegem… cursele astea sunt îngrozitoare, aşa că nu-i de mirare… după zece ore de zbor e de înţeles că simţi nevoia să te odihneşti…

Ajuns în camera lui, se aşează la birou şi ridică receptorul.

Când auzi vocea lui Jenny inima îi tresări în piept, dar nu ştiau ce să-şi spună. Amândurora le era frică să-şi exprime temerile şi se limitară la vorbe care ştiau că plac plăcere celuilalt…

— Ştiu că totul e bine, iubitule… Da, Martin, am petrecut o seară minunată cu Dominic…

— Călătoria? Frumoasă… Mi-e foarte dor de tine, dar curând vom fi din nou împreună. Doar frânturi şi jumătăţi de adevăr rostite de amândoi.

***

Când închise telefonul Jenny era la fel de abătută ca atunci când se întorsese de la aeroport când, prea deprimată ca să poată mânca ceva, îşi turnase ceva de băut şi dăduse frâu liber lacrimilor. Şi nici nu-l sunase pe Dominic, ci se dusese la culcare după ce băuse câteva pahare.

Abia în a treia zi Martin găsi prilejul să-i vorbească tatălui său despre adevăratul scop al vizitei sale şi, de fapt, acesta fu cel care

deschise discuţia. Martin îşi petrecuse ziua plimbându-se cu maşina de-a lungul coastei oceanului şi la întoarcerea acasă, William, majordomul, îl opri pe scări să-i comunice că tatăl său îl aşteptă în birou.

Îl găsi pe Juliam într-unul din fotoliile de lângă şemineu.

— Stai jos, Martin, îl invită el, surprins din nou de expresia îngândurată a fiului său.

Martin se aşeză în celălalt fotoliu şi-şi întoarse privirea spre focul din cămin. Julian se ridică şi turnă coniac în două pahare.

— Fiule, trebuie să stăm de vorbă, îi zise întinzându-i unul din pahare. Ştiu bine că te frământă ceva, aşa că spune-mi ce-i cu tine.

Martin rămase tăcut.

— Orice-ar fi, am să încerc să te înţeleg ca şi până acum.

Dar Martin n-avea curajul să vorbească.

— Voi fi cât se poate de sincer cu tine, continuă Julian. Chiar dacă am suferit când ai părăsit firma şi ai plecat la New York, mi-am dat seama că războiul te-a schimbat, că ai nevoie de timp ca să te regăseşti. Am considerat că va fi o expediţie bună pentru tine, dar iată că te întoarci acasă arătând mai rău decât atunci când ai venit din Germania. Mama ta e foarte îngrijorată. Vom face tot ce doreşti. Poţi avea încredere în noi.

Martin îşi trecu degetele prin păr apoi, în

sfârşit, rosti primele cuvinte:

— M-am îndrăgostit, dar există nişte probleme.

— E însărcinată? îl întrebă Julian după o clipă de ezitare.

— Aş fi vrut eu; ar fi fost mai simplu.

— Ea te iubeşte?

— Da.

— Îmi închipui că nu vă cunoaşteţi de multă vreme.

— Nu asta contează. Pe Sylvia o cunosc de o viaţă.

— Scuză-mă, Martin, dar iubirea nu se naşte dintr-o dată, ci treptat. Fireşte, facem parte din generaţii diferite.

— Nu cred că acest sentiment s-a schimbat prea mult.

— Ai dreptate, dar problema este ce planuri ai cu această femeie.

Martin îşi înghiţi nodul dureros din gât şi spuse:

— Să mă însor cu ea.

— Şi de ce ai ţinut secret?

— Fiindcă este catolică.

Julian se prăbuşi în fotoliu.

— Ai dreptate. Asta e, într-adevăr, o problemă. Şi nu greşeşti când spui că iubirea a rămas aceeaşi ca pe vremea mea... Martin rămase surprins auzindu-l cum începe să-i povestească despre dragostea lui din tinereţe

pentru fata nepotrivită.

— Şi eu eram îndrăgostit până peste cap. Acum, când mă gândesc în urmă, îmi vine să râd, atunci însă nimic nu mă poate consola. Despre căsătorie nu putea fi vorba fiindcă familia n-ar fi acceptat-o. Tatălui meu, Dumnezeu să-l odihnească, trebuie să-i mulţumesc că m-a îndreptat pe drumul cel bun. M-am însurat cu mama ta; ea aparţinea lumii şi clasei noastre sociale şi ştiam că va fi mama perfectă pentru copiii mei. Julian se ridică din fotoliu şi-şi mai turnă un coniac. Te rog să mă crezi că abia dacă-mi amintesc chipul fetei aceleia. Acum câţiva ani am întâlnit-o întâmplător şi aş fi trecut pe lângă ea dacă nu m-ar fi strigat. Am stat de vorbă, dar parcă mă adresam unei străine… Aşa că înţeleg prin ce treci, Martin, dar ştiu că vei depăşi momentul. Chiar nu crezi că Sylvia e potrivită pentru tine? Dacă te vei însura cu ea, afecţiunea se va transforma în dragoste, aşa cum mi s-a întâmplat mie cu mama ta. Iar când vor veni şi copiii, nici n-ai să-ţi dai seama cum cealaltă femeie nu-şi va găsi loc în mintea ta.

— Greşeşti, tată. Istoria nu se repetă. Eu nu mă pot însura cu Sylvia tocmai fiindcă face parte din lumea şi clasa noastră socială, iar pe Jenny nu o voi uita niciodată. Aşa o cheamă, Jenny. Şi nu voi înceta s-o iubesc. Crede-mă, tată, o iubesc mai mult decât orice pe lumea

asta.

Julian oftă şi lăsă paharul din mână.

— Şi ce-ai vrea să fac eu?

— Să-mi dai binecuvântarea.

Julian se uită la el cu tristeţe. Ar fi făcut aproape orice pentru fiul său. Aproape orice.

— Stii bine cum va reacţiona mama ta, nu?

Luptându-se cu propriile sentimente, Martin îi răspunse:

— Ştiu că va fi dezamăgită, dar n-am ce face. Cineva trebuie să se sacrifice. Fii sincer, tată, eu trebuie să fiu acela? Singura mea vină este aceea că vreau să mă însor cu fata pe care o iubesc, iar a ei nu că este evreică. Nu te rog decât s-o accepţi.

— Îmi ceri prea mult, Martin. Cred că ar trebui să urcăm s-o vedem pe mama ta. Stii că nu se simte bine. În ultimele zile, neştiind ce-i cu tine, s-a consumat foarte mult.

Dacă era ceva care să-l consoleze, acesta era faptul că acum nu mai trebuia să ţină secretă relaţia sa cu Jenny.

Înainte să bată la uşa lui Bess, tatăl lui ezită un moment, făcându-şi curaj.

— Tu eşti, Julian? Intră.

Când intrară o văzură pe Bess întinsă pe un şezlong, cu o compresă rece pe frunte.

— Îmi pare rău că nu te simţi bine, mamă.

— Doar capul mă doare, scumpule, în rest mă simt perfect. Tocmai voiam să mă ridic şi

să cobor la masă. Apoi, văzându-l pe Julian alb ca varul la faţă, bănui că veniseră să-i dea veşti proaste. Vrei să-mi spui ceva, nu-i aşa, Martin?

— Da, şi sper că vei înţelege. Si-i spuse despre Jenny exact ce-i povestise şi tatălui său.

Vocea ei ascuţită i se înfipse în inimă ca un pumnal.

— Cum ai putut să ne înşeli… să nu spui nimic despre… despre femeia asta. Doamne, Martin, chiar nu mai ai pic de respect? Şi mai vrei să-ţi dau binecuvântarea? Niciodată! ţipă ea. Este pentru prima oară când în familia noastră cineva vrea să se căsătorească cu o persoană de altă religie, şi tocmai tu să ne faci de ruşine!

— Mamă, nu ştii ce vorbeşti. Nici măcar nu o cunoşti…

— Nu mă interesează. Trebuie să rupi această relaţie înainte să ne frângi inimile. Pe obrajii lui Bess se prelingeau lacrimi. De ce nu o poţi iubi pe Sylvia? De ce? Ea merită…

— Ştiu că merită, mamă, dar şi Jenny merită. Te rog, acceptă să o cunoşti. Te rog.

— Niciodată, Martin. Si-şi lăsă din nou capul pe pernă.

Julian se uită la Martin şi-i şopti:

— Lasă-mă să vorbesc eu cu ea.

Simţindu-se ca un paria, Martin ieşi din cameră şi închise uşa în urma lui.

Julian se aşează lângă Bess, îi şterse lacrimile

şi îi luă palma într-a lui.

— Nu mai plânge, scumpo… Bess, ascultă-mă… Chiar dacă acum nu ne putem înţelege cu el… este, totuşi, fiul nostru. Fii înţeleaptă, Bess, Dacă îl alungăm asta îl va face să se ataşeze şi mai mult de femeia aceea. Încă nu s-a însurat cu ea, aşa că să ne rugăm să-i vină mintea la cap. Dacă apucă să se însoare cu ea şi noi nu o acceptăm, îl vom pierde definitiv.

— Şi tu te aştepţi să fiu de acord cu asta? Nu pot, Julian. Nici măcar de dragul lui Martin.

Julian îi împărtăşea sentimentele, dar făcea abstracţie de ele.

— Nu trebuie neapătat s-o iubeşti, Bess, dar dacă va deveni soţia lui Martin vei fi nevoită s-o tolerezi. Fă-o acum, ca Martin să nu te urască fiindcă ai stat în calea fericirii lui. Cred că sfatul meu e corect.

Bess suspină încet.

— Şi dacă vor avea copii? Vor fi catolici. Cum crezi că aş suporta acest lucru?

— Nu ştiu. Important este să nu ne pierdem fiul. Nu-l aveam decât pe el.

Bess rămase tăcută câteva momente, apoi rosti încet:

— Bine, Julian. Du-te şi spune-i să vină aici.

— Ai binecuvântarea noastră, îl anunţă când îl văzu pe Martin în hol. Intră, mama ta vrea să te vadă.

— Îţi mulţumesc, mamă, zise el pe un ton

plin de căinţă. Crezi că aş face bine dacă i-aş spune lui Jenny să vină ca s-o cunoşti?

Julian ştia că Bess nu era încă pregătită pentru o astfel de întâlnire.

— Nu încă, Martin, interveni el.

Martin se aştepta la acest răspuns. Ceruse prea mult dintr-o dată. Deocamdată era suficient că părinţii lui o acceptaseră pe Jenny.

Capitolul 13

Martin se întoarse la New York mulţumit de victoria obţinută, chiar dacă acesta era doar parţială, şi sperând că Jenny va înţelege că, deocamdată, părinţii lui nu puteau face mai mult. Ştia că, mai târziu, când o vor cunoaşte, cu siguranţă o vor îndrăgi. Când avionul ateriză şi o văzu alergând să-l întâmpine, Martin îşi simţi inima tresărind în piept.

— Stii ce înseamnă o veşnicie? o întrebă el printre sărutări.

— Da, un minut departe de tine.

Când ajunseră acasă observă că Jenny aranjase totul ca să-l primească cât mai plăcut: Vazele erau pline cu trandafiri şi crini, iar lumânările de pe masă făceau să strălucească paharele de cristal. Martin hotărî să nu-i povestească decât după masă discuţia cu părinţii

— Pentru tine, iubito. Fie ca acesta să fie

începutul unei vieţi lungi şi fericite împreună, spuse el închinând paharul cu şampanie.

— Sper să fie aşa, dar acum nu doresc decât să mă iubeşti.

Martin o luă în braţe şi în momentele sublime ce urmară, se dăruiră unul altuia cu nevoia imperioasă de a se elibera de toată tensiunea acumulată până atunci.

După aceea sosi şi momentul adevărului. Jenny nu dorea decât să afle la ce concluzie se ajunsese în privinţa ei.

— Martin, în afara faptului că ai primit binecuvântarea părinţilor, nu mi-ai povestit aproape nimic.

— Asta ne şi doream, iubito.

— Bineînţeles, dar nu mi-ai spus dacă vor să mă cunoască. Când te-am întrebat dacă n-ar fi bine să vin şi eu acolo, mi-ai răspuns…

— Nu-i adevărat, doar că mama nu se simţea prea bine.

— Adică nu era pregătită să mă cunoască, asta vrei să spui. Nu-i nevoie să-mi răspunzi, fiindcă ştiu că aşa este. Până la urmă tot va trebui să ne întâlnim pentru că, altfel, nu mă căsătoresc cu tine.

— Dar te-au acceptat, iubito. Ne-au dat binecuvântarea.

— Nu nouă, ţie. Eşti fiul lor şi ar face orice pentru tine. Pe mine, însă, nu mă vor agrea.

Martin se dădu jos din pat şi începu să se

plimbe, nervos, prin cameră.

— Şi acum ce vrei, Jenny? Au făcut pentru mine tot ce le-a stat în putinţă.

— Pentru tine, dar nu şi pentru mine, insistă ea, deşi îşi dădea seama că e absurdă. Până când nu mă prezinţi alor tăi, nu mai vreau să trăiesc cu tine. Nu înţelegi că e un păcat? Trebuie să ne căsătorim.

— Nu sunt pregătit să fac pasul ăsta! izbucni Martin epuizat de tensiunea în care stătuse în ultimile zile.

— Niciodată n-ai fost! Jenny sări din pat, alergă la baie şi trânti uşa în urma ei.

Când ea intră în baie, Martin îşi dădu seama că în seara aceea nu-i va putea suporta istericalele, aşa că se îmbrăcă şi ieşise în stradă, căutând un bar liniştit.

Sorbind din whisky se gândea la reacţia ei, total necontrolată şi lipsită de logică. El făcuse tot posibilul, dar nu dorea să-şi abandoneze familia, nici chiar pentru Jenny. Părinţii lui aveau nevoie de timp ca să se obişnuiască cu situaţia. Şi aşa îi dezamăgise fiindcă nu avusese încredere în ei, lucru ce nu avea să şi-l ierte niciodată.

Dar, pe măsură că îi trecea supărarea, începea s-o înţeleagă şi pe Jenny. Până la căsătorie avea să se simtă de parcă ar comite un păcat de moarte. Avea nevoie de consimţământul părinţilor lui.

Ieşi din bar, luă un taxi şi se întoarse în apartament. Când auzi cheia în uşă, Jenny ieşi în fugă din dormitor şi se aruncă în braţele lui, spunându-i printre sărutări:

— Iartă-mă, Martin. Te rog să mă ierţi. M-am purtat ca un copil prostănac. Ştiu cât de greu le este părinţilor tăi. Ah, Martin, iubitule, te rog, iubeşte-mă.

Martin îşi duse un deget la buzele ei.

— Nu mai vorbi, nu e nevoie. Ştiu că îţi e extrem de greu. Dar dacă noi vom trăi fericiţi împreună, şi viaţa părinţilor mei trebuie să fie la fel. Trebuie să mai avem puţină răbdare, Jenny.

— Bine, Martin, o să am răbdare.

— Îţi mulţumesc, iubito, şi iartă-mă că mi-am pierdut cumpătul. De îndată ce-mi pun la punct problemele de la serviciu, vom pleca în vacanţă.

În noaptea aceea, Martin rămase treaz, cu ochii pironiţi în tavan. Deşi îi fusese dor de Jenny, nu-şi găsea liniştea stând întins lângă ea. Şi nu era vorbea doar de gândul la părinţii lui. Pentru prima oară după luni de zile începură să-l obsedeze din nou figurile jalnice ale evreilor eliberaţi din lagărele din Germania şi Polonia. Şi el era evreu, dar ştia foarte puţine lucruri despre iudaism.

Dimineaţă la prima oră, înainte de a se duce la serviciu, trecu pe la sinagoga de pe Hester

Street, sperând că acolo va găsi răspunsuri la adevărurile pe care le căuta.

După trei săptămâni de muncă intensă la birou Martin decise că putea pleca în weekend, cu Jenny, în Vermont. Dominic le împrumutase cu plăcere ferma din Vermont, pe care o cumpărase la un preţ de nimic în timpul războiului.

Când îşi aduseră bagajele înăuntru văzură provizia de lemne făcută de Ned, cel care avea grijă de casă în timpul iernii. Lucy, soţia lui, şterse praful, umpluse camera cu provizii şi pusese în vază crizanteme şi crengi de pin. Dominic îi spusese, neavând altă explicaţie pentru ca cei doi să nu fie deranjaţi, că se află în luna de miere.

După un mic dejun cu ouă proaspete de ţară şi biscuiţi, se îmbrăcă şi ieşiră afară. Peste noapte căzuse prima zăpadă, iar pinii şi brazii străluceau sub cerul albastru, fără nori.

În hambar, Martin găsi o sanie veche şi o târâră pe dealul din spatele casei, speriind o căprioară cu vocile lor. De acolo îşi dădură drumul la vale, stârnind zăpada care le înţepa feţele şi izbucniră în râs când sania se opri brusc în nămeţi. Privind-o pe Jenny, Martin se gândi că arată adorabil, cu obrajii îmbujoraţi de aerul geros.

— Niciodată până acum nu m-am distrat atât de bine şi asta datorită ţie, îi şopti el. Nu

ştiu cum ar fi viaţa mea pentru tine.

— Ai avut o ideea excelentă să venim aici. Parcă am fi într-o altă lume.

O clipă rămăseră tăcuţi, apoi Martin o ajută să se ridice.

— Mai încercăm o dată? zise ea.

— Îţi convine, din moment ce eu car sania, îi răspunse Martin lovind-o uşor cu un bulgăre de zăpadă.

Jenny râse şi îl lovi şi ea cu un bulgăre, nimerindu-l în bărbie.

— Joci dur, da? spuse el parând următoarea lovitură. Apoi o luară la fugă, în sus spre vârful dealului. Jenny ajunse prima, apoi Martin, trăgând sania după el.

— Vezi, ţi-am zis eu că te întrec! strigă ea, gâfâind.

— Nu joci cinstit. Şi repezindu-se la ea, o trânti în zăpadă, rostogolindu-se apoi împreună la vale. Când ajunseră jos, Martin care era deasupra o ţintui la pământ.

— Vezi, ţi-am spus că nu mă poţi întrece. Şi izbucniră în râs.

— Bine, ai câştigat.

În seara dinaintea întoarcerii le New York, Jenny pregăti o cină specială. Mai târziu, când stăteau în faţa focului, Martin îi dărui o brăţară de aur cu diamante, iar ea lui o pereche de butoni, tot din aur, în formă de calendar, ce aveau marcată cu un mic rubin data de cinci

noiembrie, ziua în care el o ceruse de soţie.

— Imediat ce mă întorc din California stabilim data nunţii, îi spuse el îmbrăţişând-o, după ce puse butoni în cutie.

— Şi când am să-ţi cunosc familia?

— Cel mai bine ar fi să vină ei la New York, să te cunoască. Ar fi şi mai simplu aşa, fără restul rudelor.

Preţ de o clipă Jenny se întristă, apoi nu se mai gândi la asta.

— Voi încerca să-i fac să mă iubească.

— Ştiu şi nu-ţi va fi greu. Nu sunt singurul din familie care are gust la femei.

Jenny îl privi zâmbind; un zâmbet care nu exprima doar curaj ci şi încredere.

Imediat după Anul Nou se vor căsători. Aşa îi promisese Martin.

Capitolul 14

De parcă zeii le-ar fi invidiat fericirea, nici nu ajunseră bine în apartamentul din New York, că telefonul sună şi Martin tresări auzind vocea mamei sale:

— Scumpule, slavă Domnului că ai ajuns acasă, zise ea suspinând.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu cum să-ţi spun, dar tatăl tău a suferit un infarct. Unul foarte sever.

Lui Martin nu-i venea să creadă. Vorbise la

telefon cu mama sa chiar în după-amiaza aceea, înainte să plece din Vermont, şi totul era în regulă. Iar tatăl său părea foarte sănătos când îl văzuse ultima oară. Mai degrabă sănătatea mamei sale îl îngrijorase.

— Nu înţeleg. Când s-a întâmplat?

— Acum două ore. De atunci, eu şi Sylvia te tot sunăm la telefon…

Martin se bâlbâi căutându-şi cuvintele:

— Unde… la ce spital…?

— E acasă.

— Acasă? De ce nu l-ai internat?

— Fiindcă nu vrea, spuse ea printre lacrimi.

— Doctorul Silverman de ce n-a încercat să-l convingă?

— Fiindcă-i înţelege frica. I-e teamă că dacă ajunge în spital, n-o să se mai întoarcă acasă.

— Vin acasă cu primul avion, zise Martin. Îmi pare atât de rău că n-am fost acolo, alături de tine.

— Oh, băiatul mamii, vino cât poţi de repede.

— Vin, mamă. Te sărut. Şi pune jos receptorul, întrebându-se dacă va mai apuca să-i mai spună o dată tatălui său că îl iubeşte.

Jenny avu senzaţia că totul se prăbuşeşte în jurul ei. Doar cu câteva ore în urmă părea că nimic nu le poate afecta viitorul. Acum însă, parcă soarta le era potrivnică, ea presimţând că o dată ajuns la San Francisco, părinţii nu-l

vor mai lăsa să plece. Dar ea nu putea lăsa să se întâmple aşa ceva.

— Vrei să vin şi eu cu tine în California? Nu neapărat ca să-ţi cunosc părinţii, ci fiindcă doresc să fiu alături de tine, dacă vei avea nevoie de mine.

Dar Martin era prea îngrijorat din cauza tatălui său, încât abia o auzi ce spune.

— Iubito, mi-ar plăcea să vii cu mine, dar nu e momentul potrivit.

Lui Jenny îi venea să plângă, dar se abţinu. Nu voia să-şi arate disperarea tocmai atunci. Va avea tot timpul să şi-o manifeste după plecarea lui Martin.

***

În momentul în care intră în casa din Woodside, Martin fu cuprins de negre presimţiri. Draperiile grele de la ferestrele salonului erau trase de parcă întreaga casă ar fi fost în doliu, iar când îşi îmbrăţişă mama înţelese imediat că lucrurile nu stăteau bine deloc.

— Oh, dragul meu, îţi sunt recunoscătoare că ai venit. Şi înainte ca Martin să spună ceva, continuă: Doctorul Silverman tocmai a plecat. Crede că tatăl tău e mai bine astăzi.

Martin încuviinţă din cap.

— Vreau să-l văd.

— Te aşteaptă… i-am zis că vii.

Martin se urcă la etaj şi se opri o clipă în faţa uşii dormitorului, apoi intră încet. În cameră erau adunate toate lucrurile dragi tatălui său: fotografii în rame de argint şi colecţia de pipe şi trofee, lucruri adunate pe parcursul vieţii. Doar bărbatul care zăcea în pat nu mai era acelaşi, iar tuburile grele de oxigen de lângă el arătau ca nişte semne rău prevestitoare.

Julian deschise ochii după câteva minute.

— Ai venit de mult? întrebă el cu voce slabă.

— Nu, tată, acum câteva clipe.

Julian oftă.

— Îmi închipui cât ai suferit în ultimele luni, bănuind că nu suntem întru totul de acord cu alegerea ta, şi n-am fost lângă tine să te consolez, aşa cum ar fi trebuit s-o fac. Tu, în schimb, ai venit imediat ce am avut nevoie de tine. Ajută-mă să mă ridic puţin ca să te văd mai bine… Ah, aşa da. Trebuie să-ţi spun ceva, Martin. Dacă mi se întâmplă ceva…

Martin încercă să-l liniştească, dar Julian continuă:

— Nu fi naiv, Martin. O dată şi o dată tot am să mor şi atunci ţie şi mamei tale vă va fi foarte greu să preluaţi anumite responsabilităţi. Nu vreau ca asta să devină o obligaţie care să-ţi influenţeze cursul vieţii. Înţelegi ce vreau să spun?

Martin n-avea să uite niciodată vorbele tatălui său, care nu însemnau doar că acesta îi dădea binecuvântarea sa, dar că îi şi lăsa drept moştenire dragostea.

— Mai vorbim mâine dimineaţă, spuse Julian cu o voce obosită. Ajută-mă să mă întind.

Martin mai rămase o vreme lângă el ascultându-i respiraţia slabă. Brusc, Julian începu să horăcăie şi faţa lui căpătă o paloare cadaverică. Martin se repezi afară să cheme infirmiera, dar la întoarcere constatară că Julian murise.

Încremenind, cu lacrimile prelingându-i-se pe obraji, Martin şopti:

— Te-am iubit, tată, chiar dacă te-am dezamăgit. Cât de mult aş vrea să-ţi spun acest lucru.

Apoi se duse s-o caute pe mama sa. O găsi în bibliotecă, cu Sylvia. În momentul în care îl văzu, Bess înţelese ce s-a întâmplat.

— A murit.

Respectând preceptele iudaice, Julian fu înmormântat cât mai curând posibil, lângă părinţii săi şi lângă Ephraim. Stând în faţa criptei, Martin avu dintr-o dată o viziune: se văzu îngropat în pământ străin alături de o soţie catolică. Imediat, însă, îşi îndreptă gândurile spre mama sa care asculta, nemişcată, cuvintele rabinului. La sfârşitul slujbei, Martin o prinse uşor de braţ pe Bess,

care părea pierdută în gânduri.

— Mamă, e timpul să mergem.

Ieşind din micuţa capelă, Bess se opri în faţa uşilor grele de bronz care se închideau.

Dormi în pace, iubitul meu… viaţa mea… până ce, prin voia Domnului, vom fi din nou împreună.

În seara aceea Martin îi telefonă lui Jenny şi îi fu recunoscător că ea nu insistă asupra detaliilor legate de înmormântare. Jenny îi spuse doar că îl iubeşte şi-l întrebă, şovăind, cam când se va întoarce acasă.

— Încă nu-ţi pot spune, iubito. Cred că-ţi imaginezi prin ce perioadă grea trece mama.

Da, Jenny ştia. Şi ea trecuse prin asta când îi murise mama, dar în cu totul alte condiţii. Rămăsese singură. Şi acum se simţea singură şi îi era un dor teribil de Martin, dar îi spuse doar atât:

— Înţeleg că simţi, Martin, dar nu uita că te iubesc.

— N-am să uit, iubito. N-am să uit.

Capitolul 15

La început Martin îşi imagină că, după ce în familie lucrurile se vor liniştii şi avocaţii vor pune la punct ultimile detalii, se va putea întoarce la New York. Curând, însă, îşi dădu seama că asta nu se va întâmpla atât de

repede. Fusese numit executor testamentar şi existau o mulţime de amănunte ce trebuiau rezolvate.

Îl sună pe Dominic să se învoiască şi ca să-şi ceară scuze pentru perioada în care va absenta de la serviciu, dar acesta îi spuse să nu-şi facă probleme. Beneficiul adus de Martin agenţiei Gatti situa firma în rândul celor mai profitabile, aşa că un an să fi lipsit, şi tot nu i s-ar fi reproşat nimic.

Julian îşi lăsase întreaga avere lui Bess, dar Martin fusese desemnat s-o administreze, fapt ce implica o mare responsabilitate. Ceea ce tatăl său nu reuşise în timpul vieţii, izbutea după moarte: ca Martin să se implice în afacerile familiei. În acelaşi timp, mama sa începea să depindă tot mai mult de el. Deşi nu-şi exterioriza durerea sau celălalte sentimente, era evident că nu se putea lipsi de prezenţa lui.

Singura notă veselă în această atmosferă apăsătoare o dădea Sylvia. Aproape că reuşea s-o facă pe Bess să râdă, iar când vorbea despre trecut îi amintea de vremurile fericite. În privinţa lui Martin se părea că doreşte să reia relaţia de prietenie din adolescenţă.

Într-o seară, după cină, îl găsi în birou. Martin era într-un moment de slăbiciune şi simţea nevoia să vorbească. Intuind acest lucru, Sylvia îi pregăti un whisky cu sifon.

— Stii, Martin, tăcerea nu e de aur, e

distructivă, îţi macină sufletul. Sunt convinsă că-mi poţi împărtăşi gândurile tale.

Martin scoase un oftat.

— Nu mi-e deloc uşor, Sylvia.

— Întotdeauna e greu să-ţi dezvălui sufletul, dar ştii bine că eu n-am să te judec niciodată.

Martin se ridică golindu-şi paharul.

— Mă simt vinovat faţă de tata şi gândul ăsta nu-mi dă pace, spuse el şi se aşează din nou pe canapea.

— Stai puţin, Martin. Doar nu eşti responsabil de moartea tatălui tău.

— Nu de asta-i vorba, ci de faptul că în ultimul an l-am neglijat. A suferit foarte mult când am plecat la New York. În plus, cred că ştii ce sentimente avea faţă de Jenny.

— Eşti prea dur cu tine. Nu înţelegi că tatăl tău dorea sincer să fii fericit? Poate că îl supăra faptul că Jenny e catolică, dar cu siguranţă a înţeles situaţia. Părerea mea este că a venit timpul să-ţi continui viaţa.

— Când tata trăia aş fi făcut-o, dar acum n-o pot lăsa pe mama singură.

Sylvia sorbi din pahar, întrebându-se de ce încerca să-l trimită pe Martin în braţele altei femei, dar nici nu dorea să-l reţină dacă el n-ar fi fost fericit.

— Nu mai încerca să iei locul tatălui tău. Însoară-te cu Jenny şi dacă vei mai considera că trebuie să locuieşti cu mama ta, atunci adu-

o pe Jenny aici.

— Dar ştii şi tu că mama n-a acceptat-o, iar acum cu atât mai puţin.

— Şi ce ai de gând? Crezi că e corect s-o tot duci cu vorba pe Jenny?

— Nu-mi place cum te exprimi. Intenţionam să mă însor cu ea după Anul Nou, dar sunt sigur că în situaţia de faţă va înţelege că pe primul loc nu mai stau dorinţele mele. Am o responsabilitate faţă de mama şi nu o pot părăsi acum. Martin se ridică şi începu să se plimbe prin cameră. Sunt foarte derutat. Nu ştiu ce să fac. Vreau să mă port corect şi faţă de Jenny şi faţă de mama. Tu ce crezi că ar trebui să fac?

— Dacă o iubeşti cu adevărat pe fata aceea, atunci locul tău este alături de ea, zise Sylvia, simţind cum fiecare vorbă i se înfige în inimă ca un pumnal. Mama ta va supravieţui. Toţi suferim, dar timpul ne vindecă rănile, iar Jenny nu se va mai mulţumi multă vreme doar cu telefoanele tale, chiar dacă îi spui că o iubeşti.

Martin ştia că Sylvia are dreptate şi hotărî ca a doua zi să discute cu mama sa.

La New York, Jenny era chiar mai neliniştită decât bănuia Sylvia. Cu fiecare zi devenea tot mai nesigură de promisiunea făcută de Martin. Ca el să nu-şi dea seama de starea de încordare în care se afla, începu să-i trimită scrisori în care-şi exprima gândurile optimiste.

Scumpul meu Martin, îi scria ea, mă gândesc tot timpul la tine şi-mi amintesc lucrurile mărunte pe care le-am putut face pentru tine... Iubitule, New York-ul este acoperit de zăpadă şi ieri a fost cel mai mare ger din ultimii treizeci de ani... La Nacy’s promovarea noii game de produse cosmetice a avut succes. La primăvară se va purta rujul roşu-aprins. Dragul meu, mă simt atât de singură fără tine. Când te întorci? Te iubesc.

Martin îi telefona promiţându-i că o va suna din nou a doua zi şi că se va întoarce cât mai curând posibil.

De la o vreme, însă, telefoanele lui nu-i mai ţineau moralul ridicat. Singurătatea o copleşea şi era din ce în ce mai deprimată. În cele din urmă, temerile o făcură să ia o hotărâre şi zorii o prinseră scriind ultima variantă a scrisorii:

Scumpul meu Martin,

Ştiu că treci prin momente îngrozitoare, dar la fel de greu îmi este şi mie. În singurătatea nopţilor, mă gândesc şi mă întreb încotro se îndreaptă viaţa noastră. Astăzi, parcă mai mult ca niciodată, m-am gândit la tine şi la locul pe care-l ocup în viaţa ta, şi am ajuns la cocluzia că tu aparţii unei lumi diferite, în care eu nu mi-aş găsi rostul.

Dacă mă iubeai cu adevărat, m-ai fi lăsat să-ţi împărtăşesc durerea... dar tu m-ai îndepărtat. Când iubeşti pe cineva şi nu-i poţi

alina suferinţa, te simţi inutil. Amândoi am înţeles că nu suntem făcuţi unul pentru celălalt. Pentru că te iubesc atât de mult, Martin, am să dispar din viaţa ta. Este singura soluţie. Sper şi mă rog să nu te iroseşti.

Cu toată dragostea, Jenny.

Martin citi scrisoarea stupefiat, apoi se repezi la telefon şi sună la New York, dar nu-i răspunsese nimeni. Brusc îşi aminti cuvintele… Am să dispar din viaţa ta… şi fu cuprins de panică. Imediat îi telefonă lui Dominic s-o caute pe Jenny, dar acesta îl anunţă că ea renunţase la serviciu şi anulase contractul de închiriere al apartamentului pe care insistase să-l păstreze până la căsătorie.

Martin reciti scrisoarea de atâtea ori, încât o învăţă pe dinafară. Trecuse deja o lună de când n-o mai văzuse? Ce prostie făcuse! Până şi Sylvia îl sfătuise să se întoarcă la New York. Acum o pierduse pe Jenny. Puse mâna pe receptor şi-l sună din nou pe Dominic.

— Căută cea mai bună agenţie de detectivi din oraş. Nu contează cât mă va costa. Trebuie s-o găsesc.

Dar, pe măsură ce treceau săptămânile şi nu afla nimic despre Jenny, speranţele lui păreau că se năruie. Se întorsese în est să o caute personal, dar fără niciun rezultat. După lungi discuţii cu Dominic, amândoi căzură de acord că cel mai bine era să părăsească firma

şi să continue afacerile tatălui său, ocupându-şi locul cuvenit, ca partener, la Roth, Seifer, Roth, Stern Hines.

În ultima seară petrecută la New York – după ce închisese apartamentul şi îi predase lui Dominic partea sa de lucrări ale agenţiei – ieşiră împreună în oraş şi Martin se întoarse beat în camera de hotel.

Oh, Doamne, se gândi târându-se în pat, o iubesc atât de mult. De ce n-a mai avut răbdare? De ce n-a înţeles că inima mea nu-i aparţine numai ei, ci şi părinţilor mei, că am rămas loial tradiţiilor familiei?

Când se trezi să plece la aeroport, faţa îi era udă de lacrimi.

Capitolul 16

Întors în California, toată primăvara nu-şi putu lua gândul de la Jenny deşi, preluând clienţii tatălui său, avea mult de lucru la firmă. Uneori, când se întorcea acasă, le găsea pe Bess şi pe Sylvia jucând cărţi. Deşi mereu prezentă, Sylvia nu încerca să-şi facă loc în inima lui, iar Martin îi era recunoscător pentru faptul că se ocupa de mama lui, ceea ce el nu putea face, atât din lipsă de timp, cât şi pentru că nu avea dispoziţia necesară. Singurul antidot împotriva durerii provocate de plecarea lui Jenny era munca, scopul fiind acela să

ajungă acasă atât de obosit încât să adoarmă de îndată ce se ducea la culcare.

În vară, Martin fu asaltat de invitaţii la evenimente mondene, în special la nunţi, şi decât să încerce s-o convingă pe Bess să-l însoţească, prefera s-o ia pe Sylvia cu el. Sylvia nu-i pretindea nimic şi părea că îi respectă durerea. Şi, chiar dacă Bess şi mama Sylviei nutreau speranţe în privinţa lor, nu-şi exprimau gândurile.

Martin ştia că el şi Sylvia erau priviţi de către prieteni ca un cuplu. De obicei, la dineuri erau aşezaţi unul lângă celălalt şi deseori erau invitaţi împreună în oraş. Treptat, Martin începu să se simtă tot mai bine în prezenţa ei.

Multă vreme Martin se rugase ca Jenny să-i telefoneze sau să i scrie, dar îşi dădu seama că nu-şi putea petrece restul vieţii doar sperând. Dorea un cămin şi copii. Ştia că niciodată nu va mai iubi vreo altă femeie cum o iubise pe Jenny, dar era posibil, aşa cum îi spusese tatăl lui, să existe şi alte feluri de dragoste care să echivaleze cu aceasta.

Cam pe atunci începu s-o privească pe Sylvia într-o altă lumină. Era potrivită pentru el, în sensul în care Jenny n-ar fi putut fi vreodată. Începu s-o invite la excursii în Unir Woods, la plimbări cu barca în golf şi la picnicuri în Sausalito. Spre sfârşitul verii, nimeni nu mai punea la îndoială faptul că ei doi se vor

căsători, iar Martin părea să ageeze această idee.

Într-o seară, după ce terminară cina pe care o luau la Vic’s, Martin întinse mâna peste masă şi-i luă palma într-a lui.

— Te iubesc, Sylvia.

— Vorbeşti serios, Martin? întrebă ea stânjenită. Chiar serios? Aveam impresia că încă o mai iubeşti pe Jenny.

Nu minţi, îşi zise el.

— E adevărat că Jenny a ocupat un loc important în viaţa mea şi, probabil, va rămâne mereu o parte a tinereţii mele, dar e timpul să mă măturizez şi doresc să-mi continuu viaţa alături de tine.

— Încă mai suferi din cauza ei, nu-i aşa?

— Nu pot nega acest lucru, dar acum pot privi cu obiectivitate relaţia noastră şi înţeleg că dacă ne-am fi căsătorit n-am fi fost prea fericiţi. Vreau să mă crezi că doresc să mă căsătoresc cu tine, că am nevoie de tine.

Sylvia rămase tăcută.

— Desigur, nu te-am întrebat dacă şi tu vrei. Nu sunt cea mai bună partidă pentru tine, dar ceea ce contează este faptul că doresc să mă însor cu tine şi să încerc să te fac cea mai fericită femeie din lume.

Sylvia începu să plângă. Aplecându-se peste masă, Martin îi ridică faţa spre el şi o sărută.

— Te rog, mărită-te cu mine.

Acesta era momentul pe care Sylvia îl visase ani în şir. Să se căsătorească cu Martin era lucru pe care şi-l dorise cel mai mult, iar dacă i-ar fi cerut-o înainte de a o fi cunoscut pe Jenny, inima i-ar fi fost plină de bucurie. Acum, însă, această fericire era umbrită. Voia ca Martin să fie foarte sigur de hotărârea pe care o luase. Ce s-ar întâmpla dacă Jenny s-ar întoarce, cândva, şi el ar părăsi-o? Câteva clipe îl privi în tăcere, apoi îi zise:

— Mă mărit cu tine, dar mă gândesc ca, deocamdată, să nu spunem nimănui că am hotărât, nici măcar mamei tale sau părinţilor mei, ca să ne asigurăm că într-adevăr dorim acest lucru.

Martin avea sentimentul că este respins.

— Cum vrei tu. Eu credeam că în două luni ne putem căsători. În fond, nu suntem chiar doi străini.

— Ba într-un fel suntem. Mai avem multe de aflat unul despre celălalt.

— Ai dreptate, recunoscu el. Şi cam cât ai vrea să aştepţi până să anunţi căsătoria?

— Până în primăvară, zise ea cu hotărâre.

Şi aşa rămase stabilit; lumea n-avea decât să vorbească ce o vrea, dar ei nu vor confirma zvonurile în următoarele şase luni.

Până la urmă Martin fu mulţumit de această aşteptare. Păstrarea secretului le dădu răgazul să petreacă mult timp împreună – timp în care,

pe lângă vechea prietenie care îi lega, se înfiripă şi o legătură afectivă puternică.

Capitolul 17

În sfârşit, sosi şi ziua nunţii. Bess era aproape la fel de fericită ca mireasa; amândouă îşi vedeau visul devenind realitate.

Bess intră în dormitor, unde Sylvia îşi aranja părul, după ce servitoarea o ajutase să-şi îmbrace rochia de mătase brodată cu perle.

— Am vrut să te văd înainte să-mi devii noră în mod oficial, dar după atâţia ani de când ne cunoaştem niciun cuvânt nu ne-ar putea apropia mai mult. Ne-ai făcut amândurora o imensă bucurie.

Sylvia o îmbrăţişă.

— Ti-am promis că-l voi face pe Martin fericit.

— Ştiu că aşa va fi, draga mea. Şi scoţând un şirag de perle dintr-o casetă, i-l puse la gât. Le-am primit în ziua nunţii de la bunica lui Martin şi acum ţi le ofer ţie cu aceeaşi dragoste. Poartă-le fericită, scumpa mea.

***

În camera în care îşi petrecuse copilăria, Martin, care băuse nişte coniac ca să prindă curaj, se chinuia să-şi pună butoni cu perle.

Când, în sfârşit, reuşi, se apucă să-şi înnoade cravata. Nervos că nu nimerea nodul, trase de ea lărgindu-şi gulerul.

— Dă-mi voie să te ajut, îi spuse Dominic înghiontindu-l uşor. Tu relaxează-te, bătrâne.

— Să mă relaxez? Sunt speriat de moarte.

— O să-ţi treacă repede. Eşti un bărbat norocos că te însori cu o fată ca Sylvia. E nemaipomenită. Mă întreb, ce-o fi găsit la tine?

— Mulţumesc, vorbele tale sunt foarte încurajatoare.

— Am glumit, dar aveai nevoie de un duş rece. Trebuie să apară cavalerul de onoare care te va conduce la altar.

Muzica deja începuse. Cei doi prieteni urmăriră trecerea domnişoarelor de onoare pe culoarul din mijloc apoi ocupându-şi locurile. După aceea, organistul începu marşul nupţial.

Sylvia, cu o ţinută majestuasă, coborî scara de marmură, urmată de Linda, nepoata ei de treisprezece ani, care-i ducea trena. Perlele îi străluceau la gât şi avea braţele încărcate cu trandafiri şi lăcrămioare.

La intrarea în salon fu întâmpinată de tatăl ei. Linda îi aranjă voalul apoi se îndepărtă. Sylvia îşi luă tatăl de braţ şi aşteptă până ce două fetiţe care purtau coşuri cu flori, îmbrăcate în rochiţe lungi din organdi alb, împrăştiară petale roz de trandafir de-a lungul culoarului. Apoi, cel mai tânăr dintre veri,

Ephraim Roth, îmbrăcat în pantaloni negri de catifea şi cămaşă albă de mătase, aduse verighetele pe o perniţă de satin alb.

În sfârşit, Sylvia şi tatăl ei porniră pe culoar, apropiindu-se de altar, în şoaptele admirative ale oaspeţilor:

— Arată superb… a pus mâna pe cel mai râvnit celibatar din San Francisco.

Când ajunseră sub baldachin se făcu linişte. Tatăl o îmbrăţişă scurt şoptiindu-i: „Te iubim”, apoi o conduse la viitorul ei soţ. Sylvia şi Martin rămăseră unul lângă celălalt în timp ce rabinul rostea jurămintele, repetate de cei doi, după care, conform tradiţiei, Martin sparse sub talpă paharul de vin şi rabinul îi declară soţ şi soţie.

În timpul ceremoniei Bess se abţinu să plângă, de teamă că nu s-ar mai opri, dar mama Sylviei plânse în voie.

Cele două familii rămaseră în holul cel mare să întâmpine nuntaşii, dar Bess urmărea discret dacă şampania în pahare cu picior înalt şi tăvile cu fursecuri erau servite cum trebuie.

După ce oaspeţii felicitară tinerii căsătoriţi, Bess îi îndrumă să intre în sala de bal. Mireasa, mirele şi rudele apropiate se aşezară la o masă lungă, în faţă, iar ceilalţi musafiri la mesele rotunde de câte zece persoane. Bess privi în jur zâmbind mulţumită; argintăria şi cristalurile străluceau pe feţele de masă din damasc alb, iar florile din vaze înmiresmau aerul cu

parfumul lor suav.

Amintindu-şi nopţile nedormite şi discuţiile exasperante cu domnul Maiard, furnizorul, râse în sinea ei. Până la urmă conveniră să nu se servească crustacee, deşi nimeni nu mai respecta ritualul alimentar evreiesc, şi stabiliseră ca meniul să fie compus din pateuri, supă de cireşe şi fazan cu orez şi miez de anghinare.

Înainte de servirea tortului, chelnerii aduseră cupele cu îngheţată asortată, în formă de inimioară. Apoi fu adus tortul miresei, făcut din şase straturi, din care Sylvia şi Martin tăiară prima felie. După alte câteva toasturi, orchestra îşi făcu apariţia pentru a începe dansul.

Când Sylvia şi Martin intrară în ring, oaspeţii îi aplaudară. Puţini mai văzuseră o pereche atât de frumoasă, promiţând să aibă un viitor strălucit. Ceva mai târziu, Dominic îi spunea Sylviei:

— Aproape că m-ai convins să mă însor. În concepţia mea tu reprezinţi femeia perfectă şi cred că Martin e un tip norocos. Totuşi, vreau să-ţi dau un sfat, dacă nu te superi.

— Te rog, zise ea, sperând că nu e vorba despre Jenny Mecoy.

— Ai răbdare cu el.

Sylvia nu înţelese prea bine la ce se referă, dar îi spuse:

— Voi avea… şi-ţi mulţumesc că te gândeşti la amândoi ca un bun prieten.

La miezul nopţii Sylvia şi Martin se retraseră în dormitorul apartamentului din care Bess se mutase după moartea lui Julian, redecorându-l pentru tinerii căsătoriţi imediat ce Martin hotărâse că vor locui la Woodside.

Pentru a evita glumele ce se făceau, de obicei, pe seama acelei nopţi, se prefăcură că se grăbesc să plece, chiar atunci, în luna de miere. După ce scăpară de ploaia de orez aruncată în urma lor, ocoliră casa atenţi să nu fie văzuţi şi, cu farurile stinse, Martin conduse maşina pe aleea spre garaj. Chicotind, se furişară în vârful picioarelor prin holul servitorilor şi urcară la etaj pe scara din spate.

Martin deschise uşa şi o trecu pragul în braţe. Când o lăsă jos, Sylvia aruncă imediat o privire spre patul vechi cu tăblii de lemn. Draperiile vişinii erau prinse pe o parte şi de alta cu şnururi de mătase; în cămin focul ardea vesel încălzind camera, fiindcă deşi era iunie, seara era răcoare. Servitoarele lăsaseră lângă pat o sticlă de şampanie şi dăduseră cuvertura la o parte, lăsând să se vadă aşternutul de satin alb.

O clipă, amândurora le veniră în minte amintiri nedorite: şampania era băutura preferată a lui Jenny… a lor… şi imaginea ei parcă-i trecu prin faţa ochilor. Ghicindu-i

gândurile, Sylvia îşi dori să fi fost prima lui iubire.

Martin desfăcu dopul sticlei de şampanie şi-i turnă în pahar.

— Pentru tine, iubita mea. Fie ca viaţa noastră să fie la fel de fericită ca în această noapte. Şi rostind aceste cuvinte, Martin chiar credea că aşa va fi.

— Sper, zise ea, ciocnind paharul de al lui.

Sorbiră băutura în tăcere, aşezaţi în faţa şemineului. Când terminară, Martin ieşi să se schimbe, iar Sylvia se dezbrăcă şi-şi puse cămaşa de noapte.

Era foarte emoţionată când se întinse în pat, aşteptându-l pe Martin: se simţea de parcă el ar fi fost un străin, iar ea virgină, poate fiindcă fusese împreună doar o singură noapte, demult, înainte de război. Tresări când Martin se apropie de ea stingând lumina. Când se aplecă deasupra ei şi-i sărută buzele, doar focul din şemineu îi lumina chipul. Sylvia îi luă faţa în căuşul palmelor şi toată spaima i se risipi. Spre surprinderea sa, Martin fu copleşit de atingerea ei, dar toate reţinerile dispăruseră de îndată ce deveniră un singur trup. Restul nopţii plăcerea nu le mai fu umbrită nici de amintirile trecutului, nici de temerile pentru viitor.

Dimineaţa, Martin se trezi devreme, dar rămase întins în pat privindu-şi soţia cum

doarme. Acum, parcă o vedea cu alţi ochi. Oh Doamne, ce norocos sunt că am o asemenea soţie, îşi spuse.

Sylvia se întinse somnoroasă şi deschizând ochii îl văzu pe Martin zâmbind.

— Ai dormit bine? întrebă el, luând-o în braţe.

— Ca o pisicuţă lipsită de griji.

Căsătoria e un lucru minunat, se gândi Martin şi, strângând-o în braţe, oă sărută cu pasiune reluând jocul dragostei.

— M-ai făcut foarte fericit, Sylvia, îi spunea ceva mai târziu, rugându-se ca ziua aceea să fie începutul fericit al unui lung şir de ani petrecuţi împreună, iar Sylvia îşi promise să fie o soţie bună care să nu-l agaseze cu suspiciuni şi gelozii stupide.

În momentul acela se auzi sunând ceasul aşezat pe poliţa şemineului.

— Martin, iubitule, e ora şapte şi mai avem atâtea de făcut înaintea plecării.

Când Martin ieşi de sub duş, o găsi periindu-şi părul ce cădea în bucle mari peste cămaşa de noapte din satin.

— Dă-mi voie să te privesc, spuse el luându-i palmele într-ale lui şi întorcând-o cu faţa spre el. Eşti frumoasă şi te iubesc.

Sylvia dorea să creadă că în cele din urmă se îndrăgostise de ea, dar nu-i spuse decât atât:

— Sper că, în timp, lucrurile să meargă din ce în ce mai bine. Când coborâră la parter, Bess şi Dominic îi aşteptau. Sylvia se îmbrăcase într-o rochie de lână mov, la care-şi asortase geanta şi pantofii, iar pe braţ ţinea haina din blană de samur, un dar de nuntă de la Bess.

O îmbrăţişă pe Bess, mulţumindu-i pentru frumoasa nuntă pe care o organizase, apoi îşi îndreptă privirea spre Dominic parcă spunând: „Voi ţine seama de sfatul tău. Voi fi răbdătoare”. Şi cu voce tare:

— Îţi mulţumesc că ai venit la nuntă. Mi-ar fi părut rău să nu poţi ajunge.

Bess rămase pe alee până ce maşina condusă de Edward nu se mai văzu, ducându-i la aeroport de unde trebuiau să ia avionul spre est pentru ca a doua zi să se îmbarce pe vasul Andrea Doria.

De această dată, când ajunse pe aeroportul La Guardia şi, mai târziu, când ieşiră la plimbare pe străzile din Manhattan, fantasmele trecutului nu-i mai bântuiră imaginaţia lui Martin.

Cinară la Le Pavillon, apoi să duseră să danseze la Starlight Roof unde cânta orchestra lui Guy Lombardo. Noaptea, la hotel, făcură dragoste cu o pasiune pe care Martin nu i-o bănuise. În acele clipe îşi dădu seama cât de mult îl iubeşte Sylvia şi, din nou, îşi jură, să n-o

dezamăgească.

***

Cele cinci zile petrecute la bordul vasului Andrea Doria trecură ca un vis şi odată ajunşi în portul Southampton trebuiră să debarce. De acolo o maşină îi conduse la hotelul Connaught, aruncându-i într-o atmosferă de opulenţă afişată, specifică perioadei interbelice. Văduve bătrâne şi bogate stăteau în holul hotelului la o şuetă cu ceai şi sandvişuri cu castraveciori, iar salonul era ocupat de foşti ofiţeri, mustăcioşi şi irascibili, şi la tot pasul se găsea câte cineva care s-o întrebe pe Sylvia dacă Madame are nevoie de ceva.

De-abia când ieşiră să viziteze oraşul, urmele războiului îşi făcură simţită prezenţa. Până şi în elegantul cartier Mayfair şirul caselor construite în stil georgian şi aliniate perfect era pe alocuri întrerupt de către un teren viran, semn al bombardamentelor.

Văzură Westminster Abbey, vizitară clădirea parlamentului şi asistară la schimbarea gărzii, iar în Turnul Londrei admirară bijuteriile Coroanei.

Deşi Sylvia se simţea deja obosită, Martin insistă să petreacă câteva zile şi la Paris înainte să ajungă la Veneţia unde, îi promise el, se vor odihni.

Dar amândoi se bucurară când părăsise Parisul fiindcă, deşi oraşul, cu cafenele pe trotuar şi celebrele monumente istorice, îi fascină, parzienii păreau destul de ostili faţă de americani, prefăcându-se că nu aud ce sunt întrebaţi sau că nu înţeleg, deşi Martin vorbea foarte bine limba franceză.

Veneţia, în schimb, le împlini toate aşteptările. Era, aşa cum i-l descrisese Martin, un oraş anume construit pentru îndrăgostiţi. Sylvia parcă se trezise într-un alt secol, unde cele mai nebuneşti fantezii puteau deveni realitate.

În prima noapte rămase multă vreme pe balconul camerei de hotel uitându-se la gondolele ce pluteau pe Canal Grande şi ascultând serenatele cântate de gondolieri, compuse, probabil, cu sute de ani în urmă

— Sylvia!

Vocea lui Martin o readuse la realitate.

— Da, iubitule, îi răspunse ea întorcându-se de la fereastră.

— Îţi place privelişte a?

— E superbă. Cred că este cel mai frumos loc pe care l-am văzut vreodată. E atât de romantic…

În noaptea aceea pasiunea cu care se iubiră atinse noi culmi ale plăcerii.

Dimineaţă, Sylvia se trezi devreme şi coborî singură la micul dejun. Era doar şapte, dar nu

voia să piardă nimic din ceea ce se putea vizita în bella Venezia…

Când se întoarse în cameră după o scurtă plimbare pe străzile din jurul hotelului, îl găsi pe Martin îmbrăcat.

— Dumnezeule, la ce oră te-ai trezit? De acum încolo, când mai ai de gând să dispari, lasă-mi un bilet.

— Ti-ai făcut griji pentru mine? îl întrebă ea, încântată în sinea ei.

— Da… puţin. Unde-ai fost?

— Jos, la micul dejun.

— Aşa devreme? Eu abia acum am sunat să aducă micul dejun, aşa că n-am de ales şi o să te uiţi la mine cum mănânc. După aceea, dacă eşti cuminte, o să ieşim puţin în oraş.

Sylvia izbucni în râs şi Martin o luă în braţe.

***

La ora douăsprezece se aflau la o cafenea din piaţa San Marco, înconjuraţi de porumbei care se plimbau cu nonşalanţă printre mese, şi care, parcă la un semn, îşi lua cu toţii zborul, aproape întunecând cerul.

— Oh, Martin, sunt atât de fericită că suntem aici împreună.

— Da, ştiu. Şi luând-o de mână, continuă: Acum vom face o plimbare pe care n-o vei uita niciodată. Şi se întoarseră pe Canal Grande,

unde Martin închirie o gondolă pentru întreaga după-amiază, ca să admire palatele şi bisericile ce străjuiau malurile acestuia.

— Îmi pare atât de rău că mâine plecăm. Crezi că o să ne mai întoarcem vreodată aici? îl întrebă Sylvia, cu o umbră de tristeţe în voce.

— Bineînţeles. Am putea veni aici în fiecare an, să aniversăm căsătoria noastră.

A doua zi la prânz se aflau în trenul care-i ducea la Roma. După ce se instalară la hotelul Excelsior şi ieşiră să viziteze oaraşul, Sylvia simţi că Martin este abătut şi distant, aşa cum se întâmplase când se despărţise de Jenny.

Dar Martin nu se gândea la Jenny, ci la scenele la care asistase în zilele ce urmaseră imediat după capitularea Italiei, la copiii care scormoneau în mormanele de gunoaie şi la fetiţa de treisprezece ani care-şi vânduse trupul pentru o bucată de ciocolată.

Încercând să-şi alunge din minte acele imagini de coşmar, îşi propuse un program de distracţie cât mai variat. Dansară până spre ziuă iar când Sylvia se trezi la prânz, încă obosită, Martin îi prezentă o listă lungă a locurilor pe care urmau să le viziteze: Forumul, Coliseumul, Pantheonul, Termele lui Caracalla. Traversară Tibrul ca să ajungă la Vatican şi să viziteze catedrala Sfântului Petru şi muzeul, iar seara Martin o anunţă că rezervase o masă pentru cină la un celebru club de noapte. Sylvia

era gata să protesteze, când îi remarcă expresia tensionată. Neştiind sigur ce îl preocupă, acceptă fără comentarii, deşi ar fi preferat ceva mai intim, la hotel, sperând ca programul clubului să-l înveselească. Trebuia să aibă răbdare, aşa cum o sfătuise Dominic.

Şi, într-adevăr, în încăperea întunecoasă, îmbâcsită de fum de ţigară, Martin părea că-şi recăpătă buna dispoziţie; râse zgomotos la glumele italieneşti pe care Sylvia nu le înţelegea, şi bău mai mult decât de obicei. Dar când credea că ea nu-l observă se întrista şi faţa lui căpăta o expresie indiferentă. În cele din urmă, când o văzu aproape adormită, decise că ar trebui să plece. În drum spre hotel Sylvia încercă să ghicească de ce este atât de deprimat şi primul gând fu acela că ceva îi amintise lui Martin de Jenny, dar imediat îşi zise că asta e o prostie.

Ajunşi în apartamentul de la hotel, Martin se dezbrăcă şi se trânti pe pat. Sylvia se duse în baie, dădu drumul la apă şi intră în cadă. Întinsă pe spate şi priviind la tavan, încercă să gândească logic.

Capitolul 18

Călătoria spre casă fu obositoare aşa că la New York nu rămaseră decât o noapte. Avionul avusese întârziere şi nu apucară decât câteva

ore de somn înainte să se întoarcă pe aeroportul La Guardia ca să prindă cursa de San Francisco.

Obosită şi apatică, Sylvia abia dacă avu puterea să despacheteze bagajele şi să împartă cadouri lui Bess şi părinţilor săi, înainte să urce în dormitor şi să se prăbuşească în pat.

Vineri, a patra zi după sosirea lor acasă, Bess organiză o mică petrecere de familie pentru a le sărbători întorcerea. Martin se întoarse mai devreme acasă de la birou şi o găsi pe Sylvia încă în pat.

— Te simţi bine? o întrebă, ştiind că, de obicei, la ora aceea era jos, dându-i o mână de ajutor lui Bess.

— Da, îi răspunse Sylvia încercând să se dea jos din pat. Nu ştiu ce-i cu mine. Călătoria în Europa m-a obosit peste măsură.

La masă aproape că nu se atinse de mâncare şi la un moment dat îşi ceru scuze că ar vrea să se retragă. Martin se ridică imediat în picioare.

— Eşti sigură că te simţi bine? o întrebă priviindu-i chipul palid.

— Da, încă nu m-am obişnuit cu schimbările de fus orar.

— Sigur despre asta e vorba?

— Bineînţeles. Mi-e somn şi vreau să dorm. Cu o mină veselă le ură noapte bună musafirilor, dar o dată ajunsă în hol simţi că i

se face rău. Pe frunte îi apărură broboane de sudoare şi se rezemă de perete aşteptând să-şi revină, după care urcă în dormitor, se băgă în pat şi adormi imediat.

Dimineaţă când coborî în sufragerie, Martin şi Bess tocmai îşi terminau micul dejun.

— Oh, Doamne, nu pot să cred că am dormit atât de mult! De ce nu m-ai trezit, Martin?

— Fiindcă dormeai profund. Cum te simţi?

— Bine acum, îi răspunse, deşi încă se simţea slăbită.

— Cum adică? Eşti bolnavă? interveni Bess.

— Nu bolnavă… mă simt mai degrabă ciudat…

— Cum „ciudat”? Ce simţi?

— Mamă, cred că exagerezi.

— S-ar putea, dar tot nu mi-ai răspuns ce simţi.

— Am o uşoară senzaţie de greaţă…

Bess se lumină la faţă.

— În cazul ăsta am să-ţi programez o consultaţie la doctorul Friedman. Şi înainte ca Martin să obiecteze, formă numărul medicului, pe care-l ştia pe dinafară, iar acesta îi spuse că o aşteaptă pe Sylvia la ora două.

În drum spre spital, Bess se strădui să pară veselă dar când intră în cabinet începu să se plimbe nervoasă prin sala de aşteptare.

După ce o examină, doctorul Friedman îi spuse Sylviei să se îmbrace şi cu zâmbetul pe

buze o invită să se aşeze pe un scaun, în biroul lui.

— Draga mea, cred că eşti însărcinată.

— Sunteţi sigur?

— Aproape sigur. Fireşte, îţi vom face analize ca să ne asigurăm.

Copleşită de fericire, Sylvia dacă abia mai dădea atenţie sfaturilor doctorului Friedman. Nu-l auzi decât spunând:

— La primul copil, în trezeci la sută din cazuri femeile au mai multă nevoie de odihnă şi de supraveghere specială.

Sylvia îl privi îngrijorată.

— Domnule doctor, trebuie să am acest copil şi el trebuie să se nască sănătos.

— Nu avem motive de îngrijorare, dar îţi sugerez să nu faci eforturi, să te odihneşti după-amiaza, să nu fumezi şi să nu bei alcool. Şi ai grijă cu dieta. La vârsta ta, după ce vei naşte e mai greu să dai jos kilogramele în plus

— Nu e prea complicat, replică ea,, zâmbind.

— Vino s-o anunţăm pe soacra ta. Îmi imaginez cât de fericită va fi. Şi, luând-o de umăr, o conduse în sala de aşteptare.

— Draga mea, se pare că Dumnezeu te va binecuvânta cu un nepot. Felicitări ţie şi lui Martin. Sunt sigur că Sylvia va suporta excelent sarcina.

Bess ar fi vrut să-i telefoneze chiar atunci lui

Martin, dar Sylvia insistă să aştepte până se întoarce de la birou. La şase şi jumătate, când auzi maşina oprindu-se pe alee, ieşi din casă în fugă şi se aruncă în braţele lui.

— Iubitule, ghiceşte...

— Oh, Doamne, e adevărat! Eşti sigură? Cât sunt de fericit! Un copil înseamnă pentru mine mai mult decât orice pe lume.

— Asta şi vreau, Martin, să te fac fericit.

— Sunt mai fericit decât merit să fiu.

În noaptea aceea o ţinu în braţe, copleşit de tandreţe şi dorinţă, sentiment pe care nu-l mai încercase până atunci. Sylvia va fi mama copilului lui, cea care-i va desăvârşi menirea, astfel făcându-l să se simtă un om împlinit.

***

În următoarele luni viaţa îşi urmă cursul obişnuit. După un mic dejun în doi – fiindcă Bess se trezea târziu – Martin o lăsă pe Sylvia în oraş, să-şi viziteze părinţii şi, de cele mai multe ori, să ia prânzul cu vreo prietenă.

Martin urmărea fericit cum trecea de la hainele obişnuite la îmbrăcămintea pentru gravide. Deşi mama ei şi Bess o încurajau să-şi satifacă toate poftele, Sylvia îşi controla conştiincios greutatea. Îşi lua vitaminele şi, pe lângă tabletele de calciu, bea zilnic trei pahare cu lapte.

Până în luna a opta Sylvia avu superstiţii în privinţa mobilării camerei copilului, deşi doctorul Friedman o asigurase că amândoi sunt perfect sănătoşi. Dar când Bess aduse în casă căruciorul căptuşit cu satin alb şi împodobit cu funduliţe bleu, fu la fel de încântată ca şi soacra sa.

Când Martin văzu fundiţele începu să râdă

— Şi dacă va fi fată?

— Nu cred, zise Sylvia. Mai mult ca sigur vei avea un fiu, dar dacă va fi altfel vom înlocui fundiţele bleu cu unele roz.

Câteva săptămâni mai târziu, într-o dimineaţă când cobora la micul dejun, Sylvia se împiedică de ultima treaptă, dar reuşi să se prindă la timp de balustradă astfel că spaima fu mai mare decât lovitura. Totuşi nu răsuflară uşuraţi decât atunci când doctorul Friedman, chemat de urgenţă, le confirmă că Sylvia nu avea nimic. Cu toată asigurarea, la ora unu noaptea Sylviei i se rupse apa. Neştiind că să facă, Martin o strigă pe Bess, care veni în fugă în dormitorul lor. Deşi speriată, ea reuşi să-şi păstreze calmul şi le telefonă doctorului Friedman şi mamei Sylviei.

Doctorul Friedman ajunse în mai puţin de o jumătate de oră. După un consult sumar le spuse că nu este nevoie să se grăbească să meargă la spital până ce contracţiile nu deveneau regulate. Apoi coborî cu Bess la

parter.

Martin îşi trase un scaun lângă pat şi luând-o de mână o întrebă dacă are dureri.

— Nu, nu mă doare prea tare.

Dar peste o oră când doctorul Friedman intră în dormitor, Sylvia gemea, iar contracţiile erau din ce în ce mai puternice şi mai dese.

— Încearcă să te relaxezi şi să respiri normal, o sfătui el. Eşti prea încordată… Acum e bine. Ca să te liniştteşti şi să nu te oboseşti, vom merge la spital cu ambulanţa.

Sylvia încercă să-i urmeze instrucţiunile, dar următoarea contracţie fu atât de ascuţită încât ţipă de durere şi-şi înfipse unghiile în mâna lui Martin, zgâriindu-i pielea.

Apoi simţi cum este ridicată şi întinsă pe targă, coborâtă pe scări şi băgată în ambulanţă. Martin urcă lângă ea şi maşina porni în sunetul sirenei. La spital fu mutată imediat de pe targă într-un pat, dar Sylvia nu se gândea decât la contracţiile dureroase care se înteţeau. Ultima o făcu să-şi muşte buza până la sânge.

— Sunt aici, iubito, o încurajă Martin.

Apoi Sylvia îl auzi pe medic spunându-i lui Martin să aştepte afară până o examinează.

— Te întorci, da? îi şopti Sylvia, când el se aplecă s-o sărute.

— Da, sigur, aştept la uşă, iubito.

Chinurile naşterii durară toată noaptea şi

acum Sylvia avea dureri şi între contracţii.

La două după-amiaza, Martin simţi că nu mai suportă şi-l rugă pe doctorul Friedman să facă ceva ca s-o scape de durerile insuportabile.

După încă o examinare, doctorul îl chemă în salon pe Martin şi de faţă cu Sylvia îi spuse:

— O pregătim pentru cezariană.

— Nu, pot s-aştept, mai suport! ţipă Sylvia, apoi în şoaptă: Te rog, te rog, doctore. Am să mor dacă i se întâmplă ceva copilului.

— Totul va fi bine, crede-mă.

— Nu vreau… nimeni nu mă poate obliga…

Văzându-i expresia încrâncenată, doctorul fu de acord să mai aştepte puţin.

Mai trecu o oră şi acum Sylvia se simţea atât de obosită încât nu mai avea putere nici să ţipe. Acum, Martin nu-şi mai făcea griji pentru copil, ci se ruga pentru Sylvia, să scape ea cu viaţă.

În sfârşit, după mai bine de douăzeci de ore de la ruperea apei şi o naştere cu probleme, Sylvia auzi un ţipăt firav. În clipa aceea nu mai simţi nicio durere şi un val de bucurie îi inundă întreaga fiinţă.

— E băiat, Sylvia, zise doctorul Friedman punându-i copilul în braţe.

Sylvia se uită la trupul micuţ lipit de pieptul ei, sânge din sângele ei şi a lui Martin.

Copilul fu luat să fie cântărit şi spălat, iar

Sylvia fu mutată pe o targă pentru a fi dusă în rezervă. Doctorul Friedman se grăbi să-i ducă lui Martin vestea cea bună.

— Ai un băiat, îl anunţă scoţându-şi ochelarii.

Martin rămase cu ochii pironiţi în gol. Bess îl prinse de umăr spunând:

— Oh, Dumnezeule, Martin! îmi amintesc ziua în care te-ai născut şi uite acum, la rândul tău, ai un băiat!

— Cum se simte Sylvia? întrebă el.

— Bine. Naşterea a fost grea, nici nu ştiu cum a rezistat. În câteva zile se va reface complet. Acum, însă, e foarte obosită.

— Doamne, îţi mulţumesc! Când o pot vedea?

— Au dus-o deja în rezervă. Mai aşteaptă câteva minute până i se face toaleta, pe urmă te poţi duce la ea. Dar nu sta prea mult, e extenuată.

— Te aştept aici, spuse Bess. Plecăm acasă împreună.

Martin intră în rezervă şi se aşează pe marginea patului. Sylvia îşi şterse lacrimile de fericire şi-şi înălţă privirea spre el. Fiul pe care i-l dăruise era triumful ei asupra lui Jenny.Martin era copleşit de emoţie. Dacă ar fi avut un copil cu Jenny, bucuria lui n-ar fi fost completă pentru că acel copil ar fi fost botezat după religia catolică. Acesta însă era un

adevărat Roth şi putea duce mai departe tradiţia familiei. Se aplecă şi o sărută pe Sylvia pe buze.

Tocmai se îndrepta când uşa se deschise şi în cameră intră doctorul Friedman, gata de plecare.

— Cred că ar trebui să pleci şi tu. Sylvia e foarte obosită. Iar noi doi şi băieţelul ne vedem mâine dimineaţă, i se adresă el proaspetei mămici.

A doua zi la douăsprezece sosiră Bess şi părinţii Sylviei care aduseră flori pentru fiica lor şi un clopoţel de argint, un ursuleţ şi o minge de fotbal, „pentru când o fi mai mare”, nepotului lor.

După ce lăsară cadourile coborâră la salonul nou-născuţilor, unde se convinseră imediat că nepotul lor era cel mai frumos dintre bebeluşi.

— În mod sigur, zise domnul Lowenthal, râzând.

Când ajunse şi Martin, ei tocmai discutau în camera Sylviei despre numele pe care i-l vor pune.

— Cred că îi vom spune Julian, după tatăl meu, interveni el.

Bess se lumină la faţă.

— Mi-ar plăcea să-l botezăm aşa. Vă supăraţi? îi întrebă ea pe părinţi Sylviei.

— Deloc. La asta ne şi aşteptam în cazul în care Sylvia naşte un băiat, spuse mama ei.

Martin era mulţumit că cele două familii căzuseră de acord în această privinţă şi nu existaseră discuţii.

La câteva zile însă, un norişor apăru la orizont atunci când Sylvia descoperi că, deşi micuţul Julian era hrănit de patru ori pe zi, ea avea din ce în ce mai puţin lapte la sân. Nici pompiţa ataşată la sân ca să-i stimuleze lactaţia nu-i fu de mare ajutor. Faptul că nu-şi putea hrăni copilul cu lapte matern, o întristă foarte mult şi continuă să plângă chiar şi atunci când asistenta o învăţă să-l hrănească cu biberonul şi Julian supse din el cu lăcomie.

— Cred că aşa va trebui să fie hrănit de acum înainte, îi spuse aceasta după ce duse copilul la loc în pătuţul lui.

— Poate dacă încep să mă hrănesc mai bine, aş putea…

— Numai doctorul Friedman ştie ce e de făcut.

Dar nici verdictul acestuia nu fu încurajator.

— Asemenea situaţii sunt frecvente şi, uneori, e chiar mai bine pentru copil să fie f hrănit cu biberonul.

— Eu nu cred aşa ceva, zise ea, suspinând.

— Este un lucru confirmat şi, la drept vorbind, chiar nu avem de ales.

— Dacă, totuşi, aşa stau lucrurile, aş vrea să-l hrănesc singură, atât ziua cât şi noaptea.

— Numai ziua, noaptea se va ocupa de asta

asistenta de gardă.

Nu mult după plecarea medicului, apăru şi Martin care se apropie de pat şi o sărută uşor pe buze. Sylvia îl trase mai aproape de ea.

— Să ştii că maternitatea nu m-a tmsformat într-o sfântă. Poţi face mai mult decât atât.

— Da, pot face mai mult decât atât… Şi o sărută din nou, de această dată un sărut adevărat, plin de dragostea pe care o simţea pentru soţia sa. Apoi se aşează pe marginea patului.

— Cum te simţi în dimineaţa asta? îl întrebă Sylvia văzându-i chipul obosit.

— Mă descurc, zise el zâmbind.

— Martin, nu-i aşa că e frumos?

— Seamănă cu mămica lui.

— Vrei să spui că arăt ca un răcuşor fiert?

Martin râse, apoi faţa lui căpătă o expresie serioasă.

— Am vorbit cu doctorul Friedman şi mi-a spus că ai nevoie de multă odihnă.

— Oh, Martin, sunt atât de fericită încât nu simt deloc oboseala. Mi-ai dăruit tot ceea ce-mi doream.

— Nu, iubito, tu mi-ai dăruit mie un fiu, fiul nostru. Acum odihneşte-te.

— Te întorci curând? Te rog!

— Dacă-mi promiţi că vei mânca, vei dormi bine şi nu vei vorbi prea mult.

În sfârşit, sosi şi ziua în care Sylviei i se

permise să părăsească spitalul. Martin rămase acasă şi după ce fu instalată confortabil el îşi petrecu restul după-amiezii studiindu-şi fiul, încântat că feţişoara copilului semăna mult cu el şi cu tatăl lui.

Capitolul 19

Pe douăzeci şi şase decembrie anul următor, Sylvia născu o fetiţă de aproape patru kilograme. După o îndelungată muncă de convingere acceptă operaţia cezariană, aşa că data naşterii copilului fu cunoscută dinainte. Când Sylvia îi propuse lui Martin ca pe fetiţă s-o cheme Amanda Roth, după numele uneia dintre bunicile ei, Martin păru încântat, la fel ca atunci când Julian fusese botezat cu numele tatălui său.

Martin era fericit şi pe măsură ce copiii creşteau era tot mai conştient că nu avea motive să se plângă de ce îi oferise viaţa: afacerile firmei mergeau foarte bine şi familia era sănătoasă. Singurul lucru pe care-l regreta era să nu putea petrece mai mult timp cu copiii. În anul când se născuse Amy începuse să lucreze şi peste program şi uneori nu-i vedea cu zilele. O ruga pe Sylvia să nu-i culce până mai târziu, dar ea nu accepta să le strice programul de somn.

Într-una din seri, după ce copiii adormiseră,

se aflau amândoi în bibliotecă. Martin studia raportul bursei de valori şi abia o auzi pe Sylvia spunând:

— Dacă ai fi văzut ce încântat era Julian.

Martin se opri din citit şi o privi curios.

— Scuză-mă, n-am fost atent. Despre cine vorbeai?

— Despre Julian.

— Ce-i cu el?

— Va merge la grădiniţă. Aceeaşi la care verişoara ta Jane îi are pe Mark şi Deborah…

Martin rămase ca trăsnit, nevenindu-i să creadă.

— Cum? îl trimiţi la grădiniţă? Dar nu are decât trei ani! ţipă el ieşindu-şi din fire.

Tonul lui o şocă, dar înăbuşindu-şi iritarea, Sylvia îi spuse cât mai calm cu putinţă:

— Jane a dus gemenii la grădiniţă când aveau numai doi ani, dar Julian va fi în grupă cu Joel şi Nicole…

— Nu mă interesează ce face Jane. N-are decât să facă ce-i place. Eu consider că e prea mic pentru a se integra într-o asemenea colectivitate. Trebuie să mai crească.

— Nu înţelegi că are nevoie de prieteni cu care să se joace? Chiar zilele trecute, când Jane a trecut pe aici, l-a întrebat pe Mark dacă nu-l ia şi pe el la grădiniţă.

— De ce n-ai discutat cu mine înainte de a lua o hotărâre?

— O fac acum.

— Răspunsul meu este nu. Julian e prea mic ca să meargă la grădiniţă, să-şi piardă vremea acolo toată ziua.

Sylvia îşi muşcă buza încercând să nu zâmbească. El încă nu realiza că Julian nu mai era un bebeluş, şi se aştepta la o asemenea reacţie din partea lui, ştiind că este mai legat de fiul său decât de Amy.

— Nu-i chiar aşa, zise ea încercând să-şi păstreze calmul. Programul este de la nouă la unsprezece şi jumătate. Îţi spun că va fi bine pentru el. Dacă va creşte printre adulţi, va fi un copil singuratic şi timid. Martin se simţea pus la colţ.

— Şi unde-i grădiniţa asta? o întrebă, ursuz, iar Sylvia ştiu că astfel îşi dăduse consimţământul.

Martin insistă să-l ducă el în prima zi, dar după aceea îi păru rău. Când îl lăsă de mână şi Julian alergă să se joace cu ceilalţi copii, avu senzaţia că pierduse ceva foarte preţios. Băieţelul nici măcar nu se uitase la el când Martin îl sărutase pe obraz şi-i spusese la revedere. Dacă cineva l-ar fi întrebat dacă au existat momente în căsnicia lui în care s-a simţit nefericit, ar fi menţionat ziua în care îl lăsase pe Julian la grădiniţă… deşi ştia că nu e drept. Nu era vina Sylviei că băiatul creştea.

În anul care urmă de multe ori întârzie la

birou, conducându-l mai întâi pe Julian la grădiniţă şi zilnic telefona acasă la ora douăsprezece să se asigure că băiatul ajunsese cu bine. Păstra toate desenele lui Julian, iar pe unele le înrăma de parcă ar fi fost semnate de vreun pictor celebru. Câteva erau atârnate în biroul său şi nu pierdea nicio ocazie să se mândrească cu ele.

Într-o seară Julian stătea pe genunchii lui şi îi descria ultimul său desen:

— Vezi, tăticule, cerul e albastru, pomul e verde, luna e galbenă şi casa e albă. Pe drum merge un tătic cu băiatul lui care e mare. Şi îi arătă cele două siluete care aveau aproape aceeaşi înălţime. Îţi place, tati?

— E foarte frumos, Julian, dar tu să nu-ţi doreşti să creşti mare. De dragul meu încearcă să rămâi ca acum. Ne-am înţeles?

— Ne-am înţeles, tăticule…

***

Dar în ciuda promisiunii lui Julian, timpul nu stătea în loc şi Martin nici nu-şi dădu seama când băiatul împlini şase ani şi într-o zi el şi Sylvia trebuiră să-l înscrie la şcoală, la Menlo School, acolo unde învăţase şi el. Dar în loc să-şi amintească de zilele fericite petrecute acolo, Martin încercă un sentiment de frustare.

În aceeaşi zi, la birou, încerca să se

concentreze, dar nu reuşea. Îşi simţea sufletul pustiit. Copiii nu-şi mai găseau timp pentru el – acum aveau prieteni de joacă – iar Sylvia se implicase în mai multe acţiuni de caritate. Parcă nimeni nu mai avea timp şi pentru el, nici măcar mama lui. Dar nu voia să-şi plângă de milă, deşi asta făcea.

Capitolul 20

Întreaga viaţă Martin avea să-şi amintească ziua în care Julian absolvi liceul. Pentru prima dată înţelese cât de greu trebuie să fi fost pentru părinţii săi să-l vadă crescând şi plecând la colegiu. În timp ce lui Julian se ducea să-şi ia diploma, o strânse de mână pe Bess. Văzându-i gestul, Sylvia zâmbi. Martin trecea printr-o perioadă în care dădea impresia că e cel mai fericit, mai puţin agitat sau cel puţin aşa îi plăcea ei să creadă, dar dacă i-ar fi putut citi gândurile, ziua aceea frumoasă de iunie i s-ar fi părut mai puţin senină.

Lui Martin nu-i venea să creadă că trecuseră zeci de ani de când el însuşi urcase pe acelaşi podium în ziua absolvirii. Cum trecuse viaţa! La rândul lui Julian urma să plece în septembrie la Yale, dar Martin ştia că fiul său apucase alte vremuri; fără cotări şi admiteri bazate în primul rând pe calificative şi pe decizia consiliului profesoral era puţin probabil ca Julian să aibă

colegi de apartament nişte neisprăviţi antisemiţi, care considerau colegiu doar un loc unde se face sport şi se bea bere.

***

Acum când Julian era la Yale şi Amy în Elveţia, la colegiu, viaţa reintrase pe făgaşul normal: ieşiri în oraş, distracţii; ore suplimentare la birou, pentru Martin. Deşi îşi impusese să nu se întâmple aşa, când împlini cincizeci de ani se simţi şi mai deprimat şi se înfurie pe Sylvia că organizase o petrecere ca să aniverseze acest eveniment.

Dar timpul trecea vrând-nevrând. Bess, trecută acum pe şaptezeci de ani, avea o sănătate de fier, iar Amy venise acasă de la Davos să-i anunţe că după terminarea şcolii se va mărita cu un profesor de tenis pe care-l cunoscuse la Monte Carlo. De această dată Martin puse piciorul în prag. Adio profesor de tenis, Elveţia, Europa. Aşa că în septembrie Amy se întoarse în ţară, liniştită la gândul că măcar nu mersese prea departe cu idila care tocmai se sfârşise.

Acest lucru îl tulbură pe Martin probabil mai mult decât pe fiica sa, amintindu-i durerea cu care se despărţise de Jenny, dar tot el se consolă spunându-şi că una este să ai optsprezece ani şi alta douăzeci şi opt, şi că,

oricum, un profesor de tenis nu e o partidă tocmai bună.

Cu Julian, însă, avu mai puţin noroc. Băiatul absolvise universitatea Yale cu diplomă de merit şi i se oferise un post la catedra de drept. În aceeaşi perioadă telefonă acasă anunţându-şi familia că se logodise cu Sarah Storey, iar în vară veni cu ea să le-o prezinte; o fată elegantă, rasată, inteligentă, o catolică de familie foarte bună. Spre groaza lui Bess, le dădu chiar de înţeles că părinţii ei îl iertaseră pe Julian pentru proasta inspiraţie de a se fi născut evreu, şi că erau recunoscători celui care avusese decenţa să schimbe numele familiei din Rothenberger în Roth.

Bess bombăni în sinea ei, dar Martin şi Sylvia se consolară la gândul că fata era deşteaptă şi prietenoasă şi că era foarte îndrăgostită de Julian, ceea ce în ochii Sylviei o absolvea de multe păcate.

Nunta în sine fu un eveniment organizat cu minuţiozitate de parcul din Louisburg Square. Cei din familia Roth erau foarte încordaţi pentru că preotul, un tânăr slab şi antipatic, nu făcea nicio concesie mirelui evreu. Privind drăguţele domnişoare de onoare Martin se întrebă ce ar fi zis tatăl său dacă ar fi trăit. Oare meritase să renunţe la Jenny, procedând corect ca întotdeauna? Fiul său renunţase la îngrădirile impuse de religie pentru a se însura

cu fata aceea drăguţă. Preţ de o clipă durerea îi sfâşie inima, apoi îşi îndreptă privirea spre Amy, care arăta minunat ca domnişoară de onoare. Cine ştie cu cine se va mărita şi ea până la urmă? îşi zise Martin oftând. Ce rost mai avea să insiste asupra păstrării tradiţiei? Şi pentru prima oară se simţi cu adevărat bătrân.

Capitolul 21

Martin o întâlni pe Jenny la o lună după weekendul în Tahoe. Era într-o miercuri, ziua în care Sylvia ieşea, de obicei, în oraş. Când Martin plecă de la birou să se întâlnească cu ea, se simţea foarte deprimat şi singur ca niciodată. În preajma Crăciunului îi murise tatăl şi tot în preajma Crăciunului se despărţise de Jenny. Abia aştepta să se sfârşească sărbătorile.

De îndată ce ajunse la restaurant îşi comandă două Martini, în speranţa că îi vor alunga proasta dispoziţie şi răsuflă uşurat că Sylvia părea să nu-şi dea seama de starea lui şi că nu era prea atent la ce-i spunea, ceva în legătură cu petrecerea din seara aceea, atrăgându-i atenţia să nu întârzie. Apoi Martin o sărută şi se despărţiră în faţă la I.Magnin ‘s.

Două minute mai târziu o văzu pe Jenny şi în clipa aceea reînviară toate vechile sentimente, ca şi cum ultimii douăzeci şi cinci de ani nici n-

ar fi existat, trezind în el senzaţii pe care nu le mai simţise în toţi aceşti ani.

A doua zi, la birou, când ridică receptorul să-i telefoneze lui Jenny, încercă un sentiment de vinovăţie. Nici măcar o singură dată n-o înşelase pe Sylvia de când erau căsătoriţi, dacă nu punea la socoteală amintirile legate de Jenny. Dar acum ştia că va avea o aventură cu ea, care nu va fi decât o amăgire. Tentaţia era prea mare, dar i s-ar fi putut împotrivi, lăsând-o să plece la Hong Kong fără să mai sune, îşi spunea în timp ce forma numărul. Era gata să pună jos receptorul când auzi voacea lui Jenny.

— Alo, răspunse ea cu aceeaşi voce melodioasă.— Sunt eu, Jenny… Martin.

— Ti-am recunoscut vocea. Ce faci?

— Bine. Ne putem întâlni?

Jenny răspunse după o scurtă pauză:

— Ieri te-am rugat să te gândeşti dacă e bine ce faci. Te-ai gândit?

— Numai la asta m-am gândit. Nu ştiu dacă e bine ce fac, dar vreau să te văd.

— Atunci, unde ne întâlnim?

— La Fairmont, dacă şi ţie-ţi convine.

— Perfect.

Când o zări în holul hotelului, Martin înţelese cât de mult îi lipsise în toţi anii. Încă era incredibil de frumoasă. Intrară în Rotondă şi comandară ceva de băut.

— Eu tot nu-mi revin după întâlnirea de ieri,

Jenny.

— Ce coincidenţă extraordinară, nu?

— Dar ce înseamnă coincidenţă? Destin sau pură întâmplare?

— Hai să nu filozofăm, râse Jenny. Mai povesteşte-mi despre tine.

— Ce vrei să-ţi povestesc?

— Păi ceva tot s-a mai întâmplat în ultimii douăzeci şi cinci de ani. Eşti însurat? Ai copii? Eşti fericit?

— Sunt însurat, am copii, iar la ultima întrebare nu prea ştiu ce să-ţi răspund. Am avut perioade fericite alături de Sylvia… soţia mea… dar au existat şi altele în care nu mă puteam gândi decât la tine.

— Şi eu care credeam că m-ai uitat.

Martin făcu un semn chelnerului să mai aducă ceva de băut.

— N-am încetat să te iubesc, Jenny.

— Nu ştiu dacă să te cred.

— Ăsta-i adevărul, indiferent ce crezi despre mine.

— Poate aşa ţi-ai închipuit, dar când a fost vorba să alegi între mine şi familia ta, ai ales familia.

— Nu a fost propriu-zis o alegere şi pe vremea aceea eram încă foarte tânăr. După moartea tatălui meu am făcut greşeli pe care le-am regretat toată viaţa. Întinse mâna peste masă şi-i luă palma într-a lui. Ştiu, tot timpul

m-am întrebat unde ai plecat, şi multă vreme am încercat să te găsesc. Unde ai dispărut?

— Nu cred că am să-ţi răspund acum, zise ea fără să-şi ridice privirea. Câteva minute rămaseră tăcuţi, sorbindu-şi băutura din pahare, apoi Jenny, parcă trezită dintr-un vis, îl privi zâmbind şi-i spuse:

— Martin, mă bucur mult că te-am văzut, dar mai am o mulţime de probleme de rezolvat până la decolarea avionului.

— Jenny, de data asta nu te mai las să pleci, zise el, neştiind cum ar putea-o convinge să rămână.

— Mi-e teamă că nu ai cum să mă împiedici, îi răspunse ea zâmbind.

— Jenny nu mai sunt un copil şi nu cred că soarta a făcut să ne întâlnim doar ca să ne despartă din nou. Nu poţi pleca iar din viaţa mea.

— Aici e o confuzie, tu ai plecat din viaţa mea. Acum chiar că trebuie să plec.

— Nu mă alunga, Jenny.

— Nu eu te-am alungat.

— Nu, dar cândva te-am urât. Jenny, te rog, dă-mi o şansă să-mi repar greşelile din trecut.

Jenny surâse. Cu ani în urmă i-ar fi mulţumit lui Dumnezeu în genunchi dacă ar fi auzit aceste cuvinte, acum însă, nu-l mai credea. Era însurat şi avea doi copii.

— Nu cred că voi putea face asta, oricum îţi

mulţumesc pentru bunele intenţii.

Martin se ridică şi o ajută să-şi îmbrace haina. Când ajunseră în holul de la intrare se opriră şi câteva momente se priviră fără să-şi vorbească.

— Cum pot lua legătura cu tine? o întrebă Martin, abia abţinându-se să nu o ia în braţe.

— E destul de greu, fiindcă slujba mă obligă să călătoresc mult.

— Şi chiar n-am să te mai văd. niciodată?

— Mi-e teamă că nu, Martin. Îţi doresc sărbători fericite.

O urmări cum se îndreaptă către ascensorul care o ducea spre cameră. Rămase neclintit, uitându-se la uşile ce se închideau în urma ei.

Nu-şi mai amintea cum ajunsese la maşină, iar când se trezi la volan o porni fără ţintă pe străzi, neavând chef să se întoarcă acasă, şi se opri tocmai lângă Coit Tower. Opri motorul şi prin întuneric privi spre golf. Ce-i mai rămăsese să aştepte de la viaţă dacă Jenny nu va face parte din viitorul lui? Copiii erau departe, iar faţă de Sylvia, în momentul acela, nu avea decât un sentiment de vinovăţie. Întoarse maşina şi o porni spre Fairmont. De data asta nu o va mai lăsa pe Jenny să plece atât de uşor.

***

Întoarsă în camera de hotel, Jenny începu să-şi facă bagajele, dar gândurile îi zburau în altă parte. După ce scoase de trei ori din valiză rochia de seară, renunţă şi se întinse pe pat.

Întâlnirea cu Martin o tulburase mai mult decât lăsase să se vadă. Nu numai că îi trezise amintiri din vremea în care fuseseră împreună, dar şi pe cele din perioada următoare despărţirii lor, cea mai îngrozitoare din viaţa ei.

Îşi şterse ochii, se dezbrăcă şi intră sub duş, lăsând apa rece să-i biciuiască pielea apoi, când începu să tremure, ieşi din cadă şi se şterse cu un prosop aspru.

Şi fiindcă tot nu se simţea în stare să termine de împachetat, se înfăşură într-un halat şi-şi turnă un pahar de vodcă cu gheaţă, apoi închise ochii şi se lăsă purtată de valul amintirilor.

Niciodată nu-şi revenise după despărţirea de Martin, deşi încercase să-şi refacă viaţa, dar adevărul era că nu încetase să-l iubească. Dacă ar fi ţinut îndeajuns la ea încât să treacă peste cuvântul părinţilor şi dacă s-ar fi însurat cu ea, aşa cum îi promisese, în viaţa ei n-ar mai fi avut loc atâtea evenimente regretabile. După ce Martin o părăsise ea se schimbase, înrăindu-se. Uneori îşi amintea ce fată bună şi drăguţă era când îl cunoscuse. Dar fata aceea murise.

Apoi îşi aminti cum într-o seară se îmbătase într-un bar, iar dimineaţa se trezise cu un

bărbat lângă ea. Nu-i venise să creadă că e aceeaşi Jenny Mecoy, fata care se hotărâse să plece din Biloxi ca să facă o carieră de succes.

Părăsind New York-ul îşi pierduse şi slujba, iar cea găsită la Chicago însemnase un pas înapoi. Tristă, nefericită, îşi pierduse entuziazmul cu care muncea înainte de a-l cunoaşte pe Martin, ceea ce o afectase pe plan profesional, luându-i orice speranţă de a promova. Cu un salariu mult mai mic decât cel pe care-l câştiga Manhattan, nu-şi putuse permite decât să închirieze o cameră la o pensiune dintr-un cartier sordid – exact opusul elegantului apartament din Central Park, în care locuise cu Martin.

Dar culmea degradării o atinse în dimineaţa în care se trezise alături de un necunoscut. Pe jumătate ameţită de băutură, se târâse până în baie şi se privise în oglindă. Fardul i se întinsese pe faţa buhăită şi părul neîngrijit îi stătea lipit de ţeastă, atârnând în şuviţe slinoase. Dezgustată se întorsese în cameră, unde tânărul, despre care cu o seară în urmă avusese impresia că seamănă cu Martin, dormea dezbrăcat. Dar în lumina zilei observă că nu fusese decât efectul paharelor cu Martini pe care le băuse. Fusese atât de beată încât nici numele nu i-l reţinuse. Se apropie de fereastră şi se uită în stradă de la înălţimea celor opt etaje.

Dacă ar fi avut curaj s-ar fi aruncat în gol, dar frica sau, poate, spectrul comiterii unui păcat de moarte o împiedicaseră. Când se întorsese de la fereastră, cu o ultimă fărâmă de voinţă, hotărâse că trebuie să supravieţuiască.

Se îmbrăcase şi ieşise din cameră. Fără să se gândească prea mult, se duse la gară şi-şi cumpărase bilet spre Biloxi, apoi se întorsese acasă, unde constatase că tânărul dispăruse luându-i şi aparatul de radio. Îşi adunase lucrurile într-o valiză şi plecase din nou la gară.

Dar o dată ajunsă în Biloxi, nu avusese sentimentul că se întorsese acasă. Plecase de prea multă vreme. În plus, vara aceea fusese insuportabilă. Parcă niciodată nu fusese atât de cald şi atâta praf. Ar fi trebuit să plece dar neputându-şi găsi o slujbă, când rămăsese fără bani.

În dimineaţa în care intrase în clădirea băncii comerciale din Biloxi, nu mâncase aproape nimic de două zile. Stând la biroul directorului încercând să complecteze un formular de angajare simţise că o cuprinde ameţeala şi imediat îşi pierduse cunoştinţa, prăbuşindu-se pe podea.

Îşi revenise pe canapeaua din biroul preşedintelui băncii şi când deschisese ochii văzuse un bărbat care-i ţinea mâna într-a lui.

— Te simţi mai bine?

Jenny nu era sigură, dar dăduse din cap.

— Sunt Cyrus Worthington şi vreau să-ţi spun că ne-ai speriat pe toţi.

— Îmi pare rău, zisese Jenny încercând să se ridice în capul oaselor.

— Ar trebui să mai stai puţin întinsă, spusese Cyrus împingând-o uşor pe spate.

Jenny se uitase cu atenţie la bărbatul care o privea îngrijorat. Deşi avea o siluetă plinuţă, domnul Worthington era un bărbat distins, cu un păr cărunt şi un surâs plăcut. Şi după cât îşi dăduse ea seama, părea destul de amabil ca să-i ofere o slujbă, dacă profita de ocazie.

— Înţeleg că îţi cauţi o slujbă, zisese el bătând-o părinteşte pe mână.

— Da, şi am recomandări excelente, domnule Worthington.

Şi îi povestise că se născuse în Biloxi, că urmase Hunter Gollege şi rămăsese la New York unde lucrase la agenţia Gatti şi apoi la Almo Cosmetics. Cele două companii îi puteau garanta competenţa.

— Ca o formalitate vom verifica acest lucru, dar voi fi surprins dacă directorul nu te va chema mâine să-ţi ofere o slujbă, zisese el zâmbind.

— Vă mulţumesc. Această slujbă i-ar asigura viitorul, dar cum se va descurca până a doua zi? Chiria o avea plătită până la sfârşitul săptămânii, dar nu avea nimic de mâncare. Adunându-şi tot curajul îi spusese ezitând:

Domnule Worthington, ştiu că este o cerere neobişnuită, dar credeţi că mi-aţi putea da un mic avans? Nu am absolut niciun ban, iar suma mi-o puteţi reţine din primul salariu.

— Cred că se poate aranja. De cât ai nevoie?

Jenny ar fi vrut să-i ceară patruzeci de dolari, dar hotărâse că douăzeci şi cinci era o sumă mai rezonabilă, care-i va ajunge următoarele două săptămâni până la salariu.

Cyrus îşi scosese portofelul şi-i dăduse banii, invitând-o să bea o cafea înainte de plecare.

Ajunsă acasă, după prima masă pe săturate din ultimile săptămâni, Jenny îşi spusese că ce fusese mai greu trecuse.

În prima lună, Cyrus păstrase faţă de ea distanţa cuviincioasă. Jenny îl vedea cum îşi primeşte clienţii în birou, cum pleca să ia prânzul şi, uneori, cum se uită la picioarele ei, când credea că nu-l observă. Apoi, într-o seară când ea rămăsese să lucreze până mai târziu, se apropiase de ghişeul unde ea numără banii încasaţi.

— Când termini, treci pe la mine, îi şoptise el uitându-se cu coada ochiului ca să nu fie auzit de director.

Când sfârşise treaba, Jenny se dusese în biroul lui Cyrus, sperând să n-o anunţe că o dă afară.

— Stai jos, draga mea, îi spusese acesta

arătându-i un scaun.

— Domnule Worthington, vă sunt recunoscătoare pentru ceea ce aţi făcut pentru mine. Îmi place munca pe care o fac, dar mă descurc greu cu banii. Credeţi că în următoarele luni ar fi posibil să mi se majoreze salariu?

Cyrus zâmbise. Îi plăcea tonul umil cu care-l întrebase.

— Am să discut cu directorul şi cred că la sfârşitul celei de a treia luni vei mai primi în plus încă douăzeci de dolari pe săptămână.

— Vă mulţumesc din suflet, domnule Worthington, spusese fericită, deşi ştia că nu însemna nici măcar jumătate din salariul pe care-l primea la Elmo.

— Nu ai pentru ce, draga mea. Acum aş vrea să te întreb dacă ţi-ar face plăcere să luăm prânzul împreună, duminică, la mine acasă.

Jenny nu era sigură că şi-ar dori o relaţie personală cu Cyrus dar, de teamă să nu-şi pună slujba în pericol, îi zâmbise încuviinţând.

— Atunci trimit maşina să te ia la douăsprezece.

Duminică, exact la douăsprezece, şoferul venise s-o ia şi cam după douăzeci de minute după ce ieşiseră din oraş, maşina o cotise pe un drumeag străjuit de stejari falnici, bătrâni de peste o sută de ani. Când intrase în holul

mare, murdar, de la intrare, o cuprinsese o sumbră presimţire.

Un servitor negru o condusese în sufragerie, unde-l văzuse pe Cyrus aşezat la o masă lungă, la care ar fi încăput uşor douăzeci de persoane. Celălalt ocupant al mesei era o fetiţă obezã, a cărei privire lipsită de expresie şi limba care-i ieşea din gură, o înfioraseră. Era limpede că fetiţa era bolnavă psihic.

— Aici mâncăm la ore fixe, spusese Cyrus, apoi se scuzase că pe masă nu era nimic de băut. Fiica mea este diabetică şi trebuie să ţină un regim strict, adăugase zâmbind fetiţei care stătea ghemuită pe scaun.

— Linda Mae, salut-o pe Jenny Mecoy. Jenny ţi-o prezint pe fiica mea, Linda Mae.

La privirea lui insistentă, fetiţa întinsese mâna. Când se aplecase să-i dea mâna, Jenny observase pe obrazul ei o uşoară umbră albăstruie. Urmărindu-i privirea, Cyrus spusese:

— Linda Mae a avut un mic necaz în dimineaţa asta. A alunecat pe covorul de pe scări. Stai liniştită, scumpo. Îţi şterge tăticul lacrimile.

După masă Linda Mae fusese dusă sus, iar Cyrus şi Jenny petrecuseră o după-amiază plăcută pe verandă. De câteva ori vrusese parcă s-o întrebe ceva, dar de fiecare dată se abţinuse, creând pauze stânjenitoare în conversaţie.

Cyrus o invitase să ia din nou prânzul împreună următoarea duminică, şi atunci îşi luase inima în dinţi să-i spună ce avea pe suflet.

Discuţia o deschisese în timp ce-şi beau cafeaua în biroul lui.

— Jenny, vreau să-ţi cer un serviciu, dar mă poţi refuza. Nu vreau să te jenezi. Şi o strânsese de mână, ceea ce pe Jenny o nelinişti. Draga mea, aş fi fericit dacă te-ai putea împrieteni cu Linda Mae.

Jenny nu-i răspunsese imediat. I se părea ciudată rugămintea lui. În cele din urmă, îi spusese:

— Da, sigur, dar Linda Mae şi eu…

— Ştiu, nu aveţi nimic în comun. Dar eşti bună şi drăguţă, iar prezenţa ta i-ar putea face bine. De la moartea mamei ei nu s-a mai apropiat de nimeni, de asta şi cred că a progresat atât de puţin. Crezi că te-ai putea împrieteni cu ea?

— Am să încerc.

O dată cu trecerea lunilor, Jenny se apropia tot mai mult de Linda Mae care, supravegheată cu atenţie, începuse să înveţe cum să mănânce şi reuşea să se concentreze şi să facă faţă măruntelor sarcini ce i se dădeau.

După trei luni, când Jenny începuse s-o viziteze de trei-patru ori pe săptămână, Cyrus îi ceruse să se mute acolo şi ea fusese de acord.

— Mi-ar plăcea să locuiesc aici. Camera în care stau e îngrozitor de deprimantă şi, în plus, voi avea mai mult timp să mă ocup de Linda Mae.

Într-o seară, după cină, la câteva săptămâni după ce se mutase acolo, Cyrus o chemase în bibliotecă.

— Mă bucur că totul merge bine şi că te-ai acomodat. Sper că eşti fericită aici.

— Da, ai fost atât de bun cu mine.

— Nu atât de bun cât mi-ar plăcea, zisese el apropiindu-şi scaunul de al ei.

Jenny tresărise, iar Cyrus se gândise că acţiona prea repede. Se ridicase şi se dusese la barul de lângă şemineu unde turnase brandy în două pahare.

Jenny, care nu mai băuse aproape deloc în ultimile luni, simţise cum băutura i se ridică direct la cap şi-l auzise ca de la mare distanţă pe Cyrus spunându-i:

— Jenny, draga mea, nu te simţi jignită. Încercam să spun că de la venirea ta, casa aceasta s-a trezit la viaţă. Linda Mae s-a schimbat foarte mult, iar servitorii te îndrăgesc. Nu ştiu cum să-ţi mulţumesc.

Neştiind ce să-i răspundă, Jenny zâmbise şi sorbise din pahar.

Cyrus continuase mai mult pentru sine:

— Prezenţa ta aici mi-a adus fericirea pe care n-am mai simţit-o de ani întregi. La ce-mi

folosesc banii dacă n-am cu cine să-i cheltuiesc? Despre Linda Mae nu pot spune că-mi ţine tovărăşie. Tot ce vezi aici nu are valoare dacă nu eşti tu să te bucuri de tot ce-am adunat. O casă atât de mare are nevoie de inteligenţa unei femei pentru a-i reda frumuseţea şi eleganţa, aşa cum Linda Mae are nevoie de o prietenă care s-o iubească şi s-o ajute să-şi dezvolte potenţialul, chiar dacă acesta este limitat. Oh, Jenny, Lnda Mae şi eu am fi distruşi dacă ne-ai părăsi.

Jenny rămăsese tăcută. Bănuia încotro se îndrepta discuţia, dar nu avea puterea să-l întrerupă pe cel care se purtase atât de frumos cu ea.

— Ştiu că ţi-aş putea fi tată, dar te iubesc şi vreau să-ţi port de grijă. Crezi că, în timp, ai putea să ţii şi tu la mine?

Jenny ştia că ar fi trebuit să-l oprească, să pună punct discuţiei, dar Cyrus se purtase cu ea ca nimeni altcineva şi era imposibil să nu-l placă. Dacă l-ar refuza ar trebui să se mute nu credea că ar mai fi fost în stare să supravieţuiască bazându-se pe propriile forţe. Se revăzuse privind în jos de la etajul opt, vrând să se sinucidă.

— Ţin la tine, Cyrus, dar…

— Nu-i nevoie să continui. Ştiu ce vrei să spui, dar gândeşte-te, tu nu ai familie, n-ai pe nimeni care să-ţi poarte de grijă. Eu îţi pot

asigura viitorul. Uneori, siguranţa şi liniştea sufletească sunt mai importante decât pasiunea. Focul primei iubiri se poate stinge, dar respectul şi afecţiunea durează o viaţă. Jenny, spune-mi că te măriţi cu mine.

Jenny se ridică.

— Mă laşi să mă gândesc?

— Cât vrei tu. Eu aştept. Acum du-te la culcare, cred că eşti obosită.

***

— Da, Cyrus, m-am gândit şi aş fi mândră să mă mărit cu tine.

— Oh, Jenny! O luase în braţe, dar când o sărutase cu pasiune, Jenny se nelinişti. Îşi amintise că Cyrus era un om bun, dar că atracţia fizică nu-i adusese ei decât suferinţă. Îl împinsese uşor şi se ridicase. Hai să intrăm şi să-i spunem Lindei Mae. Va fi foarte fericită.

Cyrus era hotărât să-i ofere lui Jenny cea mai grandioasă nuntă văzută vreodată în Biloxi. Comandase inelul de logodnă la Cartier, iar rochia de mireasă la cel mai scump magazin din New Orleans. În următoarele săptămâni casa fusese renovată în întregime, fiindcă Cyrus intenţiona ca ceremonia să fie ţinută înăuntru, iar recepţia în cortul instalat în grădină. Fusese puţin surprins când Jenny îi spusese că ea nu are pe cine să invite, dar nu

insistase, continându-şi pregătirile în privinţa meniului, vinurilor din import şi orchestrei de viori.

Pe măsură ce se apropia ziua nunţii, Jenny devenea tot mai nervoasă. Uneori se trezea noaptea tremurând, fiindcă visase că era din nou cu Martin; alteori rămânea trează până în ziuă, încercând să se convingă că făcuse alegerea cea mai înţeleptă.

În cele din urmă sosise şi ziua nunţii, dar Jenny se comportase de parcă totul ar fi fost un vis, atât în timpul ceremoniei cât şi faţă de invitaţi. Se asigurase că Linda Mae este cuminte şi că mănâncă tot ce-şi doreşte, dar restul grijilor le lăsase pe seama lui Cyrus. Numai când plecase şi ultimul oaspete şi Linda Mae se dusese la culcare, Jenny se înfiorase de frică.

Şi sumbrele presimţiri se adeveriseră. Noaptea nunţii ei fu mai îngrozitoare decât cel mai cumplit coşmar. Fie din cauză că băuse prea mult, fie de teamă că n-ar putea-o satisface, la început Cyrus reacţionase ca un bărbat ipotent. Jenny încercase să-i spună că nu contează şi că au toată viaţa înainte, dar Cyrus devenise din ce în ce mai violent. Ea încercase să se dea jos din pat, dar Cyrus o trăsese înapoi ţinând-o pe spate şi o penetrase cu atâta violenţă încât Jenny strânsese din ochi rugându-se să termine cât mai repede.

Dimineaţă, la micul dejun, era calm, politicos şi se purta ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

***

După o lună era disperată. De câteva ori îşi făcuse bagajele, dar despachetase înainte de venirea lui acasă. Cum s-o părăsească pe Linda Mae? Şi unde să se ducă? Cyrus avea grijă să nu-i lase pe mână decât câţiva dolari de cheltuială. Şi, în loc să plece, se resemnase.

Exact când situaţia devenise de-a dreptul insuportabilă, Cyrus suferi un infarct şi fusese adus acasă de la bancă de ambulanţă. Timp de trei zile zăcuse la pat înconjurat de aparate, tuburi de oxigen şi o armată de medici. În cea de-a patra zi medicii îi deconectaseră aparatul care-l menţinuse în viaţă, fiindcă Cyrus murise fără a-şi mai recăpăta cunoştinţa.

Toată suflarea din Biloxi luase parte la funeralii. Jenny, cu figura împietrită, încercase s-o liniştească pe Linda Mae, singura care părea într-adevăr afectată de această moarte. Jenny se afla acolo fiindcă trebuia, ceilalţi veniseră la funeralii pentru spectacol, la fel de grandios ca şi nunta din urmă cu câteva luni.

La o săptămână după înmormântare, avocatul lui Cyrus o căutase acasă pentru citirea testamentului. Prin moartea lui Cyrus

devenise o femeie foarte bogată, dar exista şi o clauză: dacă Jenny urma să primească milioanele lui Cyrus, trebuia să accepte două lucruri: primul, să aibă grijă în continuare de Linda Mae, şi al doilea, fata să rămână în casa din Biloxi. Dacă aceste condiţii nu erau îndeplinite, nu moştenea absolut nimic. Jenny trebuia să aleagă.

Cântărise cu grijă cele două alternative. Visul ei fusese acela de a pleca din Biloxi ca să scape de acele amintiri teribile. În acest caz ar fi pierdut totul: banii, casa, poziţia de văduvă a unui om bogat, chiar şi pe Linda Mae. Ar fi luat-o de la capăt în altă parte, dar perspectiva unei experienţe asemănătoare celei din Chicago o speria.

— Am să vă comunic decizia mea în câteva zile. Îmi trebuie timp de gândire, îi spusese avocatului în timp ce-l conducea spre ieşire, deşi hotărârea ei era deja luată.

Chiar a doua zi telefonase anunţând că acceptă clauzele testamentului.

Încercând să ia lucrurile aşa cum sunt, Jenny îşi acceptase soarta şi începuse o viaţă nouă. Se purta frumos cu Linda Mae şi începuse să se îngrijească, dar nu putea alunga monotonia pe care era nevoită s-o suporte în acel orăşel de provincie.

Zilele se transformaseră în săptămâni şi săptămânile în luni, iar starea de depresie în

care intrase era la fel de gravă ca aceea prin care trecuse în timpul căsniciei cu Cyrus. Începuse să regrete alegerea făcută şi să se gândească serios la plecare. Linda Mae putea fi îngrijită şi de o infirmieră. În cele din urmă, însă, îşi dăduse seama că nu poate renunţa la bani. Aşa că în următorii doisprezece ani trăise aşa cum Cyrus intenţionase, fără îndoială: ca o văduvă cuminte, mamă devotată pentru Linda Mae, preşedintă a numeroase asociaţii de binefacere. Jenny nu era fericită, dar nici nefericită. Îşi trăise viaţa resemnată. Dar, într-o zi, Linda Mae se îmbolnăvise.

La început avusese febră, dar medicii nu se îngrijoraseră decât după două-trei zile, când aceasta nu cedase şi atunci fusese internată în spital. Cu toate îngrijirile şi asistată de cei mai buni specialişti, Linda Mae murise într-o dimineaţă de aprilie, cu o săptămână înainte de ziua de naştere a lui Jenny.

La înmormântare nu fuseseră de faţă decât Jenny şi câţiva servitori. Când sicriul de mahon era coborât în groapă, Jenny începuse să plângă, primul semn de emoţie după atâţia ani. Deşi Linda Mae o obligase să rămână în Biloxi atâta vreme, Jenny nu avea resentimente faţă de ea. În fond, fuseseră victime amândouă.

Capitolul 22

În sfârşit, era liberă. Conform testamentului, dacă Linda Mae murea, Jenny pleca unde doreşte. Dar, după ce atâţia ani tânjise după libertate, acum nu ştia ce să facă. Cândva dorise să-şi facă o carieră, dar acum, la patruzeci de ani şi posesoare a unei averi imense, nu avea sens s-o ia de la capăt. Nu mai era tânără, iar anii petrecuţi în Biloxi îi secătuiseră toată energia.

Începuse să călătorească în Europa şi în Orient, încercând să scape de un trecut care continua s-o urmărească.

Acum, în timp ce stătea pe balcon, era surprinsă că întâlnirea cu Martin o tulburase atât de mult. Acest lucru o făcuse să-şi dea seama că încă îl iubea foarte mult, deşi el îi distrusese viaţa.

Telefonul sună întrerupându-i şirul gândurilor. Ştia sigur cine este. Lasă-l să sune, aproape că ţipă, dar imediat ridică receptorul.

— Alo…

— Jenny, Martin la telefon. Trebuie să te văd.

— De ce?

— Pentru că nu te pot lăsa să pleci aşa.

— Unde eşti?

— Jos în hol.

Jenny ezită o clipă, privind în jur.

— Bine, urcă.

Martin luă liftul până la etajul zece, iar când

ea îi deschise uşa, spuse încurcat:

— Trebuia să te văd.

— De ce, Martin? M-ai alungat din viaţa ta. Îmi amintesc scrisorile tale şi telefoanele. Simţeam că mă dai la o parte.

— Am greşit, Jenny. Acum gândesc altfel şi vreau să-ţi spun un lucru foarte important.

Jenny îşi coborî privirea, apoi şi-o înălţă uitându-se direct în ochii lui, îngrozită de propriile sentimente. Chiar şi după atâţia ani, încă o tulbura.

— Eu aş bea ceva. Tu? zise ea străduindu-se să pară calmă.

— Nu, mulţumesc.

— De ce? Aşa, ca între prieteni. Îmi amintesc că-ţi place whisky cu apă minerală.

Martin încuviinţă din cap.

— Stii ce cred eu? Că încă speri în ceva ce nu va merge niciodată. N-a mers nici înainte, când singurul meu adversar era mama ta. Acum ai soţie şi copii. În timp am învăţat să evit situaţiile care mă pot răni.

Martin lăsă paharul din mână şi o luă în braţe.

— Te rog, ascultă-mă, o imploră el.

Jenny se desprinse din braţele lui.

— Nu. Când te-am ascultat era să plătesc cu viaţa… vreau să pleci. Acum.

— Dar te iubesc. Eşti singura femeie pe care am iubit-o vreodată.

— Scuză-mă, dar n-am să te las să-mi distrugi viaţa pentru a doua oară. Mă vei lăsa să plec.

— Nu pot, Jenny. Trebuie să discutăm.

— La ce bun? Vreau să pleci înainte să ne implicăm prea mult şi eu să nu mai vreau să pleci.

— Ce te face să crezi că doresc acest lucru?

— Istoria se repetă. Oi fi eu mai grea de minte, dar lucrul ăsta îl ştiu şi eu.

— Eu nu ştiu decât că te iubesc, Jenny.

— Nu ştii nimic despre mine.

— Atunci, povesteşte-mi.

— Ar lua prea mult timp. Ultimii douăzeci şi cinci de ani au fost grei pentru mine, Martin. Am suferit mult şi nu vreau să se mai întâmple acest lucru.

— Doamne, Jenny, nu înţelegi că şi eu am suferit? Niciodată nu am vrut să-ţi fac rău.

— Dar mi-ai făcut.

— Ştiu… şi sentimentul de vinovăţie m-a urmărit toată viaţa. Iubito, vreau să-mi răscumpăr greşeala.

— Cum? N-am de gând să-ţi devin amantă şi să-ţi aştept telefoanele. Vreau să fiu văzută cu bărbatul pe care-l iubesc, să nu petrec cu tine câteva ore şi un weekend din când în când. Atâta vreme cât eşti însurat, nu vreau să am o legătură cu tine.

Martin o luă din nou în braţe. De această

dată Jenny nu se mai feri.

— Astăzi, după ce ne-am despărţit, m-am gândit mult la viaţa mea şi am ajuns la concluzia că nu pot trăi în minciună. Am avut o căsnicie liniştită, dar Sylvia merita un bărbat mai bun decât mine. N-am putut-o iubi pe cât ar fi trebuit, fiindcă amintirea ta mă obseda. În această după-amiază, când am realizat că pentru a te avea înseamnă să-i cer divorţul, mi s-a părut o decizie dificilă. Şi n-aş fi sincer dacă nu ţi-aş spune că de la început nici n-am admis ideea. E o cruzime să divorţezi de cineva după ce ai trăit alături atâta vreme. Un lucru, însă, rămâne cert: te iubesc şi de această dată n-am să te mai părăsesc.

Desprinzându-se din îmbrăţişarea lui, Jenny se duse la bar şi-şi mai turnă puţină băutură în pahar.

— Asta e noaptea dezvăluirilor. Sunt impresionată că doreşti să te însori cu mine, dar un divorţ durează mult şi nu sunt sigură că mai vreau să trec printr-o perioadă de incertitudine. Vezi tu, Martin, şi eu m-am schimbat între timp. Nu mai sunt atât de răbdătoare. Şi ştii ce cred? în ciuda celor spuse de tine, îţi iubeşti soţia mai mult decât îţi dai seama. Aşa că ar fi mai bine să plec, după cum mi-am propus.

— Cum poţi spune acum aşa ceva? Te rog să-mi acorzi puţin timp şi-ţi promit că voi

discuta cu Sylvia despre divorţ.

— Între a discuta şi a face ceva e o mare diferenţă. Cu părinţii tăi ai dicutat douăzeci şi cinci de ani. Crezi că va fi altfel dacă vei discuta cu soţia ta?

— O cunosc bine pe Sylvia. Este o femeie extraordinară şi mă va înţelege.

— Doamne, Martin... cât eşti de naiv. Femeile niciodată nu sunt înţelegătoare atunci când soţii vor să le părăsească.

— O cunosc pe Sylvia. Ai încredere în mine.

— Nu mai am încredere în nimeni.

— Eu sunt de vină, ştiu, dar te rog să nu pleci.

Jenny se duse lângă fereastră şi privi afară. În depărtare se vedea Bay Bridge, iar străzile erau împodobite cu beculeţe de crăciun. Dacă l-ar fi putut crede pe Martin, ar fi fost cea mai fericită femeie din lume. Dar cuvântul „încredere” dispăruse de mult din vocabularul ei, deşi în clipa aceea îl dorea pe Martin mai mult decât îşi dorise ceva vreodată. Se gândi la soţia lui Martin, dar n-avea de ce să-şi facă probleme în privinţa ei. Sylvia avea familia ei, copiii, şi fusese soţia lui toţi anii aceia în care ea fusese singură. Nu-i ducea ea grija Sylviei! Iar întâlnirea cu Martin fusese o simplă întâmplare. Nu se poate ca Dumnezeu să fi pus la cale o glumă diabolică. Şi în clipa aceea Jenny luă o hotărâre: dacă, într-adevăr, Martin

o dorea, va trebui să aştepte, numai că de această dată ea va rămâne fermă pe poziţie, şi va lupta pentru el. Dorea să fie fericită şi-l va avea pe Martin cu orice preţ.

Tresări când el îi atinse braţul. Nu te grăbi, Jenny. Ai răbdare.

— Îţi torn ceva de băut, Martin?

— Numai dacă-mi promiţi că nu pleci.

— Plec numai în vacanţa de sărbători. N-ar fi corect din partea ta s-o laşi singură pe Sylvia săptămâna asta. După aceea poţi vorbi cu ea.

— Ah, iubito, te iubesc atât de mult, îi şopti el strângând-o în braţe.

Apoi stinse lumina şi o sărută cu pasiune. Mai mult decât orice pe lume dorea să-i simtă trupul, ca altădată, tânjind după el. Dorea s-o mângâie, s-o excite, să prindă patima iubirii pe care n-o putuse uita niciodată. Când îi sărută sânii şi ea gemu de plăcere o ridică în braţe, uitând de toate în afară de dorinţa de nestăpânit. Când o penetră fu cuprins de o bucurie pe care n-o mai simţise vreodată, iar când o simţi excitându-se se lipi şi mai mult de ea, urcând împreună culmile pasiunii. Epuizaţi, rămaseră înlănţuiţi, cu trupurile umede de transpiraţie.

— Oh, Doamne, Jenny, aproape că uitasem cum e. Când te întorci plecăm împreună undeva.

— Mi-ar plăcea.

— Sunt fericit. Am să fac rezervări la hotelul Beverly Hills şi te sun când ajungi în Hog Kong. Promite-mi că te întorci.

— Promit. De data asta nu te mai părăsesc, Martin.

***

În familia Roth sărbătorile Crăciunului erau un prilej de bucurie. Deşi nu o socoteau o sărbătoare religioasă, Chanukah fiind la ei ziua în care primeau şi ofereau daruri, împodobeau bradul şi întreaga familie se aduna la masa de prânz. Anul acela Julian veni cu soţia sa, iar Amy, a cărei zi de naştere cădea a doua zi, părea fericită să petreacă acasă o săptămână. Dar lui Martin îi era greu să se prefacă. Se gândea la Jenny care era singură în Hong Kong şi la Sylvia a cărei viaţă era pe cale s-o distrugă. O suna în fiecare dimineaţă de la telefonul personal, iar în ziua de Crăciun vorbele ei îl obsedară tot timpul.

— Anul viitor vom fi împreună, nu-i aşa, Martin?

Pe undeva, insistenţa ei îl irită. Nu dorea s-o rănească pe Sylvia, dar Jenny mai fusese o dată ţapul ispăşitor, iar în momentul de faţă nu-l avea decât pe el. Sylvia avea copiii şi familia ei. Dar şi rudele lui ar fi avut grijă de ea. El era cel care ar fi fost blamat de familie şi

prieteni şi n-ar fi fost în stare să-şi justifice faptele decât spunându-le că măcar o dată în viaţă are şi el dreptul să se gândească la propria persoană.

Timpul zbura şi dacă nu acţiona imediat, altă şansă nu mai avea.

Cu toate acestea, era chinuit de remuşcări. În cele din urmă, într-o seară, târziu, se hotărî să-l sune pe Dominic deşi nu o mai făcuse de câţiva ani, cu excepţia urărilor de sărbători.

— Dom, mă bucur că te aud. Mi-era teamă că nu te găsesc acasă, zise când îl auzi la celălalt capăt al firului.

— În niciun caz, îi răspunse Dominic, căsătorit pentru a doua oară. M-am potolit. Lui Betty nu-i plăcea stilul meu de viaţă, aşa că m-am conformat. Cum merg treburile, bătrâne? Cărui fapt îi datorez surpriza acestui telefon?

— Am probleme, ca de obicei, spuse Martin fără să ezite. Întotdeauna m-ai sfătuit de bine şi acum, mai mult ca niciodată, am nevoie de sfatul tău. Si-i povesti despre întâlnirea cu Jenny şi urmările acesteia. Niciodată n-am încetat s-o iubesc. Când se întoarce plecăm undeva împreună să punem lucrurile la punct, apoi am să-i spun Sylviei… Şi se opri, aşteptând felicitări pentru decizia luată. De fapt, acesta era adevăratul motiv pentru care-l sunase.

Răspunsul lui Dom îl şocă.

— Nu te sfătuiesc să te grăbeşti în a-ţi schimba viaţa doar fiindcă Jenny s-a întors la tine. Culcă-te cu ea dacă-ţi place, dar adu-ţi aminte că şi prima oară ţi-a cerut mai mult decât îi puteai oferi.

— Credeam că îi eşti prieten. Cândva spuneai că trebuie să lupt pentru ea. N-am făcut-o şi, cu siguranţă, n-a dus o viaţă tocmai fericită.

— E posibil, dar asta nu întotdeauna îi face pe oameni să fie mai înţelegători. Voi doi mai mereu aveaţi ceva de împărţit. De ce crezi că lucrurile vor merge mai bine de data asta? Martin încrercă să-l întrerupă, însă Dom nu-l lăsă, continuând: Ascultă-mă, Sylvia este o femeie extraordinară. Mai întâi asigură-te că nu renunţi la viaţa de familie pentru un foc de paie care se poate stinge peste un an. Poate ţi se pare ciudat că tocmai eu îţi spun asta, dar familia înseamnă totul. Chiar dacă copiii au plecat de acasă, relaţia cu ei va fi cu totul alta dacă te desparţi de Sylvia. Ţine minte ce-ţi spun. N-ai decât să trăieşti cu Jenny, dar nu divorţa.

— Înţeleg, Dom, dar crede-mă că nu mi-e uşor. E ultima şansă de a fi fericit. Dacă o scap, totul s-a sfârşit.

— Sunt alături de tine, indiferent de decizia pe care o vei lua, dar gândeşte-te bine ce vrei, încheie Dominic, apoi închise telefonul.

Martin puse jos receptorul, tulburat, şi se furişă în dormitor unde Sylvia dormea adânc.

A doua zi nu-şi putea ascunde starea de încordare în care se afla. Sylvia încercă să simuleze că totul e în regulă, dar când Julian o luă deoparte şi o întrebă ce e cu Martin, nu ştiu ce să-i răspundă.

— Nu ştiu la ce te referi.

— Haide, mamă, doar nu eşti oarbă. Crezi că mai are ceva împotriva căsătoriei mele?

— Ah, Julian, nu vorbi prostii! Dacă am avut vreodată îndoieli, au dispărut de mult.

— Atunci, ce-o fi cu el?

— Nu ştiu. El zice că îl stresează problemele de la birou.

Dar Sylvia era mult mai neliniştită decât lăsa să se vadă, însă nu era pentru prima dată în căsnicia lor când Martin se simţea deprimat, şi de fiecare dată îşi revenise. Cel mai înţelept lucru era să aştepte. După douăzeci şi cinci de ani de căsnicie îl cunoştea destul de bine pentru a-i da timp să-şi rezolve problemele de unul singur.

În săptămâna care urmă Sylvia reuşi să-şi păstreze calmul, dar în ajunul Anului Nou Martin fu atât de abătut încât ea nu-şi mai putu ascunde îngrijorarea. Noroc că nu-i putea citi gândurile, fiindcă ele erau îndreptate numai spre Jenny.

Pe 2 ianuarie, Martin se trezi devreme.

Jenny se întorcea în California şi stabiliseră să se întâlnească în seara aceea în Los Angeles. Îi spusese Sylviei că pleacă la o conferinţă, dar când urcă în avion era chinuit de remuşcări. Nu-i vorbise despre un eventual divorţ şi se întreba cât se va mai preface că totul e în regulă. În avion se hotărî ca la întoarcere să-i spună Sylviei adevărul, dar în aşa fel încât să nu sufere.

Dar, o dată ajuns în Los Angeles, nimic nu merse cum trebuie. Funcţionarul de la recepţia hotelului îi dădu un bilet în care Jenny îl anunţa că pierduse avionul în Hawaii şi că nu ştie când ajunge. Semnă în registru şi urcă în cameră, apoi îşi comandă vinul preferat şi dădu drumul la apă să umple cada. O jumătate de oră mai târziu se cufundă în apa fierbinte, cu un pahar de Chablis aşezat în suportul pentru săpun. Când îşi simţi corpul relaxat începu să se gândească la Jenny. Ce tandră şi înţelegătoare fusese cu el. Şi se jură să recupereze toţi acei ani de când o părăsise la New York. Apoi se gândi la Sylvia, întrebându-se cum s-o menajeze. Fusese o soţie şi o mamă bună şi nu merita să sufere. Dar Bess ce va spune? Probabil că niciodată nu-l va ierta.

Ieşi din cadă şi-şi puse halatul şi încă mai încerca să-şi rânduiască gândurile când auzi o bătaie în uşă. Bănui că este chelnerul care cine ştie ce uitase, dar când deschise, în prag era

Jenny care-i zâmbea şi ochii îi străluceau de bucurie.

— Slavă Domnului, ai sosit!

Apoi o luă în braţe şi o învârti până căzură pe pat, râzând în timp ce-şi scoteau hainele.

Când făcea dragoste cu Jenny se simţea ca în tinereţe. Parcă avea douăzeci de ani, iar Sylvia n-ar fi existat.

După aceea adormiră şi când se treziră el o întrebă ce-ar vrea să facă în seara aceea.

— Nu ştiu, Martin... rămânem aici, ieşim undeva... cum vrei tu.

— După mine, aş petrece toată săptămâna în pat, dar ne-ar prinde acum o cină bună. Am auzit că Ma Maison este un restaurant deschis de curând. Ce-ar fi să încercăm acolo?

— Mergem unde spui tu, iubitule. Eu sunt fericită că sunt cu tine.

***

În timp ce se îndrepta spre Woodside îşi repeta ce-i va spune Sylviei, dar când ajunse acasă era atât de abătut încât nu băgă imediat maşina în garaj. Opri motorul şi rămase înăuntru, gândindu-se cum să-i spună Sylviei că o părăseşte. Se cunoşteau de o viaţă şi nu merita să se poarte astfel cu ea. Înainte de căsătorie îl aşteptase să se întoarcă de pe front, apoi de la New York, şi să termine

legătura cu Jenny, iar ca soţie, îi fusese loială şi devotată, iar acum el era gata să-i distrugă viaţa.

Coborî din maşină şi o porni pe alee spre uşă. Inima îi bătea cu putere când intră în hol.

Urcă scările încet şi rămase în faţa uşii dormitorului, o cameră pe care deja nu o mai considera şi a sa. Hotărât să divorţeze, simţea că nu mai are niciun drept asupra casei. Răsuci mânerul şi deschise uşa. Sylvia era în pat şi mânca un măr. Avea faţa bronzată şi se unse cu cremă pe nas.

— Martin, iubitule, nu mă aşteptam să vii la ora asta, îl întâmpină, întinzând braţele spre el.

— Am luat o cursă mai devreme, spuse el, făcându-şi de lucru cu corespondenţa găsită pe comodă, ca să-i evite îmbrăţişarea.

— Mă bucur. Cum a fost?

— Bine, bine... te superi dacă cobor să-mi torn ceva de băut?

— Nu, cobor şi eu într-o clipă.

Martin îşi turnă un whisky şi se duse la fereastră, privind în întunericul de afară, de parcă de acolo ar fi aşteptat nişte răspunsuri. Încă nu se hotărâse cum să abordeze discuţia, când Sylvia intră în cameră. Abia acum simţi că este încordat.

— Martin, stai jos şi povesteşte-mi.

Se întoarse, se uită la ea, apoi se aşează pe un scaun şi sorbi din pahar.

— Ce-i cu tine, Martin?

El scutură din cap.

— Dacă ai probleme, nu crezi că te ajută dacă discutăm?

Martin nu spuse nimic.

— Te rog, Martin, nu te feri de mine.

Pur şi simplu nu-i putea spune în seara asta. O va suna pe Jenny şi ea îl va înţelege.

— Mă duc să mă culc. Scuză-mă, dar am avut o săptămână foarte grea.

— Te, rog, Martin, spune-mi ce-i cu tine.

— Sylvia, te iubesc şi te voi iubi mereu. De asta îmi vine foarte greu să-ţi spun.

Sylvia îşi simţi inima tresărind în piept.

— De ce ţi-e greu să-mi spui?

— Nu vreau să te fac să suferi. Chiar nu ştiu cum să-ţi spun.

— Ce să-mi spui?

— N-aş vrea să mă urăşti… Se opri ca să-şi facă curaj, apoi continuă, aproape în şoaptă. M-am întâlnit, din întâmplare, cu Jenny Mecoy şi mi-am dat seama că încă o iubesc. Toţi aceşti ani m-am minţit că nu mai face parte din viaţa mea. Când am văzut-o mi-am dat seama că nu o pot părăsi din nou. Singurul meu regret este că tu vei suferi.

Sylvia simţi că i se face rău. Deci, ultimile zece zile cu Jenny şi le petrecuse. Ştia că orice ar fi zis în clipa aceea, le-ar fi afectat căsnicia. Nu trebuia să se enerveze. Oricum, era prea

stupefiată ca să-i poată spune ce simte.

— Vrei să-mi aduci ceva de băut? reuşi să spună în cele din urmă.

Luă paharul cu mâna tremurând şi-l dădu peste cap.

— Doamne, Martin… şi cu noi ce se va întâmpla?

— Oh, Sylvia, nu ştiu cum să-ţi spun. La fel de greu mi-ar fi fost mâine sau poimânie… Vreau să divorţăm.

Sylvia simţi că lumea se prăbuşeşte în jurul ei. Se aşteptase ca el să-i mărturisească – şi de asta se temuse – că avusese o aventură. S-ar fi supărat pe el dar, până la urmă, l-ar fi iertat. Când colo îi spunea că o părăseşte. Ei bine, nu-i va acorda divorţul. Şi ea va lupta pentru el. Îl câştigase şi cu douăzeci şi cinci de ani în urmă şi poate îl va câştiga şi acum. În toate cărţile de specialitate scria despre perioada critică din viaţa bărbatului. Secretul era ca ea să nu se enerveze.

— Martin, gândeşte-te bine ce faci. Nu te pripi, îi spuse ea pe un ton cât mai calm posibil.

— Sylvia, se pare că nu înţelegi. Nu acţionez sub impulsul momentului. Vreau să fiu liber. Mă simt îngrozitor… dar asta n-are nicio legătură cu tine.

— N-are nicio legătură cu mine? ridică ea vocea. Dar cu cine are legătură? Sunt soţia ta.

— Voiam să spun că tu nu ai nicio vină. Ai

fost o soţie minunată…

— Şi toţi aceşti ani nu înseamnă nimic pentru tine? Renunţi la familie pentru o femeie pe care n-ai mai văzut-o de un sfert de secol?

— Iartă-mă, Sylvia.

— Să te iert? Mi-am dedicat viaţa acestei căsnicii, dar nu ţi-o spun ca să mă plâng, ci ca pe un fapt.

— Te rog, Sylvia. Cred că niciodată n-am încetat s-o iubesc.

— Oh, Doamne, Martin, vrei să spui că atunci când erai cu mine în pat te gândeai la ea?

— Nu, nu. Înţelege că te-am iubit şi încă te iubesc.

— Martin, nu înrăutăţi lucrurile. Dacă m-ai iubi, nu mi-ai cere divorţul.

Martin se apropie de canapeaua pe care stătea şi îngenunche.

— Te iubesc, Sylvia, şi dacă aş putea să te scutesc de această suferinţă, aş face-o.

Dar Sylvia nu mai auzi ce-i spune fiindcă izbucni în lacrimi şi numai când el o luă în braţe se linişti. Nn va renunţa la el atât de uşor. Va lupta cu aceleaşi arme cu care o făcuse odinioară: răbdare, înţelegere şi puterea dragostei.

Se îndreptă din umeri şi-i ceru lui Martin să-i mai toarne băutură în pahar apoi, adunându-şi tot curajul de care era capabilă îi spuse:

— Stai jos şi povesteşte-mi ce s-a întâmplat. Sunt pregătită să te ascult.

Şi Martin îi povesti totul, de când o întâlnise pe Jenny înainte de

Crăciun, până în clipa aceea.

— Ai iubit-o tot timpul, nu-i aşa?

— Cred că m-a obsedat. Când a dispărut m-am simţit răspunzător pentru viaţa ei. Dacă asta s-ar repeta nu mi-aş ierta-o niciodată.

Sylvia îşi înghiţi nodul din gât.

— Ai putea continua s-o vezi fără să divorţăm. Voi încerca să fiu înţelegătoare, dacă-mi promiţi că nu vei grăbi lucrurile. Caută s-o cunoşti mai bine. După atâţia ani sunteţi aproape doi străini. Poate că nu încerci decât să-ţi regăseşti ani tinereţii. Nu ştiu. Nu sunt psiholog. Sunt doar o femeie care-şi iubeşte soţul cu disperare. Apoi, simţinduse de parcă şi-ar fi înfipt un cuţit în inimă, continuă: Locuiţi împreună o vreme şi vezi dacă ce simţi pentru ea este, într-adevăr, dragoste. Dacă peste şase luni mai doreşti acest lucru, am să-ţi acord divorţul.

Martin era uluit. Sylvia era o femeie extraordinară, exact cum îi spusese şi lui Jenny. Oh, Doamne, de ce nu o putea iubi pe cât ar fi meritat?

— Ai suporta o asemenea situaţie?

— Dacă trebuie o fac şi pe asta, zise ea, ridicându-se. Sunt obosită. Sun-o pe Jenny, s-

au du-te la ea dacă vrei. Acum vreau să fiu singură. Şi ieşi din cameră cu capul sus, dar o dată ajunsă în dormitor, izbucni în plâns. Intră în baie şi se privi în oglindă, spunându-şi cu voce tare: Proasto, eşti cea mai proastă femeie de pe lumea asta. Îl mai vrei când ştii că iubeşte altă femeie, că întotdeauna a iubit-o? Apoi, imaginându-şi-i pe amândoi în Los Angeles, izbucni: Târfă... târfă irlandeză, n-am să te las să-mi distrugi viaţa. Şi luând o sticlă cu săruri de baie o aruncă pe perete cu toată puterea, făcând-o ţăndări, după care se aşează pe jos rezemându-şi capul de cadă.

— Teiubesc, Martin, te iubesc. Întoarce-te... te rog...

***

Când Martin o sună şi-i spuse că vine în oraş, Jenny se grăbi să fie gata la timp. După ce comandă şampanie, făcu repede o baie şi se îmbrăcă într-un halat de casă din mătase roşie.

Când auzi bătaia în uşă alergă şi i se aruncă în braţe, apoi văzându-l tras la faţă şi cu privirea îndureratăă, realiză că nici nu mai putea fi vorba de ceea ce anticipase. Îl trase de mână spre canapea şi-i turnă whisky într-un pahar. Nu părea un moment potrivit pentru a bea şampanie. Bietul Martin, îşi spuse. Probabil că Sylvia i-a făcut o scenă. Deci, nu e atât de

înţelegătoare pe cât credea el. Cu atât mai bine! Aşa îi va fi mai uşor s-o părăsească.

De această dată nu-l va mai lăsa să plece. Şi să se termine o dată cu doamna Martin Roth!

Palid, Martin se uita fix la paharul cu băutură.

— Bănuiesc că te simţi îngrozitor, spuse Jenny luându-i mâna într-a ei. Nu-i deloc uşor să depăşeşti asemenea situaţii dar slavă Domnului că totul s-a terminat. E bine că a aflat.

— Da, a aflat.

Tonul lui o sperie. Încercând să-şi revină, repetă:

— Bănuiesc că te simţi îngrozitor. S-a înfuriat când i-ai spus?

— Nu, a rămas forte calmă.

— Povesteşte-mi cum a fost.

— Sylvia a fost cât se poate de înţelegătoare. Nu ştiu dacă altă femeie în locul ei ar fi acţionat cu atâta tact.

— Frumos din partea ta că îi ei apărarea, dar nu mi-ai spus ce-aţi hotărât.

— Crede că ar trebui să locuim împreună pentru a ne clarifica sentimentele, apoi îmi va acorda divorţul.

Jenny abia îşi stăpânea furia. Nicio femeie nu avea nevoie de permisiunea alteia pentru a se culca cu bărbatul iubit. Imediat, însă, realiză că Sylvia acţionase cu multă înţelepciune. Şi ea

va proceda la fel.

— Mi se pare corect. De fapt, nici nu mă surprinde grija ei în ce te priveşte.

— Sylvia a fost o soţie bună şi nu vreau să-i provoc şi alte suferinţe.

— Fii sincer cu mine, Martin. Chiar nu o mai iubeşti?

— Nu aşa cum te gândeşti tu. Trebuie să înţelegi că Sylvia a jucat un rol important în viaţa mea şi nu-mi poate fi indiferentă. E mama copiilor mei, s-a îngrijit de casă, iar pentru Bess a fost ca o fiică.

Jenny ştia că nu procedează cum trebuie, dar nu se putu abţine să nu spună:

— Poate ar fi trebuit să-ţi sondezi cu mai multă atenţie sufletul, înainte să mă rogi să plec cu tine.

Martin rămase încremenit.

— N-ai ascultat nimic din ce ţi-am spus în seara asta…

— Ba da, Martin. Am ascultat cu multă atenţie. Ce-ar fi dacă tu ai încerca să mă înţelegi? De data asta eu am prioritate. Dacă încă n-ai priceput, pleacă şi uită-mă.

Jenni fugi în dormitor, se aruncă în pat şi începu să plângă. Tot Sylvia ieşise victorioasă.

Martin se duse după ea şi o luă în braţe, legănând-o ca pe un copil.

— Jenny, iubito, e o situaţie grea pentru amândoi. Înţelege că te iubesc şi hai să nu ne

mai certăm.

Jenny îi scoase batista din buzunar şi-şi şterse lacrimile.

— Iartă-mă, Martin, dar mi-e atât de frică. Voiam să te rog să-i ceri imediat divorţul. Nu vezi că trage de timp? Nu-ţi va da drumul atât de uşor, ba mă tem că nu te va lăsa să pleci. Si-a făcut un plan ca să ne despartă.

Martin oftă.

— Iubito, Sylvia nu e genul de femeie care să premediteze ceva. Cred că înţelegi în ce stare era în seara asta.

Oricât de greu i-ar fi fost, Jenny trebuia să admită că Sylvia se comportase mai bine decât ea.

— Ai dreptate, Martin. Iartă-mă, dar sentimentul de nesiguranţă ne împinge la lucruri pe care nu dorim să le facem. Cât crezi că va mai dura până să facem planuri în ceea ce ne priveşte?

— S-o lăsăm să se obişnuiască cu plecarea mea şi peste câteva săptămâni am să discut din nou cu ea.

În următoarele săptămâni Martin îşi mută hainele de iarnă în apartamentul pe care-l închiriaseră în Russian Hill. Într-o zi când cobora scările cu două valize grele, încercă să evite privirea înlăcrimată a Sylviei şi îi fu recunoscător că se abţine de la reproşuri. În schimb, mama sa nu-i arătă aceeaşi înţelegere.

În ţipete şi urlete îi spuse că este nebun dacă părăseşte o femeie ca Sylvia pentru o ticăloasă de creştină.

Sylvia fu nevoită s-o calmeze pentru ca Martin să poată pleca. În general, Sylvia se comporta neaşteptat de bine, uneori chiar mai bine decât Jenny, care era furioasă că Martin insistase ca relaţia lor să rămână secretă. Sylvia nu-i anunţase încă pe copii, iar în privinţa vecinilor şi prietenilor, aceştia aveau destul timp că comenteze după ce divorţul se va pronunţa. Jenny mai era supărată şi pentru faptul că Martin închiriase un apartament mic, în comparaţie cu casa din Woodside în care se lăfăia Sylvia. Seara, când Martin se întorcea acasă, deseori o găsea nervoasă şi arţăgoasă.

Acolo unde se aşteptase să găsească fericirea, dădea de atmosferă încărcată. Câteodată singurele momente de linişte le găsea la Woodside, când se ducea să discute cu Sylvia.

Deşi nu spusese nimănui că se mutase de acasă, cei care intrau în contact simţeau că Martin este îngrozitor de stresat. Nu mai lua prânzul cu partenerii şi ţipa la secretară, care-l şi ameninţă că-şi dă demisia. Într-o dimineaţă când Sylvia sună ca să vorbească cu el, secretara vru să i se plângă, dar renunţă simţind după voce că nu e în apele ei.

— Vă caută soţia la telefon. Să vă fac

legătura? îi spuse lui Martin.

— Da, sigur. Şi ridică receptorul, întrebându-se de ce l-o fi sunând.

— Ce faci, iubitule? îl întrebă Sylvia, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Bine, tu ce faci?

Adevărul era că trăia un infern. Nici nu mai ştia de câte ori luase receptorul în mână să-i telefoneze lui Martin ca să-l roage să se întoarcă acasă. Avea tot timpul s-o facă mai târziu, dacă el ar fi insistat în privinţa divorţului. Bess n-o înţelegea cum de renunţă atât de uşor la luptă, dându-i frâu liber şi înlesnind planul lui Jenny Mecoy de a deveni doamna Martin Roth.

Dar Sylvia nu-şi divulgă gândurile şi nu făcu deloc presiuni asupra lui Martin.

— Ţinând cont de împrejurări, mă simt mult mai bine decât mă aşteptam. Te-am sunat să te întreb dacă astăzi eşti liber la prânz.

— Da, mi-ar face plăcere să ne vedem.

— Unde ne întâlnim?

— La Doro’s e bine? La douăsprezece şi jumătate.

— Perfect. Ne vedem acolo.

După ce închise telefonul, Martin îi spuse secretarei să rezerve o masă la Doro’s.

***

Fix la douăsprezece şi jumătate, Sylvia intră în restaurant, arătând ca un manechin din Vogue. Trei ore îi trebuiseră ca să atingă o asemenea performanţă – una la coafor, una la salonul de cosmetică şi încă una probându-şi rochiile din garderobă.

Martin nu-şi amintea să fi arătat vreodată atât de frumoasă, nici chiar în ziua nunţii lor.

Când li se aduse lista de meniuri Martin nici nu se uită la ea, fiindcă el întotdeauna comanda salată sau pui la grătar. În schimb, Sylvia comandă scoici, friptură de miel şi salată verde. Iar Martin rămase surprins, ştiind că la prânz ea mănâncă foarte puţin, dar fu şi mai surprins când văzu că nu lăsase nimic în farfurie. Abia atingându-se de mâncare, se uita la ea cu coada ochiului. Îşi schimbase coafura şi foloseau un parfum nou. Parcă i-ar fi spus, într-un mod foarte subtil, că absenţa lui îi prieşte – ceea ce nu-l încânta deloc.

La desert Sylvia comandă o tartă cu mere şi un nes dublu. Până atunci discutaseră lucruri fără importanţă dar sosise momentul să vorbească serios.

Sylvia se ruga să-şi păstreze calmul. Tot prânzul acela fusese o mascaradă. Nu voia ca Martin să creadă că suferă, deşi pentru ea ultimile două luni fuseseră un coşmar.

— Cred că te întrebi de ce am vrut să ne vedem azi. Am hotărât să plec la Reno fiindcă

se pare că lucrurile nu mai pot fi îndreptate. Noi doi am fost mai mult decât soţ şi soţie. Ne cunoaştem de o viaţă şi ai fost cel mai bun prieten al meu. În ultimile două luni am avut destul timp să mă gândesc. Aş putea să nu-ţi acord divorţul, dar la ce bun? Nu vreau să te forţez să te întorci. Dacă Jenny ar fi fost o simplă aventură te-aş fi putut ierta, dar se pare că o iubeşti şi vrei să fii cu ea. Nu doresc să mă răzbun, ci să rezolv situaţia civilizat. Bănuiesc că nu vom rămâne prieteni, aşa că îţi doresc multă fericire.

Când Sylvia termină ce avea de spus, Martin aproape că plângea. Dacă l-ar fi înfruntat, s-ar fi apărat. Dacă i-ar fi adus acuzaţii, ar fi încercat să se justifice. Dar aşa, ieşind afară sub soarele palid de martie, pentru prima oară se întrebă dacă Jenny va fi în stare să umple golul lăsat de sfârşitul căsniciei sale.

***

În seara aceea, când ajunse acasă, o îmbrăţişă pe Jenny fără să spună un cuvânt şi rămaseră aşa, fără să-şi vorbească, până când ea se duse şi se aşează pe canapea, uitându-se în sus spre el, simţind că ceva se întâmplase. Şi fiindcă el rămase tăcut, îl trase să se aşeze lângă ea.

— Iubitule, ai să-mi spui ceva?

— Am luat prânzul cu Sylvia. Pleacă la Reno.

Jenny se simţi cuprinsă de un val de emoţie: câştigase. Dar văzându-i expresia serioasă, îşi ascunse bucuria şi-l întrebă:

— Când?

— Săptămâna asta.

— Martin, iubitule, sper că nu regreţi nimic.

— Nu, minţi el. Puţin.

— N-am cuvinte să-ţi spun cât sunt de fericită. De acum încolo n-o să ne mai ascundem. O să ne luăm un apartament frumos şi vom merge la teatru şi la operă.

— La asta m-am gândit întreaga după-amiază. Sylviei îi va fi foarte greu dacă rămânem în San Francisco. Trăieşte aici de o viaţă şi activează în mediile culturale. Aproape toţi cei pe care-i cunoşteam îi sunt prieteni. Oriunde ne-am duce am da peste ei.

Lui Jenny nu-i venea să-şi creadă urechilor.

— Ţi-e ruşine să ieşi cu mine?

— Ce întrebare e asta? Bineînţeles că nu. Mă gândeam că ar fi mult mai simplu pentru noi şi i-am face şi Sylviei un bine dacă ne-am muta. Familia mea şi Sylvia ocupă o anumită poziţie în această comunitate. Nu mă pot afişa în faţa lor cu zâmbetul pe buze. Sylvia va trăi în continuare aici, iar eu nu-i pot sta ca o povară pe cap.

— E vorba de mine. Eu aş fi acea povară.

— Nu, asta n-are nicio legătură cu tine.

Trebuie să ne comportăm cu decenţă şi demnitate. Ar fi minunat dacă ne-am stabili la Roma, într-o vilă, sau pe Riviera, unde vrei tu, până se mai potolesc lucrurile.

— Nu, Martin! izbucni ea. Nu intenţionez să fug, să mă ascund. Dacă mă vrei, ne căsătorim aici şi mă recunoşti public drept soţia ta. Vreau ca toată lumea să ştie că sunt soţia ta. Vreau să-mi fac cumpărăturile unde şi la face şi ea, să mă înscriu în comitetele pe care ea le prezidează, să frecventez aceleaşi medii ca şi ea.

— Sylvia aparţine acestei societăţi cu mult înainte de a mă însura cu ea. Trebuie să înţelegi că bunicii ei au ajutat la clădirea acestui oraş, sunt parte din cultura lui. Înţelegi ce-ţi spun, Jenny? Nu vreau să fiu nepoliticos, dar prezenţa ta ar rupe-o de singura legătură ce i-a mai rămas. În plus, toate femeile te-ar privi cu duşmănie.

— Nu-mi pasă. Vreau să sufere. Şi mai vreau să te achiţi faţă de mine cu tot ce-am pierdut când m-ai părăsit. Îmi eşti dator!

Marti să înfurie.

— Nu vreau să mă însor cu cineva fiindcă i-aş datora ceva. Nu am fost singura pereche din lumea asta care s-a despărţit. Ce ţi s-a întâmplat după aceea n-a fost din vina mea. Îmi pare rău că te-am lăsat singură când a murit tata, iar în ziua când ne-am reîntâlnit am

vrut să-mi rescumpăr greşeala. Dar sufletul nu ţi-l pot da.

Jenny începu să ţipe ca o nebună:

— Ba da! îmi datorezi absolut totul. Dacă te-ai fi însurat cu mine n-aş fi trecut prin infernul pe care l-am trăit alături de Cyrus. Şi dacă spui că-ţi pare rău, să ştii că nu eşti decât un mincinos de evreu…

Oh, Doamne, îşi zise când se auzi ce spune, cred că mi-am ieşit din minţi. Cum de-am putut să-i spun aşa ceva? Cu lacrimile prelingându-i-se pe obraji, îi spuse înecându-se de plâns:

— Martin, iubitule… iartă-mă… îmi pare rău… crede-mă… îmi pare rău.

Martin se uita la ea de parcă atunci o vedea de prima oară.

— Iartă-mă şi tu, Jenny… pentru tot ce ţi-am făcut, zise înghiţindu-şi nodul din gât.

— Dă-mi voie să mă revanşez.

— Nu, nu cred că e posibil, ne-am rănit destul unul pe celălalt.

Când el se întoarse să plece, se aşează în faţa lui, rugându-l din nou:

— Martin… te implor… uită ce-am spus. Iartă-mă. Te iubesc.

— Nu, Jenny, mi-e teamă că nu va merge.

— Dacă încercăm, va merge.

— Nu, nu cred, fiindcă o parte din fiinţa ta mă urăşte şi acea parte a vrut să mă pedepsească încă de când ne-am despărţit.

Abia acum am înţeles acest lucru. Iartă-mă, Jenny, dar în primul rând, încearcă să te ierţi pe tine.

Se întoarse şi ieşi în hol, iar Jenny se prăbuşi pe covor, plângând. Când uşile liftului se închiseră, Martin se rezemă de perete, tremurând.

Urcându-se la volan porni fără ţintă pe străzile udate de ploaie şi nu se opri decât pe culmea de pe Telegraph Hill. Prin ceaţă se zăreau pâlpâind luminile de pe podul Golden Gate. De ce oare, figura lui Jenny şi iluzia iubirii îl urmăriseră atâţia ani, distrugându-i viaţa? Poate ca să înţeleagă ar trebui să se întoarcă în trecut imediat după război, când trecuse printr-o aşa-numită „criză existenţială”, neînţelegând de ce el supravieţuise războiului, de ce el, un evreu, era privilegiat în timp că în lagărele de concentrare suferiseră şi muriseră peste şase milioane de oameni.

Jenny apăruse în viaţa lui când se simţea mai vulnerabil, stârnindu-i pasiunea şi făcându-l să creadă că nu poate trăi fără ea. Chiar şi acum recunoştea că ea îl excita până la un punct pe care Sylvia nu-l atinsese niciodată. Dorinţa lui devenise obsesivă. Dar în adâncul sufletului, ştia că Jenny avusese dreptate: niciodată nu intenţionase, la modul serios, să se însoare cu ea. Da, avusese dreptate – o minţise, intenţionat sau nu. Iar când o

reîntâlnise de Crăciun, îi stârnise pasiunea, nu dragostea. Viziunea tinereţii pierdute, Jenny, cea care îi bântuise gândurile atâţia ani, era doar o plăsmuire a imaginaţiei sale. Singurul lucru real din viaţa lui era Sylvia... cea care întotdeauna îi fusese aproape, cea cu care împărţise şi binele şi răul şi pe care, acum, aproape că o pierduse. Se cutremură la gândul că acest lucru s-ar putea întâmpla, se va întoarce la ea şi, dacă era nevoie, se va târî în genunchi implorându-i iertarea. Porni motorul şi coborî dealul, îndreptându-se spre casă.

***

Sylvia terminase de împachetat. Îşi şterse fruntea de transpiraţie şi, cu o privire obosită, se uită la valizele rânduite una lângă alta. În ele îngropase toate speranţele şi visele ei. Oftând se duse la fereastră şi privi grădina scăldată în razele lunii.

Când auzi maşina oprind pe alee, pulsul i se acceleră şi inima începu să-i bată cu putere. După o clipă, scoase un ţipăt de bucurie. Câştigase. Martin se întorsese acasă.

Coborî în fugă scările, străbătu holul de la intrare şi deschise larg uşa. Un moment rămase nemişcată în prag, apoi privirile li se întâlniră, şi se aruncă în braţele lui. Vorbele erau de prisos, dar ochii lor, lacrimile de

bucurie exprimau mai mult decât orice cuvânt.

Sfârsit